

ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
นครพนม

นางสาวณัฐญา วงศ์จำปา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2565

Selected Factors Affecting Academic Administration in the 21st
Century of Schools under the Secondary Educational
Service Area Office Nakhon Phanom

Miss Nattaya Wongjumpa

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Administration
School of Educational Studies
Sukhothai Thammathirat Open University

2022

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม

ชื่อและนามสกุล นางสาวณัฐญา วงศ์จำปา

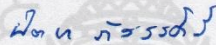
แขนงวิชา บริหารการศึกษา

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภณา สุดสมบูรณ์
2. รองศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จินะวัฒน์

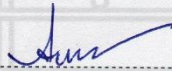
วิทยานิพนธ์นี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2566

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

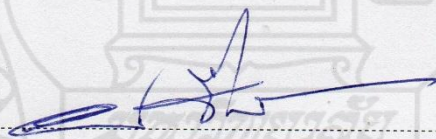
..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิตยา ภัตสรศิริ)

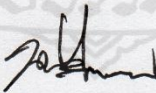
..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภณา สุดสมบูรณ์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จินะวัฒน์)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีราม)

๒๕๖๕

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม

ผู้วิจัย นางสาวณัฐญา วงศ์จำปา รหัสนักศึกษา 2632300105

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภณา สุตสมบูรณ์ (2) รองศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จินะวัฒน์
ปีการศึกษา 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา 2) การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา และ 4) ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม จำนวน 323 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซี่และมอร์แกน จากนั้นสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดของสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา มีความเที่ยงเท่ากับ .87 และปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ด้านสมรรถนะของครูผู้สอน ด้านการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา และด้านเครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน มีความเที่ยงเท่ากับ .88, .83, .82, และ .84 ตามลำดับ และ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสมรรถนะของครูผู้สอน ด้านเครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน ด้านการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา และด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร 2) การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การนิเทศการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีการศึกษา 3) ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาอยู่ในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .871 และ 4) ทุกปัจจัยคัดสรรส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา และร่วมกันทำนายการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 77.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ ปัจจัยคัดสรร การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 มัธยมศึกษา

Thesis title: Selected Factors Affecting Academic Administration in the 21st Century of Schools under the Secondary Educational Service Area Office Nakhon Phanom

Researcher: Miss Nattaya Wongjumpa; **ID:** 2632300105;

Degree: Master of Education (Educational Administration);

Thesis advisors: (1) Dr. Sopana Sudsomboon, Assistant Professor;

(2) Dr. Annop Jeenawathana, Associate Professor; **Academic year:** 2022

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study selected factors related to academic administration in the 21st century of schools; 2) to study academic administration in the 21st century of schools; 3) to study the relationship between selected factors and academic administration in the 21st century of schools; and 4) to study selected factors affecting academic administration in the 21st century of schools under the Secondary Educational Service Area Office Nakhon Phanom.

The sample group consisted of 323 teachers in schools under the Secondary Educational Service Area Office Nakhon Phanom, all of whom were obtained by the Krejcie and Morgan and stratified random sampling based on school size. The employed research instrument was a questionnaire dealing with academic administration in the 21st century of schools with reliability coefficients of .87 and the selected factors related to academic administration in the 21st century of schools, consisting of 4 factors: academic leadership of school administrator, competency of teacher, educational resource support, and cooperation network of parent and community, with reliability coefficients of .88, .83, .82, and .84, respectively. Statistics used in data analysis was frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient and stepwise multiple regression analysis.

The research findings were as follows: 1) the overall and each aspect of selected factors were rated at the high level which ranked in descending order as follows: competency of teacher, cooperation network of parent and community, educational resource support, and academic leadership of school administrator; 2) the overall and each aspect of academic administration in the 21st century of school were rated at the high level which ranked in descending order as follows; teaching and learning management, assessment, evaluation and transfer of learning results, educational supervision, development of internal quality assurance system and educational standard, curriculum development, and development and use of educational technology media; 3) the selected factors correlated positively with academic administration in 21st century of the schools at very high level with statistical significance at .01 level ($r = .871$); and 4) all of selected factors were affecting academic administration in 21st century of the schools. These factors were significant predictors of academic administration in the 21st century of schools and they could explain 77.60 % with statistical significance at .01 level.

Keywords: Selected factor, Academic administration in the 21st century, Secondary education

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาและความอนุเคราะห์ช่วยเหลือในการชี้แนะแนวทางและติดตามการทำวิทยานิพนธ์จากอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภณา สุตสมบูรณ์ ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.อรรรณพ จินะวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม และรองศาสตราจารย์ ดร.นิตยา ภัสสรศิริ ประธานกรรมการสอบที่ให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์ให้เหมาะสมและมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบคุณคณาจารย์แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ทุกท่านที่มอบวิชาความรู้และประสบการณ์ในการเรียน ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของคณาจารย์ทุกท่านอย่างสูงยิ่ง

นอกจากนี้ ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ช่วยตรวจสอบเครื่องมือให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ทุกโรงเรียน ที่ให้ความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัย และขอขอบคุณครูผู้สอนทุกท่านที่สละเวลาในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้จนเสร็จสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อบุญทัด คุณแม่วิไลวรรณ วงค์จำปา และครอบครัว ผู้สร้างแรงบันดาลใจ สนับสนุน และเป็นกำลังใจที่สำคัญที่สุดตลอดมา รวมถึงคุณอารัตนา วงค์จำปา คุณวรภักย์ นิธิอารยภักย์ และคุณสุภัทพรพนพรณ ขุนทวี ที่อำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลือระหว่างเรียน ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ จาก หุ่นศรีอุดม ธรรมโฆษิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการศึกษา และการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ และขอบคุณตัวผู้วิจัยเองที่มุ่งมั่นและพยายามในการเรียนจนสำเร็จ คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูกตเวทิตาแด่บุพการี คณาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ณัฐญา วงค์จำปา

กุมภาพันธ์ 2566

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย	6
ขอบเขตการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่ได้รับ	10
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	11
แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21	11
ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21	55
บริบทการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม	76
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	86
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	96
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	96
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	97
การเก็บรวบรวมข้อมูล	98
การวิเคราะห์ข้อมูล	99
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	101
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	101
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครพนม	103

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม	111
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัตสรรที่เกี่ยวกับการบริหาร งานวิชาการในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม	119
ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยคัตสรรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษานครพนม	121
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	125
สรุปการวิจัย	125
อภิปรายผล	130
ข้อเสนอแนะ	137
บรรณานุกรม	139
ภาคผนวก	146
ก ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือ	147
ข หนังสือประสานงาน	150
ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	158
ง ค่าดัชนีความสอดคล้อง	169
จ ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม	178
ประวัติผู้วิจัย	181

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1	การสังเคราะห์ข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 44
ตารางที่ 2.2	การวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารวิชาการในศตวรรษที่ 21 จากงานวิจัย .. 68
ตารางที่ 2.3	การสังเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารวิชาการในศตวรรษที่ 21 69
ตารางที่ 2.4	ข้อมูลจำนวนสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม 78
ตารางที่ 2.5	ข้อมูลจำนวนผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัศึกษานครพนม 79
ตารางที่ 2.6	ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2564 จำแนกรายวิชา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัศึกษานครพนม เปรียบเทียบระหว่างระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับประเทศ 83
ตารางที่ 2.7	ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานครพนม เปรียบเทียบระหว่างปีการศึกษา 2563 และปีการศึกษา 2564 83
ตารางที่ 2.8	ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 จำแนกรายวิชา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัศึกษานครพนม เปรียบเทียบระหว่างระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับประเทศ 84
ตารางที่ 2.9	ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานครพนม เปรียบเทียบระหว่างปีการศึกษา 2563 และปีการศึกษา 2564 84
ตารางที่ 3.1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 96
ตารางที่ 4.1	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 101
ตารางที่ 4.2	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยคัตสรรที่เกี่ยวกับ การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานครพนมในภาพรวม 103

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.3	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยคัตสรรที่เกี่ยวข้อกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขนาดนครพนม ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร 104
ตารางที่ 4.4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยคัตสรรที่เกี่ยวข้อกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขนาดนครพนม ด้านสมรรถนะของครูผู้สอน 106
ตารางที่ 4.5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยคัตสรรที่เกี่ยวข้อกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขนาดนครพนม ด้านการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา 107
ตารางที่ 4.6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยคัตสรรที่เกี่ยวข้อกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขนาดนครพนม ด้านเครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน 109
ตารางที่ 4.7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาขนาดนครพนม ในภาพรวม 111
ตารางที่ 4.8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาขนาดนครพนม ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 112
ตารางที่ 4.9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาขนาดนครพนม ด้านการพัฒนาหลักสูตร 113
ตารางที่ 4.10	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาขนาดนครพนม ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 114
ตารางที่ 4.11	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาขนาดนครพนม ด้านการนิเทศการศึกษา 116

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	117
ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีการศึกษา	118
ตารางที่ 4.14 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ ในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม	120
ตารางที่ 4.15 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) ค่าสัมประสิทธิ์ การทำนายที่ปรับแก้ (Adjusted R^2) และการทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์ การทำนายที่ปรับแก้	121
ตารางที่ 4.16 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยคะแนนดิบ (b) และคะแนนมาตรฐาน (β) ของตัวแปร ทำนาย ค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์สมการถดถอย และการทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย	123

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย 6

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์ของโลกในยุคปัจจุบันซึ่งถือเป็นยุคศตวรรษที่ 21 สังคมไทยและสังคมโลกเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติ ทั้งมิติทางสังคม วิถีชีวิตและวัฒนธรรม การเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ และการศึกษา นานาประเทศจึงเร่งพัฒนาประชากรของตนเองให้มีทักษะที่สำคัญ และมีศักยภาพเพียงพอต่อการแข่งขันในระดับสากล และการที่มนุษย์จะสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีคุณภาพในสังคมโลกศตวรรษที่ 21 นี้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับตัวให้เหมาะสมและเตรียมความพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น และในประเทศไทยเองก็มีการผลักดันนโยบายต่าง ๆ เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันไปสู่การแข่งขันด้วยฐานขององค์ความรู้ การใช้นวัตกรรม สามารถกระจายโอกาสในการพัฒนาอย่างทั่วถึง และคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้รับมือกับกระแสแห่งความเปลี่ยนแปลงในระดับโลกได้คือ ทหารทรัพยากรมนุษย์ที่ต้องมีความพร้อม (สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, 2560)

การเตรียมความพร้อมและการขับเคลื่อนสังคมไทยนั้นควรเริ่มต้นจากการพัฒนาการศึกษาของเยาวชนซึ่งถือเป็นบุคลากรสำคัญของชาติให้มีความพร้อมและเติบโตเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพในอนาคต การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) โดยการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันจะต้องให้ความสำคัญกับความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด

กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

สถานศึกษาถือเป็นหน่วยงานสำคัญที่ทำหน้าที่จัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้กับผู้เรียน ทำให้การจัดการศึกษามีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 39 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 2 พ.ศ.2545 กำหนดให้การบริหารสถานศึกษาแบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551) โดยการบริหารงานวิชาการถือเป็นงานหลักของผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของผู้เรียนโดยตรง สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย (2560) ให้ความเห็นว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นงานที่จะต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีในอนาคต การบริหารงานวิชาการเป็นการบริหารที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน และกระบวนการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน บทบาทสำคัญของสถานศึกษาต้องยึดหลักตอบสนองต่อผู้เรียนโดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความรู้ความสามารถ และพัฒนาตนเองได้ ถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด สอดคล้องกับสภักัญญา แซ่มช้อย (2565) ซึ่งกล่าวว่า สถานศึกษาทุกประเภทจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับงานวิชาการ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ มีคุณภาพ หรือมีผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ ทั้งนี้การบริหารงานวิชาการจะบรรลุจุดประสงค์ได้ ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะเกี่ยวกับการดำเนินการด้านวิชาการ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ ทั้งด้านการบริหารและการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพ มีความรู้ เกิดทักษะกระบวนการแห่งอนาคตใหม่ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สังคมโลกในศตวรรษที่ 21 ต้องการ อย่างไรก็ตามการที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะบริหารวิชาการให้ประสบความสำเร็จและเกิดประสิทธิภาพ ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนนั้น ต้องอาศัยปัจจัยต่าง ๆ ที่จะส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารงานวิชาการ ไม่ว่าจะเป็นบุคลากร งบประมาณ สภาพแวดล้อม ผู้ปกครอง ชุมชน รวมไปถึงตัวผู้บริหารสถานศึกษาเอง จากการศึกษาและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยพบว่ามีปัจจัยด้านการบริหารอยู่ 4 ปัจจัย ที่น่าจะเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สมรรถนะของครูผู้สอน การสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา และเครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งปัจจัยที่กล่าวมาข้างต้นล้วนเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ (กฤตชญา วิเชียร-เพริศ, 2558; สุชาดา ถาวรชาติ, 2559; แกร่งกล้า สุวรรณละโปลง, 2560; อติพงษ์ สุขนาค,

2560; ชูชาติ หงส์ขาว และคณะ, 2561; อธิวัฒน์ พันธุ์รัตน์, 2562; อาทิตถิยา โชคดีวัฒนา, 2561; ขวัญศิริ บุญสุวรรค์, 2562; ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ, 2562; ไทพนา ป้อมหิน, 2562; สาริศา จันทรแรม, 2562; นิธิวัฒน์ อินทสิทธิ์, 2563; ชุตติกาญจน์ หลวงแสนและคณะ, 2564) ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ล้วนแล้วแต่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ แต่หากมองการจัดการศึกษาในประเทศไทยยังพบว่า มีปัญหาอยู่มาก และต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 กล่าวถึงผลการพัฒนาการศึกษา พบว่า คุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทยยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ คนไทยได้รับโอกาสทางการศึกษาสูงขึ้น โดยมีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรวัยแรงงานเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่เมื่อพิจารณาคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) พบว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำในทุกกลุ่มสาระ และผลคะแนนจากการทดสอบโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) อยู่ในระดับต่ำกว่าอีกหลายประเทศที่มีระดับการพัฒนาใกล้เคียงกัน ปัญหาเหล่านี้เกิดจากข้อจำกัดเรื่องหลักสูตรและระบบการเรียนการสอน ที่เน้นการสอนเนื้อหาสาระและความจำมากกว่าการพัฒนาทักษะและสมรรถนะ ส่งผลให้ผู้เรียนขาดความคิดสร้างสรรค์ ปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและครูที่มีคุณภาพยังกระจายไม่ทั่วถึง โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกล (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) นอกจากนี้ผลการประเมิน PISA 2018 เกี่ยวกับการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ พบว่า คะแนนการอ่านของไทยมีแนวโน้มถดถอยลงตามเวลา ซึ่งคะแนนลดลงจนกระทั่งอยู่กลุ่มต่ำสุดบนมาตรวัตนานาชาติ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2564) รวมไปถึงคะแนนเฉลี่ยคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ของนักเรียนไทยก็อยู่ในระดับคงที่ ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ว่าความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ของนักเรียนไทยไม่มีการพัฒนาขึ้น นับตั้งแต่การประเมิน PISA ครั้งแรกในปี 2000

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการจัดและส่งเสริม สนับสนุนการศึกษา และดำเนินงานขับเคลื่อนการพัฒนาทางด้านวิชาการและการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน แต่จากการรายงานผลการดำเนินงานที่ผ่านมาด้านคุณภาพการศึกษา พบว่า การทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563 และปีการศึกษา 2564 พบว่า ในปีการศึกษา 2563 ผลคะแนนเฉลี่ยรวมรายวิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 มีเพียงวิชาภาษาไทยที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าร้อยละ 50 และในปีการศึกษา 2564 ผลคะแนนเฉลี่ยรวมรายวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 และในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563 และปีการศึกษา 2564 พบว่า ในปีการศึกษา 2564 มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากการศึกษา 2563 ทั้งหมด 2 รายวิชา ได้แก่ ภาษาไทย และสังคมศึกษา แต่ไม่มีรายวิชาใดมีคะแนนเฉลี่ยถึงร้อยละ 50 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม, 2565) และจากผลการวิเคราะห์ข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการยกระดับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนทั้งในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ยังคงเป็นเรื่องท้าทายและเป็นปัญหาสำคัญ จำเป็นที่จะต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน และสะท้อนให้เห็นว่าคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนยังไม่บรรลุตามเป้าหมายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม และยังไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานในระดับชาติ และสภาพปัญหาดังกล่าวไม่อาจปฏิเสธได้เลยว่ามีความสัมพันธ์และเกิดจากการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เนื่องจากเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา กระบวนการวัดและประเมินผล การนิเทศการศึกษา การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพในและมาตรฐานการศึกษา และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อให้ได้มาซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และทักษะต่าง ๆ ของผู้เรียนโดยตรง

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เพื่อนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปเป็นข้อมูลพื้นฐานที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประยุกต์ใช้ในการบริหารงานวิชาการให้เกิดประสิทธิผล เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายและสอดคล้องกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

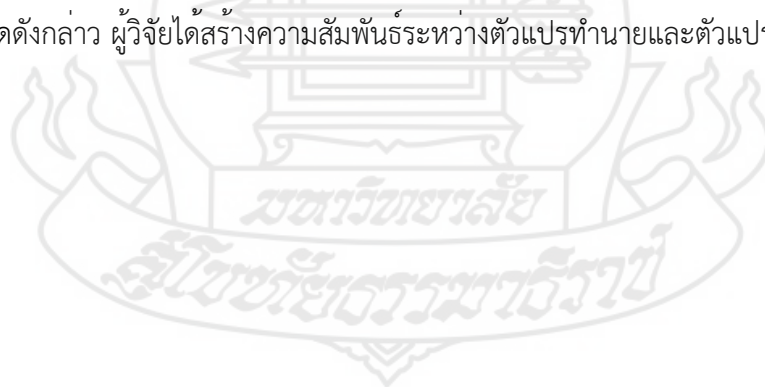
2.2 เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

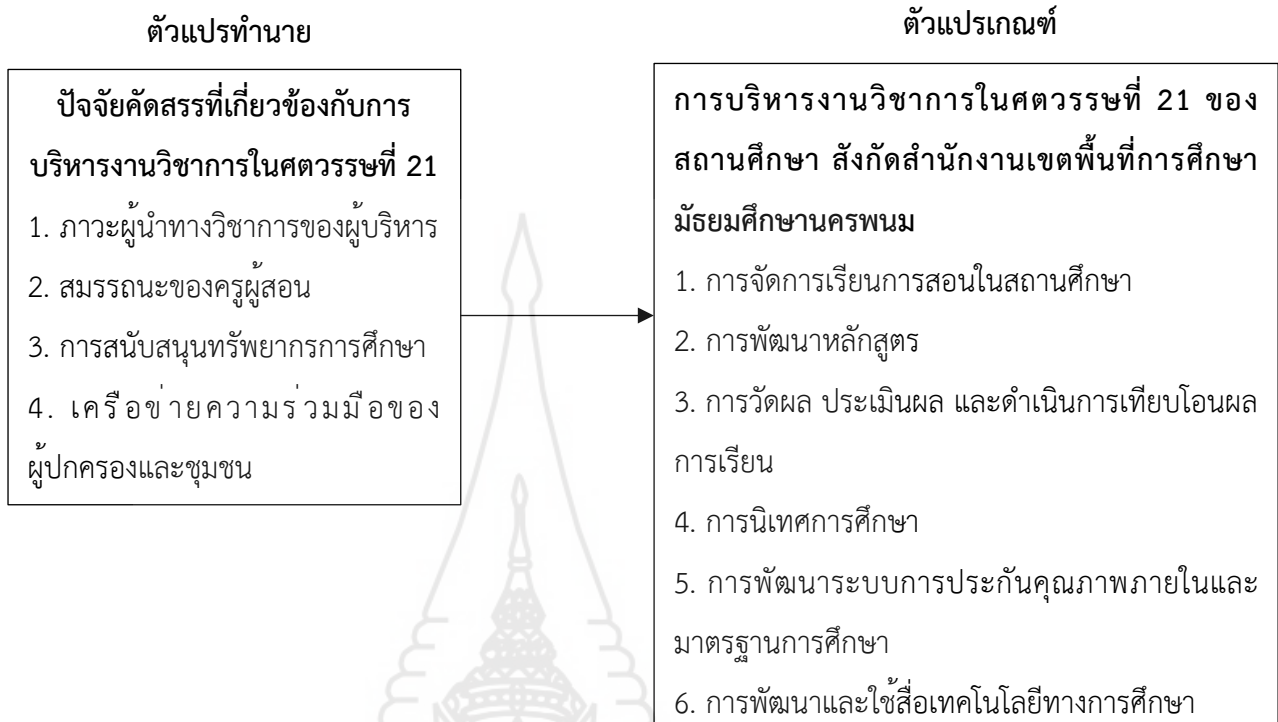
2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21กับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

2.4 เพื่อศึกษาปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัจจัยคัตสรรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปรทำนายหรือปัจจัย โดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้ที่ได้จากแนวคิดทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเบื้องต้น ซึ่งพบว่ามี 4 ปัจจัยคัตสรรที่สำคัญ คือ 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร 2) สมรรถนะของครูผู้สอน 3) การสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา และ 4) เครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์กรอบแนวคิดจากกฤษฎา วิเชียรเพริศ (2559) สุชาติดา ถาวรชาติ (2559) แกร่งกล้า สุวรรณละโปลง (2560) อติพงษ์ สุขนาค (2560) ชูชาติ หงส์ขาว และคณะ (2561) อธิวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2561) อาทิจิฎา โชคดีวัฒนา (2561) ขวัญศิริ บุญสรค์ (2562) ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ (2562) ไทพนา ป้อมหิน (2562) สาริตา จันทร์แรม (2562) นิธิวัฒน์ อินทสิทธิ์ (2563) และชุตติกาญจน์ หลวงแสนและคณะ (2564) ส่วนตัวแปรเกณฑ์ คือ การบริหารวิชาการงานในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์กรอบแนวคิดจาก สำนักงานคณะกรรมการ-การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556) สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย (2560) ชูชาติ พวงสมจิตร (2561) ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2563) สุกัญญา แซ่มซ้อย (2565) อติพงษ์ สุขนาค (2560) อมรรัตน์ ศรีพอ (2561) สมิต์ อุดมมะนะ (2561) สาริตา จันทร์แรม (2563) แกร่งกล้า สุวรรณละโปลง (2560) ศราวุธ ศรีสวัสดิ์ (2562) ศศิกรณ ศรีเขาล้าน (2562) อธิวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562) ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ (2562) และThompson (2013) จากแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยได้สร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนายและตัวแปรเกณฑ์ ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

- 4.1 ปัจจัยคัดสรรที่นำมาศึกษาทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม
- 4.2 ปัจจัยคัดสรรที่นำมาศึกษาอย่างน้อย 1 ปัจจัย ที่สามารถทำนายการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ขอบเขตด้านตัวแปร

5.1.1 ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้คัดเลือกปัจจัยมา 4 ปัจจัย ได้แก่

- 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
- 2) สมรรถนะของครูผู้สอน

3) การสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา

4) เครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน

5.1.2 การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ประกอบด้วย 6 ขอบข่าย ได้แก่

1) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

2) การพัฒนาหลักสูตร

3) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

4) การนิเทศการศึกษา

5) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

6) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

5.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1,674 คน จากสถานศึกษาจำนวน 51 แห่ง

5.3 ขอบเขตด้านเวลา

เริ่มตั้งแต่ กันยายน 2565 ถึง กุมภาพันธ์ 2566

5.4 ขอบเขตด้านพื้นที่

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม จังหวัดนครพนม

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดผลหรือเกื้อหนุน และมีอิทธิพลกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งประกอบด้วย 4 ปัจจัย ดังนี้

6.1.1 *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร* หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความรู้ความสามารถ ในการวางแผน บริหารจัดการ ติดต่อสื่อสาร ประสานงาน กำกับติดตาม และชี้แนะในงานด้านวิชาการโดยตรงหรืองานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง สนับสนุน และส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา

6.1.2 *สมรรถนะของครูผู้สอน* หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเจตคติที่ดีของครูผู้สอนเกี่ยวกับวิเคราะห์ผู้เรียน สร้างหลักสูตรและออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องและ

เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดำเนินการสอน ใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสม และวัดประเมินผลที่หลากหลาย จัดทำข้อมูลสารสนเทศและวิจัยในชั้นเรียน ประสานความร่วมมือกับชุมชน มุ่งมั่นในการทำงานและศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้สิ่งใหม่ที่เกี่ยวข้องกับวิชาการและวิชาชีพ เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นสมาชิกที่ดีของสถานศึกษา

6.1.3 การสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา หมายถึง กระบวนการวางแผน การจัดการ การใช้และประเมินผลเกี่ยวกับงบประมาณ สภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และทรัพยากรทางด้านเทคโนโลยีสำหรับการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ โปร่งใส และตรวจสอบได้ รวมถึงซ่อมบำรุงรักษาให้มีสภาพที่ดีพร้อมสำหรับการใช้งานอยู่เสมอ

6.1.4 เครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน หมายถึง การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานราชการ หน่วยงานทางการศึกษา และเครือข่ายของสถานศึกษา ที่มีเป้าหมายในการจัดการศึกษาร่วมกัน ผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการวางแผน การกำหนดนโยบาย กำกับ ติดตาม และการแก้ปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมไปถึงการสนับสนุนด้านวิชาการและสนับสนุนปัจจัยต่าง ๆ สำหรับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

6.2 การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 หมายถึง กระบวนการบริหารหรือการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน ทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันประสงค์ และทักษะจำเป็นที่ควรมีในศตวรรษที่ 21 มีขอบข่าย 6 ขอบข่าย ได้แก่

6.2.1 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง การที่สถานศึกษาจัดให้มีกระบวนการจัดกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุน และจัดประสบการณ์ต่าง ๆ อย่างหลากหลายและตรงตามความต้องการของผู้เรียน ให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทางด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 และมีคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมายของสถานศึกษา ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและครูผู้สอน จัดครูเข้าสอนตรงตามสาขาวิชา โดยมีการจัดทำแผนการเรียนการสอนที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

6.2.2 การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การที่สถานศึกษาจัดให้มีกระบวนการจัดทำหรือปรับปรุงเนื้อหาสาระวิชาและประสบการณ์อย่างเป็นระบบเกี่ยวกับการกำหนดจุดมุ่งหมาย หลักสูตร การกำหนดเนื้อหาหรือสาระของหลักสูตร การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน การกำหนดการวัดและประเมินผล และการประเมินผลหลักสูตรโดยคำนึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคม เพื่อปรับให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการ

เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

6.2.3 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การที่สถานศึกษามีการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติ กระบวนการในการวัดและประเมินผล เทคนิค วิธีการวัดผลและประเมินผล และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผล การจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยเน้นการประเมินผลตามสภาพจริง การส่งเสริมให้ครูพัฒนาเครื่องมือวัดผลประเมินผล ติดตามตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล รายงานผลการเรียนอย่างเป็นระบบ การใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู และแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการเทียบโอนผลการเรียน

6.2.4 การนิเทศการศึกษา หมายถึง การที่สถานศึกษาจัดให้มีกระบวนการกำกับติดตาม ตรวจสอบ ชี้แนะแนวทาง ให้ความช่วยเหลือ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ที่มุ่งเน้นความร่วมมือระหว่างครูกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา มีการวิเคราะห์และวางแผน การจัดทำเครื่องมือ ดำเนินการและ ติดตาม ประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู

6.2.5 การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การที่สถานศึกษาจัดให้มีกระบวนการวางแผนมาตรฐานการศึกษา จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องอย่างเป็นระบบตามกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น โดยอาศัยการร่วมมือ ส่งเสริม แนะนำ และชี้แนะในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ให้บรรลุตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้ และสร้างความเชื่อมั่นว่าสถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

6.2.6 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การที่สถานศึกษาจัดให้มีการศึกษา วิเคราะห์คุณภาพ จัดหา เลือกใช้ และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีสำหรับการออกแบบและส่งเสริมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ การประเมินผลการใช้และการจัดเก็บรักษาและการซ่อมบำรุงอย่างเป็นระบบ

6.3 สถานศึกษา หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม

6.4 ครู หมายถึง ข้าราชการครูที่มีหน้าที่จัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

7. ประโยชน์ที่ได้รับ

7.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนมนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

7.2 สถานศึกษานำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการดำเนินงานทางด้านวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยคัตสสรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ผู้วิจัยจะนำเสนอเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่จะศึกษาตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21
 - 1.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
 - 1.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
 - 1.3 หลักการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21
 - 1.4 กระบวนการบริหารงานวิชาการ
 - 1.5 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21
2. ปัจจัยคัตสสรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21
 - 2.1 ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
 - 2.2 ปัจจัยด้านสมรรถนะของครูผู้สอน
 - 2.3 ปัจจัยด้านการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา
 - 2.4 ปัจจัยด้านเครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน
3. บริบทการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม
 - 3.1 ข้อมูลทั่วไป
 - 3.2 การดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ
 - 3.3 ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยภายในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21

1.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนนั้น การบริหารงานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และทักษะอื่น ๆ ที่

สำคัญตามเป้าหมายของสถานศึกษา หน่วยงานทางการศึกษาและนักวิชาการศึกษาได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการที่แตกต่างกันตามทัศนะ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2552) ได้ให้ความหมาย การบริหารงานวิชาการว่าหมายถึง กิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่เกี่ยวกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพที่สุด

ไพฑูรณ์ สีนลารัตน์ (2560) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการบริหารในกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดขึ้นซึ่งเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการสร้างและพัฒนาด้านความรู้ ซึ่งส่งผลทั้งโดยตรงและโดยอ้อมต่อผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อปรับปรุงส่งเสริม และพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานได้ตามเจตนารมณ์ของกระบวนการจัดการศึกษา

ชูชาติ พ่วงสมจิตร์ (2561) ได้สรุปความหมายของการบริหารงานวิชาการว่าเป็นการบริหารการจัดการหรือการดำเนินงานกิจกรรมทุกชนิดของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และคุณภาพผู้เรียนโดยคำนึงถึงประสิทธิภาพสูงสุด

ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันท์ (2563) ได้กล่าวว่าการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ความร่วมมือของกลุ่มบุคคลที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษา โดยกระทำกิจกรรมหรือดำเนินงานให้การศึกษาหรือฝึกอบรมคนทุกช่วงวัย มีการกำหนดจุดประสงค์ ระบบการดำเนินงาน เทคนิคการดำเนินงาน และปัจจัยทางการบริหารไว้อย่างชัดเจนโดยมีจุดประสงค์ในการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน และให้บรรลุตามวิสัยทัศน์พันธกิจที่สถานศึกษากำหนดไว้

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2565) ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ ทั้งในด้านการออกแบบหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการประเมินผล ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ เป็นผู้นำทางวิชาการ โดยต้องนำครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการวางแผนการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งก็คือ พัฒนาหลักสูตรและการนำแผนการจัดการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งก็คือการจัดการเรียนรู้ เป็นการนำหลักสูตรไปจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน และด้านการประเมินผลเพื่อนำผลสะท้อนการจัดการศึกษาตามหลักสูตรไปปรับปรุงแก้ไข หรือพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาของครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

กล่าวสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการบริหารหรือการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน ทั้งด้าน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และทักษะจำเป็นที่ควรมีในศตวรรษที่ 21

1.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นงานสำคัญในการบริหารสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพ กระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ ล้วนแล้วแต่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้ และทักษะต่าง ๆ ของผู้เรียนทั้งสิ้น ซึ่งจะนำไปสู่การเป็นสถานศึกษาที่มีมาตรฐานและสามารถส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นพลโลกได้ โดยหน่วยงานทางการศึกษาและนักการศึกษา กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้การกระจายอำนาจการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญที่ทำให้สถานศึกษา มีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

ทัศนีย์ วงศ์ยืน (2554) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการว่า การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญ ดังนี้

1. ทำให้ผู้บริหารตระหนักเห็นความสำคัญของงานวิชาการซึ่งเป็นงานหลักของสถานศึกษา เพราะความสำเร็จของสถานศึกษาส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน
2. ทำให้ผู้บริหารและครูวางแผนและพัฒนางานวิชาการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์
3. ทำให้สถานศึกษาปรับปรุงและพัฒนางานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน
4. ทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนในการพัฒนา การเรียนการสอนตามความต้องการของผู้เรียนและชุมชน

สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย (2560) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นงานที่จะต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีในอนาคต การบริหารงานวิชาการเป็นการบริหาร ที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน และกระบวนการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน บทบาทสำคัญของสถานศึกษาต้องยึดหลักตอบสนองต่อผู้เรียนโดยยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคน มีความรู้ความสามารถ และพัฒนาตนเองได้ ถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด การจัดการเรียนการสอน ต้องจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เหมาะสม กับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน มุ่งเน้นประเมินพัฒนาการของผู้เรียน คุณลักษณะ

ที่พึงประสงค์ การเข้าร่วมกิจกรรม วัตถุประสงค์และประเมินผลผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายเหมาะสมกับระดับและรูปแบบการจัดการศึกษา

ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2561) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการคือหัวใจในการบริหารสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นไปตามมาตรฐานหรือสูงกว่าที่มาตรฐานการศึกษากำหนด

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2565) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหน้าที่สำคัญที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ดังนั้นสถานศึกษาทุกประเภทจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับงานวิชาการ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ มีคุณภาพ หรือมีผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ ทั้งนี้การบริหารงานวิชาการจะบรรลุจุดประสงค์ได้ ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะเกี่ยวกับการดำเนินการด้านวิชาการ เป็นผู้นำทางวิชาการทั้งทางด้านกรอบหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการประเมินการเรียนรู้ รวมทั้งเข้าใจบริบทท้องถิ่น เพื่อให้สามารถจัดการศึกษาได้ตอบสนองความต้องการของชุมชน และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบันและอนาคตที่มีความพลิกผัน นอกจากนี้การบริหารงานวิชาการที่ดียังเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพและความสำเร็จของโรงเรียน และเป็นปัจจัยหนึ่งที่น่าไปสู่การจัดสรรปริมาณงานและทรัพยากรต่าง ๆ ของโรงเรียน

Hoy and Miskel (2007) ได้เสนอแนวคิดว่าการบริหารวิชาการโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการจัดการเรียนรู้ เป็นสิ่งสำคัญของการบริหารสถานศึกษา และเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก และถือเป็นเป้าหมายของการจัดการศึกษาด้วย

กล่าวสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ถือเป็นหัวใจหลักสำคัญในการบริหารงานสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนโดยตรง ทั้งทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และทักษะต่าง ๆ หากผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญในการบริหารงานวิชาการ ส่งเสริมครูผู้สอนและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะเกี่ยวกับการดำเนินการด้านวิชาการ พัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ สนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อใช้ในการดำเนินงาน ผู้เรียนและสถานศึกษาย่อมมีคุณภาพตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา และมีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีในอนาคต

1.3 หลักการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21

หลักการบริหารงานวิชาการ เป็นหลักการที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรยึดเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งมีนักวิชาการได้เสนอหลักการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้

ประยงค์ เนาวบุตร (2558) ได้สรุปหลักการบริหารงานวิชาการที่สำคัญ 7 ประการ ดังนี้

1. หลักการพัฒนาคุณภาพ การบริหารวิชาการต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและเป้าหมายในการจัดการศึกษา

2. หลักการมีส่วนร่วม การบริหารวิชาการต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรหลายฝ่าย ซึ่งอาจดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการวิชาการ โดยให้ครูและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในลักษณะการร่วมคิด ร่วมทำและร่วมประเมินผล

3. หลักประสิทธิภาพ คือ ต้องดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จโดย ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

4. หลักประสิทธิผล คือ ต้องดำเนินงานเพื่อให้ได้ผลผลิต ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หรือตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

5. หลักประหยัด คือ ต้องดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จตาม เป้าหมายโดยใช้เวลา และทรัพยากรการบริหารให้น้อยที่สุด แต่ได้ผลผลิตตรงตามที่คาดหวัง

6. หลักความเป็นวิชาการ คือ ต้องดำเนินงานโดยอาศัยหลักวิชาหรือแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เช่น หลักการพัฒนาหลักสูตร หลักการเรียนรู้ หลักการสอน หลักการวัดผลประเมินผล หลักการนิเทศศึกษา หลักการวิจัย เป็นต้น ซึ่งหลักการเหล่านี้ถือเป็น องค์ประกอบสำคัญในการบริหารงานวิชาการให้บรรลุผลสำเร็จ

7. หลักนิติธรรม คือ ต้องดำเนินการทุกอย่างให้ถูกต้องตาม กฎหมาย ระเบียบแบบแผนและกฎกติกาที่กำหนดขึ้นโดยคำนึงถึงประโยชน์หรือผลลัพธ์ทางการเรียน ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น ครูต้องเตรียมการสอนโดยจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และส่งให้ ผู้บังคับบัญชาตรวจพิจารณาล่วงหน้า ครูต้องเข้าสอนตรงเวลา ครูต้องทำการสอนเต็มเวลาและเต็ม ความสามารถ ครูต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือกิจกรรมการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นต้น

ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันท์ (2563) กล่าวสรุปหลักการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

1. บริหารงานวิชาการแบบกระจายอำนาจ ยืดหยุ่น และให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและชุมชน โดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน

2. จัดการเรียนรู้โดยยึดแนวความคิดการศึกษาตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

3. พัฒนาหลักสูตร สาระ และวิธีการจัดการเรียนรู้ให้หลากหลาย เหมาะสมกับศักยภาพและทุกช่วงวัยของผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. สนับสนุนให้ผู้สอนใช้สื่อการสอน แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการวิจัย เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

กล่าวสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษานั้น จำเป็นจะต้องอาศัยหลักการมีส่วนร่วมและกระจายอำนาจในการบริหาร ทั้งจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน บุคลากร ผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาเอง จะต้องยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร มีความยุติธรรม ดำเนินงานให้ถูกต้องตามกฎหมาย และคำนึงถึงหลักประสิทธิภาพและหลักประสิทธิผล เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพบรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาในสถานศึกษา

1.4 กระบวนการบริหารงานวิชาการ

มีนักวิชาการ นักการศึกษา และนักวิจัยได้ให้สรุปเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงาน วิชาการไว้ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2552) กำหนดกระบวนการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก คือการวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบ ประเมินผล (Check) และการปรับปรุง/นำไปใช้ (Action) ผู้บริหารเป็นกลไกสำคัญในฐานะของแกนนำที่จะทำให้ กระบวนการบริหารนี้ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขั้นตอน PDCA มีดังนี้

1. ขั้นวางแผน ผู้บริหารเป็นผู้ประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาใน สถานศึกษา เพื่อให้ทราบความต้องการหรือความคาดหวังของผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาและ ชุมชนที่มีต่อสถานศึกษาและศึกษามาตรฐานการศึกษาของชาติ นโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด รวมถึงศึกษาถึงศักยภาพของสถานศึกษาก่อนที่จะร่วมกันกำหนดเป็นวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายของ สถานศึกษา จากนั้นร่วมกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมาย และกำหนดเป็น ภารกิจของสถานศึกษาแล้วจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาของสถานศึกษาในระยะยาว คือ ธรรมนุญสถานศึกษาหรือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและจัดทำแผนพัฒนา คุณภาพสถานศึกษาระยะสั้น คือ แผนปฏิบัติการประจำปี โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นผู้ลงนาม และรับรอง แผนการดำเนินการที่ร่วมกันกำหนดขึ้น

2. ขั้นปฏิบัติตามแผน ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่บริหารจัดการส่งเสริม สนับสนุน ควบคุม กำกับ ดูแล ให้คำปรึกษาแนะนำ และอำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรภายในสถานศึกษาที่ รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนและรับผิดชอบแผนงานและโครงการให้ดำเนินการอย่างมี ประสิทธิภาพ ซึ่งในบางแผน/โครงการผู้บริหารจำเป็นต้องดำเนินการเอง ถ้าเป็นโครงการ/แผนงาน เกี่ยวกับด้านบริหารและด้านบุคลากร

3. ขั้นตรวจสอบและประเมินผล เมื่อบุคลากรภายในสถานศึกษาที่รับผิดชอบ การ จัดการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมตามแผนงาน/โครงการได้ดำเนินกิจกรรมตามแผนแล้ว ให้

ผู้บริหารเป็นผู้คอยตรวจสอบติดตามตลอดเวลา ตั้งแต่เริ่มโครงการ ระหว่างโครงการ และสิ้นสุดโครงการ หรือให้ผู้แทนเป็นผู้ตรวจสอบการประเมินตนเองของบุคลากรที่รับผิดชอบในแต่ละกิจกรรม/โครงการ โดยผู้บริหารมีบทบาทเป็นแกนนำสำคัญตั้งแต่การกำหนดบทบาทหน้าที่และผู้รับผิดชอบ การกำหนดกรอบการประเมินตนเอง การสร้างเครื่องมือในการประเมิน การดำเนินการประเมิน การวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการเขียนรายงานการประเมินตนเอง โดยผู้บริหารอาจจะแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อเขียนรายงานการประเมินตนเองด้วยก็ได้

4. ขั้นปรับปรุง/การนำไปใช้ เมื่อสถานศึกษาได้ประเมินตนเองแล้ว ผู้บริหารจะต้องนำผลการประเมินตนเองไปใช้ในการวางแผน/กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพในปีการศึกษาต่อไปหรือนำผลที่ได้ไปปรับปรุงแผนงาน/โครงการในปีการศึกษานั้นให้ประสบความสำเร็จต่อไป พัฒนาผู้เรียนซึ่งจะนำไปสู่การวางแผนปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ต่อไป

ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2561) ได้สรุปกระบวนการบริหารงานวิชาการ 4 ขั้นตอน มีกิจกรรมการดำเนินงาน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา อาจทำได้ในเรื่องต่อไปนี้

1. ข้อมูลต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ยอดรวมแสดงผลสอบรายปี สถิติ การมาเรียนของนักเรียน จำนวนอัตราการเข้าชั้น สื่อการเรียนการสอน การนิเทศภายใน การซ่อมเสริม โครงการต่าง ๆ

2. ข้อมูล ข้อกำหนดที่ต้องยึดเป็นแนวทาง ได้แก่ แผนการศึกษาแห่งชาติ หลักสูตร เอกสาร หลักสูตร หนังสือแบบเรียน ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร นโยบายกระทรวง กรม หน่วยงานต้นสังกัด เป็นต้น (วิธีการศึกษาอาจทำได้โดยการสำรวจ บันทึกการ ศึกษาวิจัย ใช้สื่อหรือเครื่องมือ เช่น เครื่องประเมินคุณภาพที่หน่วยงานการศึกษาโดยการจัดสัมมนา)

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผน การวางแผนล่วงหน้าอย่างเป็นระบบรอบคอบ มีขั้นตอน จะทำให้งานดำเนินไปอย่างราบรื่น ผู้บริหารจะต้องจัดให้มีการวางแผน โดยปฏิบัติ ดังนี้

1. จัดทำแผนงานและโครงการประจำปี เพื่อให้การวางแผนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้บริหารโรงเรียนต้องให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบการปฏิบัติงานตั้งแต่ต้นเพื่อทุกคนจะได้มีส่วนในการเป็นเจ้าของหน่วยงานและจะได้ให้ความร่วมมือด้วยดี เมื่อกำหนดแผนเสร็จแล้วก็จัดทำโครงการสนับสนุนแผนวิชาการ โรงเรียนจะมีแผนในแผนงานวิชาการมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับขนาดของโรงเรียน บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ ตลอดจนนโยบาย วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโรงเรียน

2. การจัดปฏิทินปฏิบัติงาน ในรอบปีการศึกษาหนึ่ง ๆ มีกิจกรรมหลายอย่างที่โรงเรียนจะต้องปฏิบัติ การจัดให้การปฏิบัติงานอย่างชัดเจนว่า เดือนใดจะประกอบกิจกรรมอะไร ทั้งนี้เพื่อเป็นเครื่องเตือนความจำของผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานให้เสร็จตามเวลา

3. การจัดทำแผนการสอน ผู้บริหารควรควบคุม ติดตามการปฏิบัติการสอนของครูให้ตรงตามเนื้อหาและกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในคู่มือและแผนการสอน

4. การจัดตารางสอน ผู้บริหารควรมอบให้รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและคณะทำงาน เป็นผู้จัดทำตารางสอน โดยผู้บริหารคอยควบคุมดูแลให้เป็นไปตามเกณฑ์การจัดตารางสอน

5. การจัดครูเข้าสอน ผู้บริหารโรงเรียนควรคำนึงถึงความต้องการและความถนัดของครู เช่น ครู ป.1 ควรจะเป็นผู้ที่เข้าใจเด็กในวัยนี้เป็นอย่างดี รู้ความต้องการและความสามารถเป็นอย่างดี

6. การจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียน ผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจในการจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการตามแผน ในขั้นนี้ผู้บริหารโรงเรียนต้องดำเนินการตามแผนงานวิชาการ ได้แก่ ตรวจสอบการเตรียมการสอนและบันทึกการสอน ให้ครูปฏิบัติตามการสอนตรงตามเวลา ควบคุม กำกับ ติดตามและนิเทศให้ครูดำเนินการเรียนการสอนให้เป็นไปตามแผนการสอน จัดครูเข้าสอนแทนในกรณีที่ครูไม่มาปฏิบัติการสอน ควบคุมดูแลให้ครูจัดซ่อมเสริมนักเรียน สนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนการสอนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และควบคุม ติดตามให้ครูรับผิดชอบงานและโครงการเป็นไปตามปฏิทินงาน

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล การประเมินผลงานวิชาการเป็นสิ่งจำเป็น เพราะจะทำให้ทราบว่า การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่ จะได้อะไรบ้างปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นต่อไป

สรุปได้ว่า กระบวนการบริหารงานวิชาการ ใช้แนวทางการบริหารตามกระบวนการวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นการวางแผน ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและสภาพปัญหา กำหนดเป้าหมายในการจัดการศึกษา และจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2) ขั้นการปฏิบัติงานตามแผน ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติงานตามแผนงาน โดยมีการกำกับติดตาม ชี้แนะแนวทาง และอำนวยความสะดวกแก่ผู้ปฏิบัติงาน 3) ขั้นการตรวจสอบและประเมินผล เมื่อมีการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการตามแผน ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องตรวจสอบ กำกับติดตาม การทำงาน ตั้งแต่เริ่มดำเนินงานจนสิ้นสุดการดำเนินงาน และให้มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมหรือโครงการด้วย และ 4) ขั้นการปรับปรุงแก้ไขและนำไปใช้ เมื่อได้รับผลการประเมินแล้ว ผู้บริหาร

สถานศึกษาจะต้องนำผลการประเมินไปใช้ในการวางแผนพัฒนางานในปีต่อไป เพื่อปรับปรุง แก้ไข จุดบกพร่อง และพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น

1.5 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21

การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาและจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ และถือเป็นหัวใจสำคัญที่สถานศึกษาต้องบรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษาและมีคุณภาพ ตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา รวมไปถึงการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความสามารถ ทักษะต่าง ๆ ที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความจำเป็นต้องทำความเข้าใจ ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ซึ่งมีผู้ให้ทัศนะเกี่ยวกับขอบข่ายการบริหารวิชาการไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556) ได้กำหนดขอบข่ายหรือ ภารกิจการบริหารงานวิชาการไว้ 17 ด้าน รายละเอียดดังนี้

1. การพัฒนาหรือการดำเนินงานเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตร ท้องถิ่น มีหน้าที่ปฏิบัติงานดังนี้

1.1 วิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำ ไว้ หรือจัดทำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเพิ่มเติมตามบริบทของสถานศึกษาโดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2 วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้นหรือประเด็นที่สถานศึกษา หรือกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาให้ความสำคัญ

1.3 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชนเพื่อนำมา เป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.4 จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาเพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐาน หรือรายวิชาเพิ่มเติมจัดทำคำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อ จัด ประสพการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน ประเมินผล และปรับปรุง

2. การวางแผนงานด้านวิชาการ มีหน้าที่ปฏิบัติงานดังนี้

2.1 วางแผนงานด้านวิชาการโดยการรวบรวมข้อมูลและกำกับ ดูแล นิเทศและ ติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐาน การศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน

3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา มีหน้าที่ปฏิบัติงานดังนี้

3.1 จัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยความร่วมมือของเครือข่ายสถานศึกษา

3.2 จัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกช่วงชั้น ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บูรณาการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3.3 ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้

3.4 จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

3.5 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

3.6 ส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน และช่วยเหลือนักเรียนพิการด้วยโอกาส และผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ

4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา มีหน้าที่ปฏิบัติงานดังนี้

4.1 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นของตนเอง

1) จัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนอื่น

2) จัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3) จัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ

4) เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ การศึกษาด้านศาสนา ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ ผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก

5) เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และมุ่งสู่ความเป็นสากล

4.2 สถานศึกษาสามารถจัดทำหลักสูตรการจัดกระบวนการเรียนรู้ การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ โดยความร่วมมือของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและเครือข่ายสถานศึกษา

4.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา

4.4 นิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุง หลักสูตรสถานศึกษา และรายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีหน้าที่ปฏิบัติงานดังนี้

5.1 จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

5.2 ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

5.3 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

5.4 จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5.5 ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

5.6 จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดาและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

6. การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน มีหน้าที่ปฏิบัติงานดังนี้

6.1 กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาโดยสอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ

6.2 จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา

6.3 วัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ผลการเรียนและอนุมัติผลการเรียน

6.4 จัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้นและจัดให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

6.5 จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผล

6.6 จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน

6.7 ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติผลการประเมินการเรียนด้านต่าง ๆ รายปี/รายภาคและตัดสินผลการเรียนการผ่านช่วงชั้นและจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

6.8 การเทียบโอนผลการเรียนเป็นอำนาจของสถานศึกษาที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ ได้แก่ คณะกรรมการเทียบระดับการศึกษา ทั้งในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย คณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน และเสนอคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการพร้อมทั้งให้ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติการเทียบโอน

7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา มีหน้าที่ปฏิบัติงานดังนี้

7.1 กำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทำงานของนักเรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา

7.2 พัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้นทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ การหาเหตุผล ในการตอบปัญหา การผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการและการเรียนรู้ในปัญหาที่ทันสมัย

7.3 พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย

7.4 รวบรวม และเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ มีหน้าที่ปฏิบัติงานดังนี้

8.1 จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้พอเพียงเพื่อสนับสนุนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองกับการจัดกระบวนการเรียนรู้

8.2 จัดระบบแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น พัฒนาห้องสมุดหมวดวิชา ห้องสมุดเคลื่อนที่ มุมหนังสือในห้องเรียน ห้องพิพิธภัณฑ์ ห้องมัลติมีเดีย ห้องคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ศูนย์วิชาการ ศูนย์วิทยบริการ Resource Center สวนสุขภาพ สวนวรรณคดี สวนหนังสือ สวนธรรมะ เป็นต้น

8.3 จัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษาของตนเอง เช่น จัดเส้นทาง/แผนที่ และระบบการเชื่อมโยงเครือข่ายห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดสถาบันการศึกษา พิพิธภัณฑ์ พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ

8.4 ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และนิเทศ กำกับติดตาม ประเมิน และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

9. การนิเทศการศึกษา มีหน้าที่ปฏิบัติงานดังนี้

9.1 สร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผลการนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารเพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่าได้ปฏิบัติถูกต้อง ก้าวหน้า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและตัวครูเอง

9.2 จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบ และกระบวนการ

9.3 จัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

10. การแนะแนวการศึกษา มีหน้าที่ปฏิบัติงานดังนี้

10.1 กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบสำคัญ โดยให้ทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน

10.2 จัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรแนะนำและดูแลช่วยเหลือนักเรียน

10.3 สร้างความตระหนักให้ครูทุกคนเห็นคุณค่าของการแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียน

10.4 ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยาและการแนะแนว และดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อสามารถบูรณาการในการจัดการเรียนรู้และเชื่อมโยงสู่การดำรงชีวิตประจำวัน

10.5 คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและบุคลิกภาพที่เหมาะสม ทำหน้าที่ครูแนะแนวครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น และคณะอนุกรรมการแนะแนว

10.6 ดูแล กำกับ นิเทศ ติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ

10.7 ส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างครู ผู้ปกครองและชุมชน

10.8 ประสานงานด้านการแนะแนว ระหว่างสถานศึกษา องค์กรภาครัฐและเอกชน บ้าน ศาสนสถาน ชุมชน ในลักษณะเครือข่ายการแนะแนว

10.9 เชื่อมโยงระบบแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา มีหน้าที่ปฏิบัติงานดังนี้

11.1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของชุมชน

11.2 จัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการ พัฒนางานและการสร้างระบบประกันคุณภาพภายในจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ข้อมูล มีความสมบูรณ์เรียกใช้งาน สะดวก รวดเร็ว ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

11.3 จัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา (แผนกลยุทธ์/แผนยุทธศาสตร์)

11.4 ดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม สถานศึกษาต้องสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็งเน้นการมีส่วนร่วม และวงจรการพัฒนาคุณภาพของ เดมมิ่ง (Deming Cycle) หรือที่รู้จักกันว่าวงจร PDCA

11.5 ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาโดยดำเนินการอย่างจริงจัง ต่อเนื่องด้วยการสนับสนุนให้ครู ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

11.6 ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

11.7 จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน

12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ มีหน้าที่ปฏิบัติงานดังนี้

12.1 จัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่น

12.2 ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน

12.3 ส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรมมีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารและรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ

12.4 พัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการรวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างชุมชน

13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น มีหน้าที่ปฏิบัติงานดังนี้

13.1 ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้านรวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น

13.2 เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

13.3 ให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการในที่อื่น

13.4 จัดกิจกรรมร่วมชุมชน เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่าการประชุมผู้ปกครองนักเรียน การปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน การร่วมกิจกรรมกับสถาบันการศึกษาอื่น เป็นต้น

14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา มีหน้าที่ปฏิบัติงานดังนี้

1) ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) จัดให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้กับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นที่ร่วมจัดการศึกษา

3) ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กร-เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นร่วมกันจัดการศึกษาและใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

4) ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดการเรียนร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

5) ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสมและจำเป็น

6) ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต อย่างมีประสิทธิภาพ

15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา มีหน้าที่ปฏิบัติงานดังนี้

15.1 ศึกษาและวิเคราะห์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกรายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน

15.2 จัดทำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน

15.3 ตรวจสอบร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาและแก้ไขปรับปรุง

15.4 นำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ

15.5 ตรวจสอบและประเมินผลการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาและนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป

16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา มีหน้าที่ปฏิบัติงานดังนี้

16.1 ศึกษา วิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็นหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน

16.2 จัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

16.3 ตรวจสอบพิจารณาคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

17. การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีหน้าที่ปฏิบัติงานดังนี้

17.1 จัดให้มีการร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

17.2 พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา พร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการ ชมรมวิชาการเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา

17.3 พัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาโดยมุ่งเน้นการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ให้อรรถประโยชน์เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆเกิดขึ้น โดยเฉพาะหาแหล่งสื่อที่เสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

17.4 พัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชน

17.5 นิเทศ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดหาผลิตใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2560) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ 7 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การจัดทำหลักสูตร มีการวางแผนหรือแนวทางเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียน มีการจัดทำหลักสูตรสอดคล้องกับ วิสัยทัศน์

เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งการจัดทำหลักสูตรได้รับความร่วมมือจากครูและชุมชน เพื่อสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน มีการนำหลักสูตรไปใช้พัฒนากระบวนการเรียนรู้ จัดทำแผนการเรียนรู้ และบริหารการใช้หลักสูตรอย่างเหมาะสม รวมทั้งมีการประเมินพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับสถานศึกษา มีการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การวิเคราะห์หลักสูตร วางแผนและจัดทำแผนการเรียนรู้ ตามสาระ หน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดกิจกรรมประสบการณ์การเรียนรู้อย่างหลากหลาย โดยวิธีการต่าง ๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ซึ่งกิจกรรมการเรียนการสอน ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน มีการเลือกจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมถึงการใช้สื่อตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ชุมชนในห้องเรียน มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา มีการผู้บริหารสถานศึกษาเอาใจใส่ และมีความรู้ความเข้าใจ ส่งเสริมอบรมพัฒนาครูเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันอย่างเหมาะสม

3. ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับระเบียบการวัดผลและประเมินผล ซึ่งเป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องสนใจและเอาใจใส่เรื่องนี้เป็นอย่างดี จะต้องกำหนดนโยบายทั่วไปเกี่ยวกับระเบียบการวัดผลและประเมินผลเป็นระยะ ๆ และประเมินผลอย่างหลากหลายโดยยึดระเบียบอย่างเคร่งครัดและให้เหมาะสมกับจุดประสงค์ตลอดจนการแจ้งผลการเรียนของนักเรียนให้ทราบอย่างสม่ำเสมอ มีการเทียบโอนการศึกษาจากสถานศึกษาอื่นตามแนวทางที่กระทรวงศึกษากำหนด รวมถึงรับฟังข้อมูลเพื่อพัฒนาการวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนจากผู้ปกครอง นักเรียน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงด้านการวัดผลและประเมินผลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการพัฒนาสื่อ หมายถึง การศึกษาวิเคราะห์ การประเมินการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน และการบริหารงานวิชาการ ให้เหมาะสมกับการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน รวมถึงประสานความร่วมมือกับครูสถาบันการศึกษาทั้งในและนอกสถาบัน ในการผลิต จัดหา พัฒนาและ การใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมงานวิชาการกับผู้ปกครอง องค์กรหน่วยงาน และสถาบันอื่น มีการการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

5. ด้านการนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนาครูเพื่อให้ครูปรับปรุงและพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การจัดระบบนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษามีความเหมาะสมกับสถานศึกษา มี

ประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์การจัดระบบนิเทศจากผู้เชี่ยวชาญ หรือสถานศึกษาอื่น ชี้แนะให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือกับครู และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทั้งภายในสถานศึกษาและสถานศึกษาอื่น เพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนของครูและเพิ่มคุณภาพของบทเรียนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษา

6. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามที่กฎกระทรวงกำหนด มีการตรวจสอบ ประเมินผลคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถาบันการศึกษาภายในโดยบุคลากรของสถาบันการศึกษามีการจัดระบบวางแผนพัฒนาคุณภาพ ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กำหนดเกณฑ์การประเมินการประกันคุณภาพ การศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา ดำเนินการพัฒนาตามแผน การควบคุม ติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งจากภายในและภายนอกเพื่อมุ่งให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของสถาบันการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น

7. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน หมายถึง การเรียนการสอนที่เป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ระหว่างครูกับนักเรียน ซึ่งครูมีหน้าที่ในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรที่ได้กำหนดไว้ตามที่โรงเรียนได้กำหนดไว้ให้กับนักเรียน โดยครูจึงเป็นผู้จัดกระบวนการวิจัยที่เป็นเครื่องมือเพื่อเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนโดยส่วนรวมโดยครูต้องพยายามคิดค้นวิธีสอน สื่อ ตลอดจนนวัตกรรมใหม่ ๆ มาช่วยในการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพของนักเรียน ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกการคิด ฝึกการวางแผนฝึกการดำเนินงานและฝึกหาเหตุผล ทั้งนี้การสอนในชั้นเรียน ครูจะต้องจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนักเรียน ซึ่งมีความสามารถพื้นฐานแตกต่างกัน ต้องจัดกิจกรรมหลากหลายเพื่อสนองตอบต่อผู้เรียนแต่ละคน การจัดการเรียนการสอนของครูจะต้องคอยสังเกตเก็บรวบรวมข้อมูลผู้เรียนในชั้นเรียนมาวิเคราะห์ ศึกษาสภาพ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นต้องดำเนินการตลอดเวลา การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อสรุปว่าปัญหาหรือสิ่งที่ครูต้องการพัฒนาคืออะไร และมีแนวทางจะแก้ปัญหาหรือพัฒนานั้นได้อย่างไร และมีวิธีแก้ปัญหาหรือพัฒนา อย่างไรจึงจะได้ผล และสามารถนำไปเผยแพร่ แลกเปลี่ยนกระบวนการนั้นกับครูท่านเพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อไป

อดิพงษ์ สุขนาท (2560) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ 4 งาน ดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง ประสิทธิภาพที่เกี่ยวกับการจัดส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาองค์ประกอบต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนของครูได้แก่แนวคิดในการจัดการเรียนการสอน รูปแบบการเรียนการสอนหรือรูปแบบการเรียนรู้และระบบการเรียนการสอน

2. การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา หมายถึง ประสิทธิภาพที่เกี่ยวกับการปรับปรุง กระบวนการหรือขั้นตอนของการตัดสินใจหาทางเลือกทางการเรียนการสอนที่เหมาะสมอย่างเป็น ระบบที่สามารถปฏิบัติได้และเป็นกระบวนการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีคุณภาพ

3. การวัดผล ประเมินผล หมายถึง ประสิทธิภาพที่เกี่ยวกับแนวทางวิธีปฏิบัติ ตลอดจนกิจกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อทราบพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน และการปรับปรุงการ เรียนการสอนของครูผู้สอน ประกอบด้วย กระบวนการในการวัดและประเมินผลเทคนิควิธีการวัดผล และประเมินผล ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผล

4. การนิเทศและการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง ประสิทธิภาพที่เกี่ยวกับ แนวปฏิบัติในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยอาศัยการร่วมมือ ส่งเสริม แนะนำและชี้แนะในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ตามหลักการนิเทศ การศึกษา รูปแบบการนิเทศการศึกษา เทคนิคการนิเทศการศึกษาและกระบวนการนิเทศการศึกษา เพื่อให้บรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายและกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาทั้ง ภายในและภายนอกที่มีกรอบแนวทางประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่ตั้งไว้

ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2561) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ 5 งาน ดังนี้

1. การบริหารการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
 - 1.1 จัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
 - 1.2 จัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกช่วงชั้น ตามแนวปฏิรูปการ เรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บูรณาการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อคุณภาพการเรียนรู้ ของผู้เรียนพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 - 1.3 ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้
 - 1.4 จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้
 - 1.5 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
 - 1.6 ส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน และช่วยเหลือนักเรียนพิการ ด้วยโอกาส และผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ
2. การพัฒนาและบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา
 - 2.1 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นของตนเอง
 - 1) จัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง ทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนอื่น

2) จัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3) จัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

4) เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับ กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ การศึกษาด้านศาสนา ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ ส่งเสริมความเป็นเลิศ ผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก

5) เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องสภาพปัญหา ความต้องการ ของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และมุ่งสู่ความเป็นสากล

2.2 สถานศึกษาสามารถจัดทำหลักสูตรการจัดการกระบวนการเรียนรู้ การสอนและ อื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ โดยความร่วมมือของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและเครือข่ายสถานศึกษา

2.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา

2.4 นิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุง หลักสูตรสถานศึกษา และรายงาน ผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

3. การวัดผลประเมินผลทางการศึกษา

3.1 กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตร สถานศึกษาโดยสอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ

3.2 จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและ ประเมินผลของสถานศึกษา

3.3 วัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ผลการเรียนและอนุมัติผลการ เรียน

3.4 จัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้นและจัดให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่มี ผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

3.5 จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผล

3.6 จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน เพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน

3.7 ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติผลการประเมินการเรียนด้านต่าง ๆ รายปี/ราย ภาคและตัดสินผลการเรียนการผ่านช่วงชั้นและจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.8 การเทียบโอนผลการเรียนเป็นอำนาจของสถานศึกษาที่จะแต่งตั้ง คณะกรรมการดำเนินการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ ได้แก่ คณะกรรมการเทียบระดับการศึกษา

ทั้งในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย คณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน และเสนอ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการพร้อมทั้งให้ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติการเทียบโอน

4. การนิเทศการศึกษา

4.1 สร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายใน ว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ชี้ให้เห็นผลการนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารเพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่าได้ปฏิบัติถูกต้อง ก้าวหน้า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและตัวครูเอง

4.2 จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการ

4.3 จัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

5. การประกันคุณภาพการศึกษา

5.1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและความ ต้องการของชุมชน

5.2 จัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการ พัฒนางานและการสร้างระบบประกันคุณภาพภายในจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ข้อมูล มีความสมบูรณ์เรียกใช้งาน สะดวก รวดเร็ว ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

5.3 จัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา (แผนกลยุทธ์/แผน ยุทธศาสตร์)

5.4 ดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม สถานศึกษาต้องสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็งเน้นการมีส่วนร่วม และวงจรการพัฒนาคุณภาพของ เดมมิ่ง (Deming Cycle) หรือที่รู้จักกันว่าวงจร PDCA

5.5 ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาโดยดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่อง ด้วยการสนับสนุนให้ครู ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

5.6 ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อ รองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

5.7 จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ ต่อสาธารณชน

สมิทธิ์ อุดมมะนะ (2561) กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ 3 งาน ดังนี้

1. หลักสูตร หมายถึง การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
2. การเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
3. การวัดและประเมินผล หมายถึง การรวบรวมข้อมูลผลการเรียนการสอนว่าบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมากน้อยเพียงใด กระบวนการกำหนดแนวทางการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เป็นไปตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และผลลัพธ์ตามที่กำหนดของผู้เรียน ประกอบด้วย การกำหนดตัวชี้วัด การพัฒนาเครื่องมือ การประเมินและการจัดให้มีการประเมินตามตัวชี้วัด

อมรรัตน์ ศรีพอ (2561) กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ 3 งาน ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้นหรือสร้างหลักสูตรใหม่ที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน เพื่อปรับให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียนได้รับมวลประสบการณ์และทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา

2. การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอน เนื้อหาสาระที่ใช้ในการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน กระบวนการที่ใช้ในการเรียนการสอน การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการเรียน การปรับปรุงการสอนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ และการติดตามการประเมินผลการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของหลักสูตร

3. การวัดผลและประเมินผล หมายถึง การกำหนดเกณฑ์ เครื่องมือ และกระบวนการที่ใช้ในวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยใช้ทั้งวิธีการตัดสินผลการประเมินเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด และการประเมินการปฏิบัติและการประเมินตามสภาพจริง เพื่อพิจารณาความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน

ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ (2562) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ มีทั้งหมด 17 ด้าน

1. ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง การวิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น จัดทำสาระการเรียนรู้เนื้อหากิจกรรม ที่จะจัดให้แก่ผู้เรียนให้เหมาะสมกับสถานศึกษา สภาพชุมชนและท้องถิ่น มีการนิเทศ ติดตามการนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินผลการใช้หลักสูตรในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถเรียนรู้บนพื้นฐานของสังคมวัฒนธรรมของท้องถิ่นตนเอง

2. ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ หมายถึง การวิเคราะห์แผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา แล้วกำหนดวางแผนงานด้านวิชาการให้สอดคล้องกันตามบริบทของสถานศึกษา พร้อมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีด้านวิชาการของสถานศึกษา โดยการกำหนด

วิธีการปฏิบัติอย่างชัดเจนเพื่อให้การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการด้านวิชาการเป็นไปในทิศทางเดียวกันและบรรลุ ตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้อย่างมีคุณภาพ

3. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาผู้เรียนด้านวิชาการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการวางแผนการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้อง กับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน การจัดครูเข้าสอนในชั้นเรียนตามศักยภาพ การจัดทำแผนการสอน กำหนดกิจกรรม จัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน จัดกิจกรรมประสบการณ์ที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งเหล่านั้นด้วยตนเอง การนิเทศ ติดตาม การจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพกับตัวผู้เรียนอย่างสูงสุด

4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการหรือขั้นตอนในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนและสถานศึกษา โดยการศึกษาวิเคราะห์ เอกสารหลักสูตร การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน อย่างเป็นระบบ การนิเทศติดตาม และประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้รวมถึงการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตร

5. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง มีการสอนแบบบูรณาการเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถและปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเนื้อหาสาระกิจกรรมในโรงเรียน

6. ด้านการวัดผล ประเมินผล และการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง กระบวนการตรวจสอบและตัดสินคุณภาพของผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติ การจัดทำและพัฒนา เครื่องมือวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด การประเมินผลเน้น การประเมินผลตามสภาพจริง ส่งเสริมให้ครูพัฒนาเครื่องมือวัดผลประเมินผล ติดตามตรวจสอบ เอกสาร เกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล รายงานผลการเรียนอย่างเป็นระบบ และใช้ผลการประเมิน ปรับปรุง/พัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู

7. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา หมายถึง กำหนด นโยบาย และแนวทางการใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทำงานของครูและนักเรียน การดำเนินการด้านการวิจัยพัฒนาคุณภาพวิชาการของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทำงานของครู นำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อและพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา รวมทั้งประสานความร่วมมือในการศึกษาวิเคราะห์วิจัย ตลอดจนการ เผยแพร่ผลงานการวิจัยกับ สถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น

8. ด้านการพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การสำรวจแหล่งเรียนรู้จัดทำเอกสารข้อมูล และทะเบียนแหล่งการเรียนรู้การจัดแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้และพัฒนาให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพียงพอต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้และมีการประเมินผลสภาพปัญหาการใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อนำมาปรับปรุง

9. ด้านการนิเทศการศึกษา หมายถึง การกำกับ ติดตาม ตรวจสอบในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยเริ่มจากการวิเคราะห์และวางแผนการนิเทศ การจัดทำเครื่องมือนิเทศ ดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง ติดตาม ประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษา การพัฒนากระบวนการและปรับปรุง การนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

10. ด้านการแนะแนวการศึกษา หมายถึง การในการให้คำปรึกษาทางวิชาการ และวิชาชีพ ภายในสถานศึกษา โดยกำหนดนโยบายการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบสำคัญ การจัด ระบบงานข้อมูลสารสนเทศการแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่งเสริมและพัฒนาการแนะแนวการศึกษา นิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแนะแนว สร้างเครือข่ายแนะแนวระหว่างครูผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้สามารถบูรณาการในการจัดการเรียนรู้เชื่อมโยงสู่การดำรงชีวิตประจำวัน

11. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การดำเนินการตรวจสอบผลการดำเนินงานในสถานศึกษา โดยมีการกำหนดและวางแผนมาตรฐาน การศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการและความต้องการของชุมชน การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางาน และสร้าง ระบบประกันคุณภาพ การจัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา การดำเนินการตาม แผนพัฒนาสถานศึกษา การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา และประเมินคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานที่กำหนด

12. ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ หมายถึง การสำรวจความต้องการความรู้ทางวิชาการของชุมชน จัดแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา จัดให้มีกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน การพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ การสรุป และอภิปรายผลการดำเนินงานด้านการเรียนรู้ร่วมกันกับชุมชน เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่น

13. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น หมายถึง การดำเนินการของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ในการบริหารสถานศึกษา โดยมีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับ แหล่ง

วิชาการ จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาเพื่อส่งผล ให้ ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนดียิ่งขึ้น

14. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา หมายถึง การสำรวจความต้องการด้าน งานวิชาการ พัฒนาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษา ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจ ติดตามและ ประเมินผลการส่งเสริมและสนับสนุนงานด้านวิชาการ เพื่อให้สถานศึกษามีส่วนพัฒนา คุณภาพการเรียนรู้ของบุคคล ครอบครัว และสังคม

15. ด้านการจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา หมายถึง การศึกษาและวิเคราะห์ระเบียบและแนวปฏิบัติเพื่อจัดทำกรอบกำหนดและแนวทางในการ ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา นำระเบียบและแนวปฏิบัติไปสู่การปฏิบัติ ตรวจสอบและประเมินผลการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติและนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป

16. ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษา พิจารณาหนังสือแบบเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา จัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริม ประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน ประเมินผลการใช้ ปรับปรุงและพัฒนาแบบเรียนให้มีความเหมาะสม เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ

17. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การดำเนินงาน พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาประกอบไปด้วย การศึกษา วิเคราะห์คุณภาพ จัดหา สื่อและ เทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างหลากหลาย เลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ผ่านการประเมินคุณภาพ ทาง วิชาการ การผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน ประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน ต่างๆ การประเมินผลการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อนำมาปรับปรุงให้เหมาะสม

ศราวุธ ศรีสวัสดิ์ (2562) ได้สังเคราะห์และกำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ออกเป็น 7 ด้าน ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา หมายถึง การกำหนดมวลประสบการณ์ที่เป็น เนื้อหา สำคัญ กิจกรรมต่าง ๆ ที่ออกแบบขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมาย ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้พัฒนา ตนเองเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และใช้ชีวิตอยู่ในสังคมอย่างปกติสุข การ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเป็นการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลาง วิเคราะห์เอกสาร สภาพแวดล้อม ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการของสังคม ชุมชนและ ท้องถิ่น ประเมินสถานภาพสถานศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตร

สถานศึกษานำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สูงขึ้น และมีประสิทธิภาพ

2. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ต้องถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด ครูผู้สอนเป็นผู้ที่คอยอำนวยความสะดวก ช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เป็นการจัดกิจกรรมโดยวิธีต่าง ๆ อย่างหลากหลายที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง และนำไปสู่การมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่สูงขึ้น

3. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การวัดและประเมินผลเป็นกระบวนการที่ช่วยผู้สอนได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงถึงพัฒนาการความก้าวหน้าและความสำเร็จของการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้เต็มศักยภาพ วิธีการวัดและประเมินผลต้องใช้วิธีที่หลากหลายสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัด กำหนดจุดมุ่งหมาย กำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติ จัดทำแผนการวัดผล ประเมินผล สรุปการวัดผล ประเมินผล กำหนดการสอนซ่อมเสริม ส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ วิเคราะห์ผลและประเมินผล ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

4. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การรวบรวมแหล่งข่าวสาร ข้อมูล สารสนเทศ แหล่งความรู้ทางวิชาการและประสบการณ์ที่สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียน ใฝ่เรียนรู้ ใฝ่รู้ แสวงหาความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามอัธยาศัยอย่างกว้างขวางและต่อเนื่องจากแหล่งต่าง ๆ ที่ควรรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เริ่มดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ และเสร็จสิ้นการดำเนินการ เพื่อสรุปให้หน่วยงานต้นสังกัดทุกระดับและผู้เกี่ยวข้องทราบ ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ให้เกิดการใช้แหล่งการเรียนรู้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้นเป็นการส่งเสริมการพัฒนาต่อยอดต่อไป

5. การนิเทศการศึกษา หมายถึง การปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารกับครูในสถานศึกษานั้นในสรุปการนิเทศการศึกษาจะดีเพียงใดก็ตามก็ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา และยังเป็นกระบวนการให้ความช่วยเหลือครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมคิดร่วมทำ ร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และร่วมแก้ไขปัญหาระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตร ดังนั้นจึงกระทำอย่างรอบคอบและระมัดระวังความรู้สึกของผู้ถูกนิเทศ การให้โอกาสในการแก้ไข ปรับปรุงนำไปสู่ความสำเร็จที่ยั่งยืน

6. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น หมายถึง การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับสถานศึกษา ซึ่งมีหน้าที่จัดการศึกษาเหมือนกันเพื่อแลกเปลี่ยน ความรู้

ประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐและเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาชุมชนให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

7. การพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การนำเอาสิ่งที่จะช่วยในการเรียนรู้ที่ครูและผู้เรียนเป็นผู้ใช้เพื่อช่วยในกระบวนการเรียนการสอนให้ดำเนินไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ สื่อการเรียนการสอนได้แก่ วัสดุ สิ่งของที่มีอยู่ในธรรมชาติหรือมนุษย์สร้างขึ้นมา รวมทั้งวิธีการสอนตลอดจนกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ

ศลิกรณ์ ศรีเขาล้าน (2562) ได้สังเคราะห์กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการออกเป็น 8 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร หมายถึง การจัดให้มีหลักสูตรสถานศึกษาหรือพัฒนาหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น โดยมีการจัดทำรวบรวมและตรวจสอบการเรียนของทุกรายวิชาให้ตรงกับโครงสร้างของหลักสูตร พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ จุดหมายและหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ทำหน้าที่นี้เทศกำกับติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การแก้ไขปรับปรุงและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ โดยครูได้นำหลักสูตรไปวิเคราะห์ทำแผนการสอน เป็นแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีกิจกรรมการสอนที่หลากหลาย จัดเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการคิด การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง การปฏิบัติจริง ส่งเสริมให้รักการอ่านอย่างต่อเนื่อง การผสมผสานความรู้ต่าง ๆ ให้สมดุล ปลูกฝัง คุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งนี้โดยจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและ แหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ นำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนรู้และจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ

3. ด้านวัดผลประเมินผลการศึกษา หมายถึง การตรวจสอบความรู้ ความสามารถ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยสถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติตามกฎระเบียบการวัดผลประเมินผล มีการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนที่มีคุณภาพและหลากหลาย มีการประเมินผลการเรียนรู้อย่างเหมาะสม มีเอกสารผลการประเมิน และมีการพัฒนาเครื่องมือการวัดผลประเมินผล

4. ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง การกำกับติดตาม กระตุ้น ช่วยเหลือ สนับสนุน หรือชี้แนะในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาของครู โดยสถานศึกษามีระบบการนิเทศการศึกษา ดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอน สร้างความตระหนักความรู้ ความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้องของกำหนดปฏิทินการนิเทศ มีการพัฒนาระบบนิเทศและการดำเนินการนิเทศภายใน

สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยหัวหน้ากลุ่มสาระและผู้บริหารแบบกัลยาณมิตรหรือ ระหว่างครูผู้สอน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เรียนรู้ระหว่างครู กลุ่มสาระ สถานศึกษาหรือ สถาบันอื่นๆ

5. ด้านประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการและ ดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา ที่สามารถบริการผู้เรียนและผู้รับบริการได้อย่างมีคุณภาพ โดย สถานศึกษามีการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม และการตรวจสอบคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนดสำหรับการประกัน คุณภาพภายใน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา บุคลากร ภายในสถานศึกษาได้ร่วมจัดทำแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพภายใน จัดระบบข้อมูล สารสนเทศ จัดทำและดำเนินการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและรายงานผลการ ดำเนินงานตาม แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา

6. ด้านวัสดุประกอบ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี หมายถึง การบริการด้านวัสดุ อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ การมีวิธีการใหม่ เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์มาใช้ในการสนับสนุนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ โดยสถานศึกษามีการสำรวจ วิเคราะห์สภาพปัญหา การผลิต การจัดหา การเลือก การใช้ การประเมินคุณภาพ การเผยแพร่สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่ครูผลิตและพัฒนาให้เพื่อนครูในสถาบันการศึกษาทั้งภายใน และภายนอกเขตพื้นที่การศึกษาได้ใช้ประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างมี ประสิทธิภาพ

7. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา หมายถึง การศึกษา ค้นคว้าเพื่อแก้ไขปัญหา ปรับปรุง และพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาผู้เรียน โดยสถานศึกษามีการวิเคราะห์วิจัย และการนำผลวิจัยมาใช้ในบริหารจัดการการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของ สถานศึกษา พัฒนาความรู้ ความสามารถด้านการวิจัยแก่ครูและบุคลากร และเผยแพร่ผลงาน การแก้ไขปัญหาจาก ผลงานการวิจัย

8. ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ หมายถึง การจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ อย่าง หลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และนิเทศ กำกับติดตาม ประเมิน และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยสถานศึกษามีการสำรวจแหล่งการเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น จัดทำเอกสารรวบรวมเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ แก่ครู บุคลากร มีการใช้แหล่ง การเรียนรู้ ทั้งในและนอกสถานศึกษา ในการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมให้ ครูและผู้เรียนใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และนิเทศ กำกับติดตาม ประเมิน และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

สาริศา จันท์แรม (2562) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ 5 งาน ดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนของครู หมายถึง การจัด ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนา ปัจจัยเชิงสาเหตุต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนของครู ได้แก่ แนวคิดในการจัดการเรียนการสอน รูปแบบการเรียนการสอนหรือรูปแบบการเรียนรู้ และระบบการเรียนการสอน

2. หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การปรับปรุงกระบวนการหรือขั้นตอน ของการตัดสินใจหาทางเลือกทางการเรียนการสอนที่เหมาะสมอย่างเป็นระบบที่สามารถปฏิบัติได้ และเป็นกระบวนการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาของ โรงเรียนให้มีคุณภาพ

3. การวัดผล และประเมินผล หมายถึง แนวทาง วิธีปฏิบัติตลอดจนกิจกรรมการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อทราบพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน และการปรับปรุงการเรียนการสอนของ ครูผู้สอน ประกอบด้วย กระบวนการในการวัดและประเมินผล เทคนิค วิธีการวัดผลและประเมินผล ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผล

4. การนิเทศและการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง แนวปฏิบัติในการ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาโดยอาศัยการ ร่วมมือ ส่งเสริม แนะนำ และชี้แนะในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ตามหลักการนิเทศการศึกษา รูปแบบการนิเทศการศึกษา เทคนิคการนิเทศการศึกษาและกระบวนการนิเทศการศึกษา เพื่อให้บรรลุ ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายและกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและ ภายนอก ที่มีกรอบแนวทางประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่ตั้งไว้

สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย (2560) แบ่งขอบข่ายงานวิชาการไว้ 7 การกิจ ดังนี้

1. การวางแผนงานวิชาการ
2. การบริหารงานวิชาการ
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
4. การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ
5. การวัดผล ประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน
6. การแนะแนวการศึกษา
7. การประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ

อธิวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ไว้ 7 ด้าน

ดังนี้

1. การวางแผนงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินการศึกษานโยบายและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน แผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา แล้วกำหนดวางแผนงานด้านงานวิชาการให้สอดคล้องกันตามบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ พร้อมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีด้านวิชาการของสถานศึกษา โดยการกำหนดวิธีการปฏิบัติอย่างชัดเจนเพื่อให้การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการด้านวิชาการเป็นไปในทิศทางเดียวกันและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้อย่างมีคุณภาพ

2. การจัดเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการจัดการเรียนการสอนอันประกอบไปด้วย การจัดตารางสอน การจัดครูเข้าสอนในชั้นเรียน การจัดทำแผนการสอน กำหนดกิจกรรม จัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการแก่ครูผู้สอน ส่งเสริมปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอน กำกับติดตาม ประเมินผล สอนซ่อมเสริม และปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องสรุปและรายงานผลการจัดการเรียนการสอน

3. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานเพื่อพัฒนาหลักสูตรอันประกอบไปด้วย การศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร การประชุมอบรมปฏิบัติการการบริหารจัดการหลักสูตรจัดเตรียมเครื่องมือมาสนับสนุน การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรครอบคลุมมาตรฐานการศึกษา การติดตามประเมินผลปรับปรุงการบริหารจัดการหลักสูตร รวมถึงการสรุปผลการดำเนินงานการบริหารจัดการหลักสูตร

4. การวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การดำเนินงานการวัดผลประเมินผลการเรียน การกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติการ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล ประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง การประเมินผลเน้นการประเมินผลตามสภาพจริง ส่งเสริมให้ครูพัฒนาเครื่องมือวัดผลประเมินผล ติดตามตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล รายงานผลการเรียนอย่างเป็นระบบ และใช้ผลการประเมินปรับปรุง/พัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู

5. การนิเทศการศึกษา หมายถึง การที่สถานศึกษามีการศึกษาระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา วางแผนการนิเทศ จัดบุคลากรในการดำเนินการนิเทศ จัดทำเครื่องมือนิเทศ ดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอน ประเมินผลการนิเทศภายในสถานศึกษา ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต้นสังกัด แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์นิเทศกับหน่วยงานอื่น และปรับปรุงการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

6. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การสร้างแนวทาง หรือข้อกำหนดอย่างละเอียดเพื่อพัฒนาการประเมินผล ติดตามตรวจสอบคุณภาพ

มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น ๆ อย่างเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ต่อการนำไปปฏิบัติ

7. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานในการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาประกอบไปด้วย การศึกษา การวิเคราะห์คุณภาพ และจัดหาสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างหลากหลาย เลือกใช้สื่อเทคโนโลยีที่ผ่านการประเมินคุณภาพทางวิชาการจากคณะกรรมการผลิตและพัฒนาสื่อนวัตกรรมทางการเรียนการสอน เพื่อใช้จัดการเรียนการสอน และบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เผยแพร่ทั้งภายในและภายนอกเขตพื้นที่การศึกษาให้เกิดประโยชน์ ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีประสานความร่วมมือในการผลิต พัฒนา และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานอื่นๆ

ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2563) แบ่งขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน 6 ด้าน ดังนี้

1. งานหลักสูตรหลักสูตร หมายถึง แผนหรือข้อกำหนดอย่างเป็นระบบที่แสดงถึงจุดมุ่งหมาย เนื้อหา มวลประสบการณ์ เพื่อให้สถานศึกษานำไปใช้เป็นกรอบพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้โดยส่วนประกอบที่สำคัญของหลักสูตร

2. งานการจัดการเรียนการสอน งานการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา นับได้ว่าเป็นภารกิจที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรกของสถานศึกษา เนื่องจากเป็นภารกิจหลักที่จะต้องดำเนินการเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

3. งานแนะแนว นิเทศการสอน และวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้

3.1 งานแนะแนว หมายถึง กระบวนการให้คำปรึกษา และให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อให้บุคคลนั้นได้เข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจสภาพแวดล้อม สามารถคิด ตัดสินใจ จัดการวางแผนการดำรงชีวิต และประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมและมีความสุข

3.2 งานนิเทศการสอน หมายถึง การสังเกตการณ์ปฏิบัติงานของครู โดยผู้บริหารสถานศึกษาและเพื่อนครู เพื่อมุ่งยกระดับการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสำคัญ

3.3 งานวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการของครูในการค้นหาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน กำหนดจุดมุ่งหมาย และวางแผนดำเนินการเพื่อแสวงหาวิธีการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบและเชื่อถือได้ มุ่งสู่การพัฒนาประสิทธิภาพด้านการสอนและการเรียนรู้

4. งานวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

4.1 งานวัดผล มีหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้กับผู้สอนและผู้ ตลอดจนดำเนินการเกี่ยวกับการสร้างเสริมความเข้มแข็งในเทคนิควิธีการวัดผลและ ประเมินผลการเรียนรู้ให้บุคลากรของสถานศึกษา

4.2 งานทะเบียน มีหน้าที่รับผิดชอบด้านเอกสารการประเมินผล การจัดทำจัดเก็บ และการออกเอกสารหลักฐานการศึกษาอย่างเป็นระบบ

4.3 การเทียบโอนผลการเรียน เป็นการนำผลการเรียนรู้อย่างเป็นความรู้ ทักษะ หรือประสบการณ์ของผู้เรียนที่เกิดจากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย หรือผลการเรียนรู้อื่นๆ จากการศึกษาตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือจากประสบการณ์การทำงาน มาเทียบโอนเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาต่อเนื่องในหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี

5. งานแหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยี และสื่อการสอน

5.1 งานแหล่งเรียนรู้ หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต สถานที่ทั้งที่เป็นไปตามธรรมชาติ และที่มนุษย์สร้างขึ้น กิจกรรมทางด้านศิลปะ วัฒนธรรม ข้อมูลข่าวสาร ที่บุคคลสามารถใช้ศึกษา ค้นคว้า หรือฝึกปฏิบัติ ทั้งด้วยตนเอง หรือผ่านการถ่ายทอดจากบุคคลอื่นเพื่อพัฒนาระบบการเรียนรู้ของตน

5.2 งานเทคโนโลยี และสื่อการสอน เทคโนโลยีการศึกษา หมายถึง การประยุกต์แนวคิด วิธีการ วัสดุ หรืออุปกรณ์ ที่เป็นผลจากเทคโนโลยีมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการศึกษาทั้งด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการบริการ

6. งานประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินกิจกรรมตามภารกิจของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยคำนึงถึงมาตรฐาน การติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้รับบริการ

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ (2565) แบ่งขอบข่ายการบริหารงานวิชาการเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การจัดทำหลักสูตรใหม่หรือปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่เดิม โดยกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทสังคมและผู้เรียน และประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและการเปลี่ยนแปลงให้ดียิ่งขึ้นเป็นวงจรต่อเนื่อง จำแนกออกเป็น 2 ลักษณะที่สำคัญ คือ 1) การนำหลักสูตรที่มีอยู่แล้วมาปรับใหม่โดยใช้กรอบของหลักสูตรแกนกลางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร และ 2) การนำหลักสูตรที่สร้างขึ้นแล้วไปใช้และมีการตรวจสอบการใช้หลักสูตร ตามระยะเวลาแล้วปรับปรุงหลักสูตร

โดยพิจารณาถึงความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมาย ของหลักสูตรแกนกลางและสภาพท้องถิ่นชุมชน ซึ่งเป็นภารกิจหลักในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา

2. การพัฒนาส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งความรู้ ทักษะ เจตคติ หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ อันเป็นผลมาจากการออกแบบรูปแบบการเรียนรู้ ทรัพยากรการเรียนรู้ และประเมินผลการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ เจตคติ ตามตัวชี้วัดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

3. การพัฒนาส่งเสริมการประเมินผล หมายถึง การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ต้องการศึกษามาเปรียบเทียบเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แล้วตัดสินคุณค่าว่าบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด หากเป็นการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนก็คือ การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียนมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การตัดสินผลการเรียนรู้ว่าผู้เรียนบรรลุเป้าหมายจากการเรียนรู้ที่ต้องการในระดับใด

Thompson (2013) กล่าวว่า องค์ประกอบสำคัญของการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ คือการจัดแนวทางการทดสอบให้สอดคล้องกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนโดยการจัดตำแหน่ง ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

1. หลักสูตร หมายถึง การสร้างผลของการศึกษาและเนื้อหาที่เกี่ยวข้องเป็นลายลักษณ์อักษรที่นักเรียนต้องเรียนรู้ ซึ่งจะรวมถึงความรู้ ทักษะ และความสามารถที่คาดหวังให้นักเรียนได้รับหรือเชี่ยวชาญหลังจากผ่านช่วงเวลาของการสอนที่เหมาะสม หลักสูตรอาจรวมถึงกิจกรรมและขั้นตอนที่กำหนดไว้ซึ่งออกแบบมาเพื่อทำให้เกิดความเชี่ยวชาญในเนื้อหานั้น

2. การจัดการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นจริงในระดับห้องเรียน ที่บ้านและในชุมชน ซึ่งรวมถึงกิจกรรมทั้งหมดของครู นักเรียน ผู้ช่วย ผู้ปกครอง และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และความสามารถให้กับนักเรียน อย่างไรก็ตามเพื่อวัตถุประสงค์ในการประเมินอย่างเป็นทางการจะพิจารณาเฉพาะกิจกรรมที่อยู่ภายใต้การควบคุมของหน่วยงานด้านการศึกษาเท่านั้น

3. การประเมินผล หมายถึง กระบวนการอย่างเป็นทางการในการรวบรวม วิเคราะห์ และรายงานข้อมูลที่เป็นมาตรฐานเกี่ยวกับการได้มาซึ่งความรู้ ทักษะ และความสามารถสำหรับนักเรียน เน้นที่การประเมินแบบสรุปผล เช่น การประเมินอย่างเป็นทางการเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการสอนที่กำหนด เช่น ภาคการศึกษาหรือปีการศึกษา

ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์ข้อข่ายการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21

ข้อข่ายการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21	ข้อข่ายการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21													ความถี่		
	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556)	สำนักงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย (2560)	ชูชาติ พวงสมจิตร (2561)	ปริญภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2563)	สุกัญญา แซ่มชอย (2565)	อดิพงษ์ สุขนาค (2560)	อมรรัตน์ ศรีพอ (2561)	สมิทธิ์ อุดมเมษะ (2561)	สริศา จันทร์แรม (2563)	แกรงกลา สุวรรณะโพลง (2560)	ศราวุธ ศรีสวัสดิ์ (2562)	ศศิกรณ ศรีเขลาณ (2562)	อริวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562)		ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ (2562)	Thompson (2013)
1. การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น	✓													✓		2
2. การวางแผนงานด้านวิชาการ	✓	✓											✓	✓		4
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	14
4. การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	15
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	✓	✓			✓							✓		✓		5
6. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	15
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	✓	✓		✓										✓		4
8. การพัฒนาส่งเสริมใหม่แหล่งเรียนรู้	✓	✓		✓							✓	✓		✓		6
9. การนิเทศการศึกษา	✓	✓	✓	✓		✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓		11
10. การแนะแนว	✓	✓		✓										✓		4
11. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	✓	✓	✓	✓					✓	✓		✓	✓	✓		9
12. การรส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ	✓	✓												✓		3

ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์ข้อข่ายการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21

ข้อข่ายการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556)	สำนักบริหารงานกรมการศึกษานอกโรงเรียน (2560)	ชูชาติ พวงสมจิตร (2561)	ปริญภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2563)	สุกัญญา แซ่มชอย (2565)	อดิพงษ์ สุขนาค (2560)	อมรรัตน์ ศรีพอ (2561)	สมิทธิ์ อุดมเมษะ (2561)	สาวิศา จันทร์แรม (2563)	แก่งกล้า สุวรรณโพล (2560)	ศราวุธ ศรีสวัสดิ์ (2562)	ศศิกรณ ศรีเขลา (2562)	อิทธิวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562)	ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ (2562)	Thompson (2013)	ความถี่
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	✓										✓			✓		3
14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	✓													✓		2
15. การจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา	✓													✓		2
16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา	✓													✓		2
17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา	✓	✓	✓							✓	✓	✓	✓	✓		8

จากการศึกษาข้อบ่งชี้งานวิชาการตามทัศนะของนักวิชาการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษา ที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปข้อบ่งชี้การบริหารวิชาการในการวิจัยครั้งนี้ ออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

- 1) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 2) การพัฒนาหลักสูตร
- 3) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- 4) การนิเทศการศึกษา
- 5) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 6) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

ซึ่งแต่ละด้านมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยของนักวิชาการและนักการศึกษา ดังนี้

วิจารณ์ พานิช (2556) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาทักษะเพื่อการดำรงชีวิตผ่านสาระวิชาสำคัญ เนื่องจากสาระวิชานั้นไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อมีชีวิตในยุคศตวรรษที่ 21 ปัจจุบันนั้น การเรียนรู้สาระวิชาควรจะเป็นจากองค์ความรู้ของนักเรียนเป็นหลัก โดยมีครูเป็นผู้แนะนำ

อมรรัตน์ ศรีพอ (2561) ให้ความหมายของการจัดการเรียนการสอนว่าหมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอน เนื้อหาสาระที่ใช้ในการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน กระบวนการที่ใช้ในการเรียนการสอน การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการเรียน การปรับปรุงการสอนให้เป็นที่น่าพอใจประสงค์ เนื้อหาสาระ และการติดตามการประเมินผลการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของหลักสูตร

สมิทธิ์ อุดมมะนะ (2561) ให้ความหมายของการจัดการเรียนการสอนว่าหมายถึง การถ่ายทอดความรู้ ทักษะหรือว่าเจตคติ ต่างๆ ผ่านการบอกกล่าว สั่ง อธิบายหรือว่าแสดงให้ดู ตามหลักวิชาการมีขั้นตอนที่เป็นแบบแผนชัดเจนระหว่างผู้สอนและผู้รับ โดยทั้งสองฝ่ายนั้นจะต้องมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันในกระบวนการเรียนรู้

ดรุณี จำปาทอง (2564) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่เป็นระบบ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพเป็นสิ่งที่ต้องทำอย่างเป็นระบบโดยมี

องค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ คือ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนด การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2565) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งความรู้ ทักษะ เจตคติ หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ อันเป็นผลมาจากการออกแบบรูปแบบการเรียนรู้ ทรัพยากรการเรียนรู้ และการประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ เจตคติ ตามตัวชี้วัดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

Thompson (2013) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นจริงในระดับห้องเรียน ที่บ้านและในชุมชน ซึ่งรวมถึงกิจกรรมทั้งหมดของครู นักเรียน ผู้ช่วย ผู้ปกครอง และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และความสามารถให้กับนักเรียน อย่างไรก็ตามเพื่อวัตถุประสงค์ในการประเมินอย่างเป็นทางการจะพิจารณาเฉพาะกิจกรรมที่อยู่ภายใต้การควบคุมของหน่วยงานด้านการศึกษาเท่านั้น

กล่าวสรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการถ่ายทอดความรู้ ส่งเสริม สนับสนุน และการจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้กับผู้เรียนตามความต้องการของผู้เรียน ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน โดยมีการจัดทำแผนการเรียนการสอนที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สำคัญในศตวรรษที่ 21

2) การพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตร ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยของนักวิชาการและนักการศึกษา ดังนี้

อดิพงษ์ สุขนาค (2560) ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร ว่าเป็นการปรับปรุงกระบวนการหรือขั้นตอนของการตัดสินใจหาทางเลือกทางการเรียนการสอนที่เหมาะสมอย่างเป็นระบบที่สามารถปฏิบัติได้และเป็นกระบวนการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีคุณภาพ

สมิทธิ์ อุดมมะนะ (2561) ให้ความหมายว่าการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง วิธีการคิดโครงการจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน โดยมีการกำหนดขอบเขตที่แน่นอนและต้องถูกกำหนดไว้ล่วงหน้าถึงเนื้อหา คุณลักษณะของผู้เรียน จุดหมายปลายทางและผลลัพธ์ทางการเรียนให้แก่ผู้เรียน

อมรรัตน์ ศรีพอ (2561) ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร คือ การปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้นหรือสร้างหลักสูตรใหม่ที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน เพื่อปรับให้เข้ากับสถานการณ์ ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียนได้รับมวลประสบการณ์และทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา

ขวัญศิริ บุญสรรค์ (2562) ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรว่าหมายถึง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นของตนเอง ที่มุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายจิตใจ สติปัญญา มีความรู้ และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขจัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูง และลึกซึ้งมากขึ้น สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเช่น กลุ่มที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ กลุ่มผู้ปกครอง พิกิจ และจัดทำหลักสูตรให้มีความรู้เกี่ยวกับการสร้างอาชีพได้ ให้ความสอดคล้องสภาพปัญหา ความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกชั้นเรียน โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษากำกับติดตามการจัดการเรียนการสอน

ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันท์ (2563) ให้ความหมายว่าการพัฒนาหลักสูตรว่าหมายถึง การวางแผนอย่างเป็นระบบ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการที่ต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุงหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น หรือสร้างหลักสูตรใหม่ซึ่งเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

สาริตา จันทร์แรม (2563) ให้ความหมายว่าการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การปรับปรุง กระบวนการหรือขั้นตอนของการตัดสินใจหาทางเลือกทางการเรียนการสอนที่เหมาะสม อย่างเป็นระบบที่สามารถปฏิบัติได้ และเป็นกระบวนการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีคุณภาพ

สิริวรรณ ศรีพหล (2563) ให้ความหมายว่าการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตรขึ้นใหม่ หรือการปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้ว ดังนั้นเมื่อกล่าวถึงการพัฒนาหลักสูตรจะกล่าวถึงตั้งแต่การศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาหลักสูตร การดำเนินการร่างหลักสูตร การกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตร การกำหนดเนื้อหาหรือสาระของหลักสูตร การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน การกำหนดการวัดและประเมินผล และการประเมินผลหลักสูตร

กล่าวสรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการจัดทำหรือปรับปรุงเนื้อหาสาระวิชาและประสบการณ์อย่างเป็นระบบเกี่ยวกับการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตร การกำหนดเนื้อหาหรือสาระของหลักสูตร การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน การกำหนดการวัดและประเมินผล และการประเมินผลหลักสูตรโดยคำนึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคม เพื่อปรับให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

3) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยของนักวิชาการและนักการศึกษา ดังนี้

อดิพงษ์ สุขนาค (2560) ให้ความหมายการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนว่า หมายถึง แนวทางวิธีปฏิบัติ ตลอดจนกิจกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อทราบพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน และการปรับปรุงการเรียนการสอนของครูผู้สอน ประกอบด้วย กระบวนการในการวัดและประเมินผลเทคนิควิธีการวัดผลและประเมินผล ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผล

สมิทธิ์ อุดมมณะ (2561) ให้ความหมายการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนว่า หมายถึง กระบวนการตั้งเกณฑ์การประเมินการทดสอบที่ใช้ในการตัดสินใจ ซึ่งเกณฑ์เหล่านี้จะเป็นเครื่องมือที่ชี้วัดถึงความสำเร็จของผู้เรียน โดยการประเมินผลนั้นต้องมีองค์ประกอบ 3 ส่วน ซึ่งทั้ง 3 ส่วนนี้จะเชื่อมโยงกันโดยการวัดเป็นการกำหนดเกณฑ์ การประเมินเป็นการผลเป็นการตัดสินใจ และ การประเมินเป็นการตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียน

อมรรัตน์ ศรีพอ (2561) ให้ความหมายการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนว่า หมายถึง การกำหนดเกณฑ์ เครื่องมือ และกระบวนการที่ใช้ในวัดและประเมินผล การเรียนรู้ โดยใช้ทั้งวิธีการตัดสินผลการประเมินเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด และการประเมินการปฏิบัติ และการประเมินตามสภาพจริง เพื่อพิจารณาความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน

ขวัญศิริ บุญสรณ์ (2562) ให้ความหมายการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนว่า หมายถึง การกำหนดกฎเกณฑ์และวิธีการเพื่อตรวจสอบคุณสมบัติหรือความรู้ความสามารถของบุคคลในการวิจัยนี้ คือ โรงเรียนมีกระบวนการการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนที่หลากหลายและเหมาะสม ในการกำหนดหรือหาจำนวน ปริมาณ อันดับ หรือรายละเอียดของคุณลักษณะหรือพฤติกรรมความสามารถของบุคคล ดำเนินการอย่างมีขั้นมีตอนเป็นระเบียบแบบแผนและเป็นระบบ มีการประกันคุณภาพการศึกษาและมี กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาติดตามความก้าวหน้าและปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนของครู

ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ (2562) ให้ความหมายการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนว่า หมายถึง กระบวนการตรวจสอบและตัดสินคุณภาพของผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติ การจัดทำและพัฒนา เครื่องมือวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด การประเมินผลเน้น การประเมินผลตามสภาพจริง ส่งเสริมให้ครูพัฒนาเครื่องมือวัดผล ประเมินผล ติดตามตรวจสอบ เอกสารเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล รายงานผลการเรียนอย่างเป็นระบบ และใช้ผลการประเมิน ปรับปรุง/พัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู

สาริตา จันทร์แรม (2562) ให้ความหมายการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนว่า หมายถึง แนวทางวิธีปฏิบัติ ตลอดจนกิจกรรมการวัดและประเมินผลการ

เรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อทราบพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน และการปรับปรุงการเรียนการสอนของครูผู้สอน ประกอบด้วย กระบวนการในการวัดและประเมินผล เทคนิค วิธีการวัดผลและประเมินผล ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผล

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2565) ให้ความหมายการวัดและการประเมินผล ว่าหมายถึง การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ต้องการศึกษามาเปรียบเทียบเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แล้วตัดสินคุณค่าว่าบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด หากเป็นการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนก็คือ การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียนมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การตัดสินผลการเรียนรู้ว่าผู้เรียนบรรลุเป้าหมายจากการเรียนรู้ที่ต้องการในระดับใด

กล่าวสรุปได้ว่า การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติ กระบวนการในการวัดและประเมินผล เทคนิค วิธีการวัดผล และประเมินผล และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผล การจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยเน้นการประเมินผลตามสภาพจริง การส่งเสริมให้ครูพัฒนาเครื่องมือวัดผลประเมินผล ติดตามตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล รายงานผลการเรียนอย่างเป็นระบบ การใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู และแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการเทียบโอนผลการเรียน

4) การนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยของนักวิชาการและนักการศึกษา ดังนี้

แกรงกล้า สุวรรณโพล (2560) ให้ความหมายการนิเทศการศึกษาว่าเป็น กระบวนการพัฒนาครูเพื่อให้ครูปรับปรุง และพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การจัดระบบนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษามีความเหมาะสมกับสถานศึกษา มีประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์การจัดระบบนิเทศจากผู้เชี่ยวชาญ หรือสถานศึกษาอื่น ชี้แนะให้ความช่วยเหลือ และความร่วมมือกับครูและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทั้งภายในสถานศึกษาและสถานศึกษาอื่น เพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนของครูและเพิ่มคุณภาพของบทเรียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษา

อดิพงษ์ สุขนาค (2560) ให้ความหมายการนิเทศการศึกษา หมายถึง แนวปฏิบัติในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยอาศัยการ

ร่วมมือ ส่งเสริม แนะนำและชี้แนะในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ตามหลักการนิเทศการศึกษา รูปแบบการนิเทศการศึกษา เทคนิคการนิเทศการศึกษาและกระบวนการนิเทศการศึกษา

เก็จกนก เอื้อวงศ์ (2561) สรุปความหมายการนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ ในการช่วยเหลือครูผู้รับการนิเทศและบุคลากรทางการศึกษา โดยใช้ความชำนาญเฉพาะ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและการปฏิบัติงาน ซึ่งถือเป็นการสร้างความองกวมทางวิชาชีพทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นที่ไปตามเป้าหมายของการศึกษา

สาริตา จันทรธรรม (2562) ให้ความหมายการนิเทศการศึกษา ว่าหมายถึง ประสิทธิภาพที่เกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของการจัดการศึกษาใน โรงเรียนประถมศึกษา โดยอาศัยการร่วมมือ ส่งเสริม แนะนำ และชี้แนะในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ตามหลักการ นิเทศการศึกษา รูปแบบการนิเทศการศึกษา เทคนิคการนิเทศการศึกษาและ กระบวนการนิเทศ การศึกษา เพื่อให้บรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายและ กระบวนการประกันคุณภาพ การศึกษาทั้งภายในและภายนอก ที่มีกรอบแนวทางประเมินคุณภาพ การศึกษาตามมาตรฐาน การศึกษาที่ตั้งไว้

ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ (2562) ให้ความหมายการนิเทศการศึกษา หมายถึง การ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบในการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ โดยเริ่มจากการวิเคราะห์และวางแผนการ นิเทศ การจัดทำเครื่องมือนิเทศ ดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่ หลากหลายและต่อเนื่อง ติดตาม ประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษา การ พัฒนาระบบการและปรับปรุง การนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2563) ให้ความหมายการนิเทศการศึกษา หมายถึง การ สังเกตปฏิบัติงานของครู โดยผู้บริหารสถานศึกษาและเพื่อนครู เพื่อมุ่งยกระดับการจัดการเรียน การสอนแบบเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสำคัญ

Oliva & Pawlas (2001 อ้างถึงใน เก็จกนก เอื้อวงศ์, 2561) สรุปว่า การนิเทศ การศึกษา คือ การให้บริการแก่ครูทั้งที่เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม โดยการให้บริการนี้เป็นการ ช่วยเหลือที่มีความชำนาญเฉพาะเพื่อที่จะปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

Glickman (2004) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาเป็นมุมมองเกี่ยวกับเป้าหมายของ การจัดการเรียนการสอน ซึ่งการนิเทศการศึกษาเป็นการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ดำเนินการโดยผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่นิเทศ ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ ครูและบุคคลอื่น ๆ ใน สถานศึกษา

กล่าวสรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ชี้แนะแนวทาง ให้ความช่วยเหลือ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ที่มุ่งเน้นความร่วมมือระหว่าง

ครูกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา มีการวิเคราะห์และวางแผน การจัดทำเครื่องมือ ดำเนินการและ ติดตาม ประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู

5) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษา และสังเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยของนักวิชาการและนักการศึกษา ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) กล่าวว่า การประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการที่สร้างความมั่นใจแก่ทุกฝ่ายว่าการจัดการศึกษาทุกระดับมี คุณภาพและจะคงรักษาไว้ซึ่งมาตรฐาน

เกร่งกล้า สุวรรณโพล (2560) ให้ความหมายการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพ ภายในและมาตรฐานการศึกษาว่าหมายถึง การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามที่กฎกระทรวง กำหนด มีการตรวจสอบ ประเมินผล คุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถาบันการศึกษาภายใน โดยบุคลากรของสถาบันการศึกษา มีการจัดระบบวางแผนพัฒนาคุณภาพระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา กำหนดเกณฑ์ การประเมินการประกันคุณภาพ การศึกษาตามระบบประกัน คุณภาพการศึกษา ดำเนินการพัฒนาตามแผนการควบคุม ติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพ ภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งจากภายในและภายนอกเพื่อมุ่งให้มีการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานของสถาบันการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น ในการปรับปรุงพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น

อดิพงษ์ สุขนาค (2560) ให้ความหมายการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษาว่าหมายถึง แนวปฏิบัติในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของการจัด การศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยอาศัยการร่วมมือ ส่งเสริม แนะนำและชี้แนะในการปรับปรุงการ จัดการเรียนรู้ เพื่อให้บรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามกระบวนการประกัน คุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก ที่มีกรอบแนวทางประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน การศึกษาที่ตั้งไว้

กระทรวงศึกษาธิการ (2561) ให้ความหมายการประกันคุณภาพการศึกษา ว่า หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา แต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพ การศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและ สาธารณชนว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และ บรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล

อรรณพ จินะวัฒน์ (2561) สรุปว่า มาตรฐานการศึกษาว่าหมายถึง ข้อกำหนด เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์อันเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนเข้ารับการศึกษา และประกันคุณภาพการศึกษา

หมายถึง การจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้ผลผลิต คือ ผู้เรียนมีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด จนเป็นที่เชื่อถือ ศรัทธาและเป็นที่ยอมรับของสังคม

สาริตา จันท์แรม (2562) ให้ความหมายการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในและมาตรฐานการศึกษาว่าหมายถึง แนวปฏิบัติในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของ การจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา โดยอาศัยการร่วมมือ ส่งเสริม แนะนำ และชี้แนะในการ ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้บรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายและกระบวนการ ประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก ที่มีกรอบแนวทางประเมินคุณภาพการศึกษาตาม มาตรฐานการศึกษาที่ตั้งไว้

ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ (2562) ให้ความหมายการพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาว่าหมายถึง การดำเนินการตรวจสอบผลการดำเนินงานใน สถานศึกษา โดยมีการกำหนดและวางแผนมาตรฐาน การศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการและความต้องการของชุมชน การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัด โครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางานและสร้าง ระบบประกันคุณภาพ การจัดทำแผน สถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา การดำเนินการตาม แผนพัฒนาสถานศึกษา การตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพการศึกษา และประเมินคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานที่กำหนด

กล่าวสรุปได้ว่า การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง การที่สถานศึกษาสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาให้กับครูและ บุคลากร กำหนดให้ครูและบุคลากรทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา จัดทำ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตรวจสอบ ติดตาม และ ประเมินผลการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบตามกลไกของการประกันคุณภาพภายใน

6) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์จาก เอกสารและงานวิจัยของนักวิชาการและนักการศึกษา ดังนี้

แกร่งกล้า สุวรรณโพล (2560) ให้ความหมายการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทาง การศึกษา ว่าหมายถึง การศึกษา วิเคราะห์ การประเมินการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียน การสอน และการบริหารงานวิชาการให้เหมาะสมกับการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน รวมถึง ประสานความร่วมมือกับครูสถาบันการศึกษาทั้งในและนอกสถาบันในการผลิต จัดหา พัฒนา และการ ใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม งานวิชาการ กับผู้ปกครอง องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น มีการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียน การสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

ขวัญศิริ บุญสรรค์ (2562) ให้ความหมายการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ว่าหมายถึง การร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดการและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา การจัดสรรผู้รับผิดชอบในการจัดทำทะเบียนสื่อ สถิติการใช้สื่อ การจัดเก็บรักษาและการซ่อมบำรุงอย่างเป็นระบบ มีการกำกับติดตามและประเมินผลการใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ (2562) ให้ความหมายการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาประกอบไปด้วย การศึกษา วิเคราะห์คุณภาพ จัดหาสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างหลากหลาย เลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ผ่านการประเมินคุณภาพทางวิชาการ การผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ การประเมินผลการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อนำมาปรับปรุงให้เหมาะสม

ศราวุธ ศรีสวัสดิ์ (2562) ให้ความหมายการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ว่าหมายถึง การนำเอาสิ่งที่จะช่วยในการเรียนรู้ที่ครูและนักเรียนเป็นผู้ใช้เพื่อช่วยในกระบวนการเรียนการสอนให้ดำเนินไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ สื่อการเรียนการสอน ได้แก่ วัตถุ สิ่งของที่มีอยู่ในธรรมชาติหรือมนุษย์สร้างขึ้นมา รวมทั้งวิธีการสอนตลอดจนกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ

ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันท์ (2563) กล่าวว่า เทคโนโลยีและสื่อการสอน เป็นเครื่องมือสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงการศึกษาได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ดังนั้นการบริหารงานวิชาการจึงมีภารกิจที่สำคัญในการบริหารจัดการและสนับสนุนให้ผู้สอนได้ใช้เทคโนโลยี และสื่อการสอน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพ อีกทั้งเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งความต้องการของผู้เรียน สังคม และเทคโนโลยี

ศิตา เขี่ยมขันติถาวร (2563) ให้ความเห็นว่าการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การสร้างเครื่องมือ หรือนำเอาเทคโนโลยีมาช่วยในการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความเข้าใจกระจ่างชัดเจนในเรื่องที่เรียน แต่ทว่ามีหลากหลาย ผู้สอนสามารถเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสมทั้งกับระดับผู้เรียน บริบทห้องเรียน สาระวิชาที่สอน เนื้อหาบทเรียน รวมถึงงบประมาณด้วย

กล่าวสรุปได้ว่า การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การศึกษา วิเคราะห์คุณภาพ จัดหา เลือกใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีสำหรับการออกแบบและส่งเสริมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสอดคล้องกับเนื้อหาสาระการประเมินผลการใช้และการจัดเก็บรักษา และการซ่อมบำรุงอย่างเป็นระบบ

2. ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21

ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดผลหรือเกื้อหนุน และมีอิทธิพลกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนมประสบผลสำเร็จ

ในการบริหารงานวิชาการให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดและมีมาตรฐานตามระบบการประกันคุณภาพ สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 นั้น มีปัจจัยสำคัญหลายประการที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการและเพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยมีผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

กฤตชญา วิเชียรเพริศ (2559) ได้ศึกษาปัจจัยพระระดับที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย

1. ปัจจัยระดับโรงเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร และมีอิทธิพลต่อปัจจัยระดับห้องเรียนและปัจจัยระดับนักเรียน

1.1 วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาที่กำหนดนโยบายสามารถวางแผน และมองเห็นภาพการปฏิบัติงานของโรงเรียนในอนาคต โดยภาพนั้น สอดคล้องกับเป้าหมายเชิงปริมาณและคุณภาพทางการศึกษา มีความเป็นไปได้และสามารถกำหนดวิธีการปฏิบัติให้เกิดมาตรฐานและมีคุณภาพที่จะนำโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้มี 3 ด้าน ประกอบด้วย การสร้างวิสัยทัศน์ การเผยแพร่ วิสัยทัศน์และการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์

1.2 ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ความสามารถในการนำความรู้ วิธีการ ตลอดจนสืบค้นเทคนิคใหม่ ๆ ที่มีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษามาใช้ในการบริหารการเรียนการสอน เช่น การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโรงเรียน การวางแผนและการนำไปปฏิบัติ การนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการส่งเสริมกิจกรรมทางวิชาการของโรงเรียน

1.3 พฤติกรรมด้านการเป็นผู้นำ หมายถึง การกระทำที่แสดงออกถึง ความสามารถในการนำและบริหารบุคคลให้ปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ โดยสามารถเปลี่ยน สภาพผู้ตามให้เกิดความรู้สึกเห็นความสำคัญและคุณค่าของผลงานที่จะออกมา จูงใจให้ ผู้บังคับบัญชาสนใจทำงานเพื่อหน่วยงานหรือหมู่คณะ เปลี่ยนแปลงระดับความต้องการของ ผู้ใต้บังคับบัญชาให้สูงขึ้น โดยอาศัยคุณลักษณะของผู้นำที่สำคัญ 4 ประการ คือ การโน้มน้าว ความคิด (Idealized Influence) การดลใจให้เกิดแรงจูงใจ (Inspiration at Motivation) การ กระตุ้นการใช้ปัญญา (Intellectual Stimulation)

การกระตุ้นการใช้ปัญญา (Intellectual Stimulation) และการเน้นความสัมพันธ์เป็นรายบุคคล (Individualized Consideration)

1.4 วัฒนธรรมโรงเรียน หมายถึง ลักษณะของการปฏิบัติงาน ความสัมพันธ์ของสมาชิก การปรับเปลี่ยนเพื่อพัฒนานวัตกรรมที่ได้พัฒนาและยึดถือปฏิบัติติดต่อกันมาภายใน โรงเรียน เกิดเป็นวัฒนธรรมเด่น จนทำให้เกิดแนวทางพฤติกรรมการกระทำและมีความคาดหวังในสมาชิกของโรงเรียน แบ่งออกเป็น 4 แบบ คือ วัฒนธรรมแบบครอบครัว วัฒนธรรมแบบ เปลี่ยนแปลงพัฒนา วัฒนธรรมแบบราชการ และวัฒนธรรมแบบการตลาด

1.5 บรรยากาศโรงเรียน หมายถึง สภาพการปฏิบัติงานร่วมกันในโรงเรียนอันเป็นลักษณะที่แสดงถึงการมีความสัมพันธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้บริหาร ครู บุคลากรภายใน โรงเรียน และนักเรียน ในการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและนักเรียนดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรอย่างประสบความสำเร็จ

2. ปัจจัยระดับห้องเรียน หมายถึง องค์ประกอบที่เกี่ยวกับลักษณะต่าง ๆ ซึ่งมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการ เป็นปัจจัยที่ได้รับอิทธิพลมาจากปัจจัยระดับโรงเรียน และมีอิทธิพลต่อปัจจัยระดับนักเรียน

2.1 คุณภาพการสอนของครู หมายถึง การกระทำที่แสดงถึงความสามารถของครู ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยการชี้แนะการเรียนรู้ต่อผู้เรียน การให้นักเรียนได้ปฏิบัติ และการมีส่วนร่วมในการเรียน การเสริมแรง และการให้ข้อมูลย้อนกลับและแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียน

2.2 พฤติกรรมการสอนของครู หมายถึง การกระทำที่แสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ เทคนิค วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ได้แก่ การเตรียมการสอน การดำเนินการสอน การวัดและประเมินผล และคุณลักษณะของอาจารย์ ให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ สร้างองค์ความรู้ เกิดกระบวนการเรียนรู้ได้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2.3 แรงจูงใจในการทำงานของครู หมายถึง การที่ครูมีความรู้สึกนึกคิดหรือมีทัศนคติ เจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงาน ต่อเพื่อนร่วมงาน ต่อสถานที่ปฏิบัติงาน ยินดีที่จะปฏิบัติงาน นั้นอย่างมีความสุข มีความกระตือรือร้นในการทำงาน ซึ่งพอใจที่จะทำงานด้วยความตั้งใจและเสียสละ ขยันหมั่นเพียรและมีความอดทน ทั้งนี้เพื่อความสำเร็จของงาน และความสำเร็จของโรงเรียน

2.4 บรรยากาศการเรียนการสอน หมายถึง สภาพทางสังคมจิตวิทยาที่เป็น ความเคลื่อนไหวในชั้นเรียน ประกอบด้วยพฤติกรรมของผู้สอน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน

3. ปัจจัยระดับนักเรียน หมายถึง องค์ประกอบที่เกี่ยวกับนักเรียน ซึ่งมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการ เป็นปัจจัยที่ได้รับอิทธิพลมาจากปัจจัยระดับโรงเรียนและปัจจัยระดับห้องเรียน

3.1 แรงจูงใจในการเรียน หมายถึง ความปรารถนาของนักเรียนที่ส่งผลต่อความรู้สึกลอยอยากเรียน แบ่งเป็น 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านอาชีพ ด้านการปรับตัวเข้ากับสังคม ด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านคุณภาพของครู ด้านสถาบัน และด้านสังคม

3.2 พฤติกรรมการเรียน หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติที่มีต่อการเรียน ทั้งในและนอกห้องเรียน ที่แสดงออกให้เห็นถึงความกระตือรือร้น ความสนใจ ความตั้งใจ และสามารถรู้จักการวางแผน ตลอดจนวิธีการเรียนในขณะที่เรียน

3.3 เจตคติต่อการเรียน หมายถึง ความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อสถานการณ์ในการเรียนทั้งในด้านความรู้ การสอนของครูและประโยชน์ที่ได้รับ มีทั้งบวกและลบ

3.4 การสนับสนุนของผู้ปกครอง หมายถึง การที่ผู้ปกครองในครอบครัวให้ ความสนับสนุนการเรียนด้านทุนทรัพย์ เครื่องแบบ อุปกรณ์การเรียน ให้ความสนใจสอบถาม แนะนำเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน

สุชาติดา ถาวรชาติ (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 2 ประกอบด้วย

1. ปัจจัยด้านผู้บริหาร หมายถึง เหตุซึ่งส่งผลให้ผู้ที่ทำหน้าที่บริหารทำการบริหารงานวิชาการได้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ได้แก่ การเป็นผู้มีความรู้ มีความสามารถในการบริหารจัดการ มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีมนุษยสัมพันธ์ วิสัยทัศน์ก้าวไกล มีการวางแผนและการปฏิบัติตามแผน มีการกำกับติดตาม มีคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดี

2. ปัจจัยด้านครูผู้สอน หมายถึง เหตุซึ่งส่งผลให้ผู้ที่ทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนทำการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่บรรลุเป้าหมาย ได้แก่ การดำเนินงานสอนของครู การเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี ตลอดจนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครอง และชุมชน

3. ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน หมายถึง เหตุซึ่งส่งผลถึงความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและชุมชนในการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ การจัดประชุม การตั้งสมาคม ชมรมผู้ปกครอง และศิษย์เก่า การติดตาม เอาใจใส่รับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสม ให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการเป็นวิทยากรท้องถิ่น การส่งเสริมสนับสนุน การเรียนรู้ของนักเรียน รวมถึงโรงเรียนมีการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชน

4. ปัจจัยด้านงบประมาณ หมายถึง เหตุซึ่งส่งผลในการบริหารจัดการงบประมาณเพื่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ได้แก่ การจัดทำแผนการใช้งบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การแสวงหาเงินสนับสนุน การทำเอกสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารงบประมาณการศึกษาได้รับ

ทราบ การควบคุมบัญชี การรายงานผลการใช้เงินต่อคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดอย่างชัดเจนและทั่วถึง ตลอดจนการนำผลการประเมินไปปรับปรุงการบริหารงานงบประมาณให้มีประสิทธิภาพ

5. ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ หมายถึง เหตุซึ่งส่งผลให้อาคารเรียน อาคารประกอบห้องพิเศษ ห้องบริการ ห้องสมุด ฯลฯ เอื้ออำนวยต่อการบริหารงานวิชาการ ได้แก่การวางแผนการใช้ อาคารสถานที่ อาคารสถานที่มีขนาด ที่ตั้ง สัดส่วนที่เหมาะสมเพียงพอ และบรรยากาศดีมีความปลอดภัย เป็นระเบียบเรียบร้อย รวมถึงห้องเรียนจะต้องมีลักษณะที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและมีการใช้อาคารสถานที่อย่างเหมาะสมและคุ้มค่า

6. ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง เหตุซึ่งส่งผลให้วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการบรรลุเป้าหมาย ได้แก่ ความพอเพียง ความเหมาะสม วิธีการใช้ ใช้ได้ ใช้เป็น มีสื่อการเรียนการสอน นวัตกรรมที่ทันสมัย และเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ตลอดจนการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพใช้การได้เป็นอย่างดี

แกร่งกล้า สุวรรณระโพลง (2560) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย

1. ปัจจัยด้านงบประมาณ หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดการงบประมาณรายรับ และทรัพย์สินของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีการวางแผนจัดตั้งงบประมาณเพื่อนำมาใช้จ่ายในการดำเนินการจัดงานวิชาการอย่างเพียงพอในด้านจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ของสถานศึกษา การจัดทำงบประมาณมีอิสระดำเนินการได้อย่างคล่องตัว ใช้งบประมาณบรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนส่งเสริมสนับสนุนภาระค่าใช้จ่ายในงบประมาณบางส่วนในสถานศึกษา มีระบบการตรวจสอบ โปร่งใสและรายงานผลการบริหารงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน หมายถึง สถานศึกษาให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม โดยเป็นผู้ส่งเสริม สนับสนุนรับภาระค่าใช้จ่ายบางส่วนและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและต้องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนสถานศึกษา รวมถึงได้รับเชิญเป็นกรรมการสถานศึกษาเพื่อสถานศึกษาจะได้ทำงานร่วมกับชุมชน เปิดโอกาสให้บุคคลในชุมชนได้ร่วมคิด ร่วมเสนอแนะ ร่วมตัดสินใจ ร่วมการเลือกสรร ร่วมดำเนินการและมีการพัฒนาในงานวิชาการและสถานที่ ซึ่งเน้นความสัมพันธ์ ความร่วมมือ ระหว่างบ้านกับสถานศึกษาควรมีผลในทางบวก และแลกเปลี่ยนข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำมาพัฒนาสถานศึกษา

3. ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่ม ความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการและเป็นผู้นำความเปลี่ยนแปลง ให้ความสำคัญในการพัฒนาการจัดการศึกษา และพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมีบุคลิกภาพดี และ

มนุษย์สัมพันธ์ที่รับฟังข้อมูลจากครูผู้ปกครอง นักเรียน เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

4. ปัจจัยด้านผู้สอน หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนได้อย่างเหมาะสมมีทักษะในการปฏิบัติหน้าที่การเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และนำทักษะความสามารถใช้ในการจัดการเรียนการสอน ใช้สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยี และมีการพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพใช้ความรู้ ความสามารถให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาอย่างสูงสุด

5. ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ หมายถึง อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทุกอย่างในสถานศึกษา รวมทั้งห้องเรียน ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ เป็นต้น โดยต้องมีลักษณะที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและเกิดประโยชน์ อาคารเรียนต้องมีความปลอดภัยต่อการปฏิบัติงานวิชาการ และใช้อาคารเรียนได้อย่างคุ้มค่า ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

6. ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การนำนวัตกรรมที่ผ่านการพิสูจน์ ตามขั้นตอนทางวิทยาศาสตร์จนเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วย ด้านมโนทัศน์ที่มุ่งเน้นทางด้านโสตทัศนยะ (Physical) ได้แก่ อุปกรณ์ (Hardware) เช่น เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น วัสดุ (Software) เป็นวัสดุที่นำไปใช้กับตัวเครื่องมือ โปรแกรมข้อมูล ม้วนเทปเสียงม้วนวิดีโอ เป็นต้น และด้านมโนทัศน์ทางด้านพฤติกรรม (Behavioral) มุ่งเน้นทางด้านวิธีการ (Technique) อย่างเพียงพอต่อผู้เรียน รวมถึงการประยุกต์ใช้นวัตกรรมสมัยใหม่ที่เหมาะสมกับงานวิชาการร่วมกับการจัดการเรียนการสอน บำรุงรักษาอุปกรณ์เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดี ก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อผู้เรียน

อดิพงษ์ สุขนาท (2560) ศึกษาการสังเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์เชิงเส้นขององค์ประกอบเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบองค์ประกอบเชิงสาเหตุ 6 องค์ประกอบ ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านวิธีการทางงบประมาณ หมายถึงกระบวนการดำเนินการเกี่ยวกับงบประมาณของโรงเรียนตามแผนการใช้จ่ายเงินในการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยแสดงถึงแหล่งที่มาของการจัดสรรได้มาซึ่งงบประมาณหรือทรัพยากรที่จะนำมาใช้จ่ายตามแผนที่กำหนด

2. องค์ประกอบด้านความร่วมมือของชุมชน หมายถึงกระบวนการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมในการปฏิบัติงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อดำเนินงาน กิจกรรม โครงการและภาระงานต่าง ๆ ในการพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

3. องค์ประกอบด้านการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีและแหล่งการเรียนรู้ หมายถึง การสร้างพัฒนาและได้มาซึ่งสื่อและอุปกรณ์ทางการศึกษา เทคโนโลยีการสอน เทคโนโลยีการเรียนรู้และแหล่ง

การเรียนรู้หรือแหล่งของข้อมูลสาระความรู้ต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. องค์ประกอบด้านคุณสมบัติของผู้บริหาร หมายถึง ลักษณะประจำตัวหรือสิ่งที่พึงประสงค์ของตัวผู้บริหารในการปฏิบัติและดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการปฏิบัติงานในโรงเรียน

5. องค์ประกอบด้านคุณสมบัติของครู หมายถึง ลักษณะประจำตัวหรือสิ่งที่พึงประสงค์ของตัวครูผู้สอนในการปฏิบัติและดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการปฏิบัติงานในโรงเรียน

6. องค์ประกอบด้านคุณสมบัติของผู้เรียน หมายถึง ลักษณะประจำตัวหรือสิ่งที่พึงประสงค์ของนักเรียน เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงศักยภาพของผู้เรียนและผลลัพธ์ของการปฏิบัติงานด้านวิชาการในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ

ชูชาติ หงส์ขาว และคณะ (2561) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้อำนวยการโรงเรียนขยายโอกาส

ทางการศึกษา วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัว คือ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การพัฒนาวิชาชีพ 3) การนิยามและสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน และ 4) การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ

2. การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้อำนวยการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยวัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัวคือ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมปฏิบัติการ 3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

3. ชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ หมายถึง การรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำและร่วมเรียนรู้ร่วมกันของครู ผู้บริหาร และนักการศึกษา บนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร ที่มีวิสัยทัศน์ คุณค่า เป้าหมาย และภารกิจร่วมกัน โดยวัดได้จากองค์ประกอบที่เป็นตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัว คือ 1) การเน้นที่การเรียนรู้ของผู้เรียน 2) การสร้างวัฒนธรรมความร่วมมือ และ 3) การมุ่งเน้นผลที่เกิดขึ้น

4. การจัดกระบวนการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยวัดได้จากองค์ประกอบที่เป็นตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัว คือ 1) บรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ 2) ผู้เรียนเป็นสำคัญ และ 3) ทักษะกระบวนการคิด

5. ความผูกพันต่อโรงเรียน หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหาร และครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่วัดได้จากองค์ประกอบที่เป็นตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัว คือ 1) ความทุ่มเทให้กับงาน 2) การยอมรับเป้าหมายของโรงเรียน และ 3) การเป็นสมาชิกที่ดีของโรงเรียน

อาทิวรรณ โขคติวัฒนา (2561) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ประกอบด้วย

1. ปัจจัยด้านผู้บริหาร หมายถึง การปฏิบัติงานของผู้บริหารด้วยความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ มีภาวะผู้นำทางวิชาการ และสามารถดำเนินงานด้านระบบบริหารจัดการงานวิชาการได้อย่างเป็นระบบ

1.1 ความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงถึงความชำนาญในการใช้ความรู้ ทักษะ สติปัญญาในการบริหารสถานศึกษาโดยมีการบริหารจัดการกิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการบริหารสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

1.2 ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนางานด้านวิชาการโดยชี้แนะ ให้บุคลากรในสถานศึกษาเข้าใจและตระหนักในจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาเพื่อให้คุณภาพของการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

1.3 การดำเนินงานด้านระบบบริหารจัดการงานวิชาการ หมายถึง หลักการและวิธีการดำเนินการปฏิบัติงานเพื่อกำหนดสภาพแวดล้อมและกรอบการทำงานสำหรับการประเมิน เพื่อให้ไปประสบการณ์และสารสนเทศใหม่อันเป็นผลมาจากบุคคลได้เรียนรู้ได้รับประสบการณ์หรือการอบรมพัฒนาตนเองและแสดงพฤติกรรมออกมาอย่างเหมาะสมในการกระทำ หรือแก้ปัญหาในการบริหารงานวิชาการ

2. ปัจจัยด้านครู หมายถึง ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูด้วยความรู้ในการจัดการเรียนการสอน สามารถดำเนินการปฏิบัติงานได้อย่างมีระบบ แบบแผน และเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี

2.1 ความรู้ในการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การเรียนการสอนเป็นกิจกรรมที่ผู้สอนและผู้เรียนร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้โดยการเลือกหรือสร้างสรรค์วิธีการสอน และเทคนิคการสอน รวมทั้งความเข้าใจบทบาทของผู้สอนและผู้เรียน

2.2 การปฏิบัติงาน หมายถึง การปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ตามภารกิจตามที่ได้กำหนด โดยต้องนำความรู้ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์ หรือมโนทัศน์ของตนเองที่มีอยู่มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ

2.3 มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี หมายถึง หลักธรรมจริยาที่สร้างความรู้สึก ผิดชอบชั่วดีในทางศีลธรรม มีคุณงามความดีภายในจิตใจ มีการปฏิบัติอยู่ในกรอบที่พึงงามเป็นแบบอย่างที่ดีทำให้ผู้ที่ได้พบเห็นเกิดความเลื่อมใสศรัทธาและพร้อมที่จะยึดถือเป็นแบบอย่างของความประพฤติที่ถูกต้องและเหมาะสม

3. ปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ภายในโรงเรียน ได้แก่ อาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีการศึกษา และงบประมาณ ซึ่งเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองไปสู่เป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้

3.1 อาคาร สถานที่ หมายถึง สิ่งปลูกสร้างถาวร วัสดุอุปกรณ์ที่ติดตั้งทั้งภายในและภายนอกอาคาร และบริเวณโดยรอบโดยมีการบริหารจัดการอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การกำหนดแนวทางวางแผนการบำรุง ดูแลและพัฒนาการควบคุมอาคารสถานที่และการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่

3.2 วัสดุอุปกรณ์ หมายถึง เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการบริหารสถานศึกษาที่ได้มาจากการจัดหารวบรวม ร่วมบริจาค การยืม เพื่อนำมาเป็นเครื่องช่วยในการดำเนินการบริหารและการจัดการศึกษาตามภารกิจของโรงเรียน

3.3 งบประมาณ หมายถึง แผนค่าใช้จ่ายในการใช้เงินระยะหนึ่งและเป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรหรือใช้จ่ายเงินให้มีประสิทธิภาพ โดยมีการวางแผนในการใช้และจัดสรรเงินงบประมาณไปในแต่ละด้าน เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ไทพนา บ่อมหิน (2562) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ปัจจัยการบริหารประกอบด้วย ได้แก่

1. ปัจจัยด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหาร หมายถึง ผู้บริหารจะต้องเข้าใจหน่วยงานในทุกลักษณะ เห็นความสัมพันธ์ระหว่างส่วนงานและกิจกรรมต่าง ๆ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ โดยผู้นำจะยกระดับบุคลิกภาวะและอุดมการณ์ของผู้ตามมีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีมนุษยสัมพันธ์ มีวิสัยทัศน์ก้าวไกล มีบุคลิกภาพดี มีคุณธรรมจริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดีได้

2. ปัจจัยด้านคุณภาพการสอนของครู หมายถึง ครูเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ เพราะฉะนั้นครูต้องมีบทบาทหน้าที่ดังนี้ สร้างหน่วยการเรียนรู้ กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ จัดทำและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เป็นแบบอย่างที่ดี มีความเมตตา รักเด็ก ซึ่งจะมีส่วนช่วยให้เด็กเกิดความรู้สึกปลอดภัย อบอุ่น มีความสนุกสนานเมื่อมาโรงเรียน และประเมินผลการสอนของตนเองเพื่อปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนต่อไป

3. ปัจจัยด้านคุณภาพการสอนของครู หมายถึง ครูเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ เพราะฉะนั้นครูต้องมีบทบาทหน้าที่ดังนี้ สร้างหน่วยการเรียนรู้

กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ จัดทำและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เป็นแบบอย่างที่ดี มีความเมตตา รักเด็ก ซึ่งจะมีส่วนช่วยให้เด็กเกิดความรู้สึกปลอดภัย อบอุ่น มีความสนุกสนานเมื่อมาโรงเรียน และประเมินผลการสอนของตนเองเพื่อปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนต่อไป

4. ปัจจัยด้านงบประมาณ หมายถึง กระบวนการวางแผนงบประมาณ ในการจัดสรรทรัพยากรให้เกิดผลสำเร็จ ตามนโยบายเกี่ยวกับการใช้จ่ายในการจัดศึกษา และการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด เนื่องจากทรัพยากรของหน่วยงานมีน้อย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

5. ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน หมายถึง การที่ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษา และต้องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทาง เศรษฐกิจและสังคมของชุมชน ร่วมคิดร่วมเสนอแนะร่วมตัดสินใจ ตลอดจนการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีให้กับชุมชน โรงเรียน จึงเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้ปกครองนักเรียนและครูได้มีส่วนปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและร่วมกันพัฒนาสถานศึกษาควบคู่กันไปอย่างมีความสุข

ขวัญศิริ บุญสรรค์ (2562) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุทุกระดับที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย

1. ปัจจัยระดับบุคคล

1.1 คุณภาพชีวิตการทำงานของครู ได้แก่ คุณภาพชีวิตและความพึงพอใจ และการได้รับการสนับสนุนทางสังคม

1.2 การจัดการเรียนการสอน ได้แก่ พฤติกรรมการสอน และคุณภาพการสอน

1.3 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ได้แก่ แรงจูงใจในการทำงาน และเจตคติต่อวิชาชีพ

1.4 บรรยากาศการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดการชั้นเรียน และบรรยากาศในชั้นเรียน

2. ปัจจัยระดับโรงเรียน

2.1 การจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ บรรยากาศโรงเรียน และวัฒนธรรมองค์การ

2.2 สมรรถนะองค์กร ได้แก่ การสร้างวิสัยทัศน์ การเป็นผู้นำทางวิชาการ และการพัฒนาศักยภาพบุคลากร

2.3 ทรัพยากรในโรงเรียน ได้แก่ เทคโนโลยีที่ใช้ในการทำงาน และสิ่งอำนวยความสะดวก

2.4 การจัดการศึกษาร่วมกับชุมชน ได้แก่ การสนับสนุนของผู้ปกครอง และการมีส่วนร่วมของชุมชน

ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ (2562) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ประกอบด้วย

1. ปัจจัยด้านผู้บริหาร หมายถึง ผู้บริหารที่เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ มีวิสัยทัศน์ มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีการวางแผนและการปฏิบัติตามแผน มีการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน และนำผลการประเมินไปพัฒนางานวิชาการ มีคุณธรรมจริยธรรมและปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดี

2. ปัจจัยด้านครูผู้สอน หมายถึง ครูผู้สอนที่เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอนตรงตามวิชาเอก ใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการวัดประเมินผลและนำผลที่ได้ไปปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน มีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ และเป็นแบบอย่างที่ดี ตลอดจนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครอง และชุมชน

3. ปัจจัยด้านงบประมาณ หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับงบประมาณของสถานศึกษา มีการจัดทำแผนการใช้งบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การแสวงหาเงินสนับสนุน การมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ มีความสมดุลระหว่างงบประมาณกับโครงการ/กิจกรรม มีการเบิกจ่ายและอนุมัติงบประมาณอย่างเป็นระบบ โปร่งใส และตรวจสอบได้ มีการรายงานผลการใช้เงินต่อคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดอย่างชัดเจนและทั่วถึง

4. ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน หมายถึง สถานศึกษาให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยมีการจัดตั้งสมาคม ชมรม ผู้ปกครอง และศิษย์เก่า การจัดประชุมและประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่อผู้ปกครองและชุมชน ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในงานวิชาการ มีการส่งเสริมสนับสนุนและติดตามการเรียนรู้ของนักเรียน ร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสม รวมถึงสถานศึกษาส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชน

5. ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ หมายถึง การวางแผนการใช้อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานศึกษาเหมาะสมและเพียงพอต่อผู้เรียน มีระบบการลงทะเบียนและระเบียบการใช้ มีการจัดแหล่งเรียนรู้ภายในที่หลากหลาย มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อม แหล่งการเรียนรู้ ให้มีบรรยากาศร่มรื่นสวยงามเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน มีเจ้าหน้าที่ดูแลอาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก พัสตูลุคณ์ท์ และความปลอดภัย

6. ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การนำสื่อ เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีการวางแผนจัดหาอุปกรณ์สื่อและเทคโนโลยีที่จำเป็น มีสื่อพื้นฐานที่จำเป็นต่อหลักสูตร มีคอมพิวเตอร์อย่างเพียงพอกับจำนวนนักเรียน มี

อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง มีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา มีการจัดระบบการค้น
หน้าเป็นหมวดหมู่ มีการบำรุงรักษาสื่อและเทคโนโลยีให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน

สาริตา จันทรแรม (2562) ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียง
ประกอบด้วย 6 ปัจจัยเชิงสาเหตุ

1. ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา หมายถึง สภาพของสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้บุคลากรสามารถเรียนรู้ด้วย
ตนเองอย่างต่อเนื่อง มีโอกาสพัฒนาตนเองและผู้อื่นอยู่ตลอดเวลา สามารถแสดงศักยภาพและ
สร้างสรรค์ผลงานตามที่ต้องการ โดยใช้แนวการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและการทำงานร่วมกัน เพื่อให้
บรรลุเป้าหมายขององค์กร

2. การมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง กระบวนการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมในการปฏิบัติงาน
ของโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อดำเนินงาน กิจกรรม โครงการ และภาระงานต่าง ๆ ในการพัฒนา
โรงเรียนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

3. การพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีและแหล่งการเรียนรู้ หมายถึง การสร้างพัฒนาและได้มาซึ่ง
สื่อและอุปกรณ์ทางการศึกษา เทคโนโลยีการสอน เทคโนโลยีการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้หรือ
แหล่งของข้อมูลสาระความรู้ต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้
มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. คุณสมบัตินักบริหาร หมายถึง ลักษณะประจำตัวหรือสิ่งที่พึงประสงค์ของตัว
ผู้บริหารในการปฏิบัติและดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการปฏิบัติงานในโรงเรียน

5. คุณสมบัติของครู หมายถึง ลักษณะประจำตัวหรือสิ่งที่พึงประสงค์ของตัวครูผู้สอนใน
การปฏิบัติและดำเนินงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการปฏิบัติงานในโรงเรียน

6. คุณสมบัตินักเรียน หมายถึง ลักษณะประจำตัวหรือสิ่งที่พึงประสงค์ของนักเรียน
เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงศักยภาพของผู้เรียนและผลลัพธ์ของการปฏิบัติงานด้านวิชาการในโรงเรียนที่มี
ประสิทธิภาพ

อริวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ประกอบด้วย

1. ปัจจัยด้านผู้บริหาร หมายถึง ผู้บริหารที่เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์
ในการบริหารจัดการ มีวิสัยทัศน์ มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีการวางแผนและการปฏิบัติงานตามแผน
มีการกำกับติดตามเพื่อปรับปรุงและพัฒนางานวิชาการ มีคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนเป็นแบบอย่าง
ที่ดี

2. ปัจจัยด้านครูผู้สอน หมายถึง ครูผู้สอนที่เป็นผู้มีความรู้มีความสามารถและประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับหลักสูตรและสอนตรงตามวิชาเอก มีการวัดประเมินผลและนำผลที่ได้ไปปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน มีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนและสังคม

3. ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน หมายถึง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน การจัดตั้งสมาคม ชมรม ผู้ปกครอง และศิษย์เก่า การจัดประชุมและประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ต่อผู้ปกครองและชุมชน ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการเป็นวิทยากรท้องถิ่น มีการส่งเสริมสนับสนุน และติดตามการเรียนรู้ของนักเรียน มีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสม รวมถึงสถานศึกษามีการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชน

4. ปัจจัยด้านงบประมาณ หมายถึง การจัดทำแผนการใช้งบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การแสวงหาเงินสนับสนุน การมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ มีความสมดุลระหว่างงบประมาณกับโครงการ/กิจกรรม มีการเบิกจ่ายและอนุมัติงบประมาณอย่างเป็นระบบ โปร่งใส และตรวจสอบได้ มีการรายงานผลการใช้เงินต่อคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดอย่างชัดเจนและทั่วถึง

5. ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ หมายถึง การวางแผนการใช้อาคารสถานที่ อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอกับจำนวนนักเรียน มีระบบการลงทะเบียนและระเบียบการใช้อาคารมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อม แหล่งการเรียนรู้ ให้มีบรรยากาศร่มรื่นสวยงามเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน มีเจ้าหน้าที่ดูแลอาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก พัสตครุภัณฑ์และความปลอดภัย

6. ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การวางแผนจัดหาอุปกรณ์สื่อและเทคโนโลยีที่จำเป็น มีสื่อพื้นฐานที่จำเป็นต่อหลักสูตร มีคอมพิวเตอร์อย่างเพียงพอกับจำนวนนักเรียน มีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง มีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา มีการจัดระบบการคั่นหน้าเป็นหมวดหมู่ มีการบำรุงรักษาสื่อและเทคโนโลยีให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน

นิธิวัฒน์ อินทสิทธิ์ (2563) ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุแบบพหุระดับของประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยปัจจัย 3 ระดับ ดังนี้

1. ปัจจัยระดับนักเรียน เป็นปัจจัยการบริหารวิชาการและปัจจัยเสริมปัจจัยการบริหารวิชาการระดับนักเรียน ประกอบด้วย การจัดหลักสูตรที่สอดคล้องกับความสามารถ การจัดบรรยากาศในห้องเรียน และการรับรู้นโยบายการบริหารวิชาการ ปัจจัยเสริมในระดับนักเรียน ประกอบด้วย การเชื่ออำนาจในตนในการเรียน ทศนคติต่อการเรียนตามมาตรฐานสากล แรงจูงใจและความใส่ใจในการเรียน และการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง

2. ปัจจัยระดับห้องเรียน เป็นปัจจัยการบริหารวิชาการระดับห้องเรียน ประกอบด้วย การจัดครูเข้าสอนและการนิเทศ การจัดสิ่งสนับสนุนในการสอน และการดำเนินการสอนและพฤติกรรมการสอนของครู ปัจจัยเสริมในระดับห้องเรียน ประกอบด้วยแรงจูงใจในการทำงานของครู ทักษะคติต่อการสอนตามมาตรฐานสากล การรับรู้ตัวแบบห้องเรียนคุณภาพ และความผูกพันต่อนักเรียน และโรงเรียนของครู

3. ปัจจัยระดับโรงเรียนเป็นปัจจัยการบริหารวิชาการระดับโรงเรียน ประกอบด้วย กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติที่ชัดเจนของโรงเรียน การจัดบรรยากาศและวัฒนธรรมที่ส่งเสริมวิชาการในโรงเรียน และกระบวนการบริหารวิชาการที่เป็นไปตามหลักมาตรฐานสากล ปัจจัยเสริมในระดับโรงเรียน ประกอบด้วย การใช้อำนาจในตนในการบริหารสู่มาตรฐานสากล วิสัยทัศน์ทางวิชาการของผู้บริหาร ภาวะผู้นำทางการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร และประสบการณ์ทางวิชาการของผู้บริหาร

ชุดิกาญจน์ หลวงแสนและคณะ (2564) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดอุดรดิตถ์ ประกอบ 5 ปัจจัย ดังนี้

1. ปัจจัยด้านผู้บริหาร หมายถึง การที่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความรู้ความสามารถมีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะในการแก้ปัญหา ตัดสินใจ มีความรับผิดชอบ เปิดโอกาสให้ผู้อื่นมีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วม บุคลิกภาพดี มีคุณธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี และมนุษยสัมพันธ์ดี

2. ปัจจัยด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา หมายถึง การที่ครูและบุคลากรมีความรู้ความสามารถ มีความมุ่งมั่น รับผิดชอบต่อหน้าที่ สอนตรงตามความรู้ความสามารถ จัดการเรียนการสอนที่คำนึงถึงความแตกต่างและความต้องการของผู้เรียน ใช้สื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม มีการวัดประเมินผลและนำผลไปใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน มีคุณธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี มนุษยสัมพันธ์ดีและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

3. ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน หมายถึง การที่ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีการเข้าร่วมประชุม แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ติดตามนักเรียน การส่งเสริมสนับสนุน การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข่าวสาร ตลอดจนการสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์

4. ปัจจัยด้านงบประมาณ หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับงบประมาณ ตั้งแต่การวางแผน จัดทำแผน การใช้จ่าย การจัดสรรงบประมาณ การจัดหา การควบคุม การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงาน

5. ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การจัดหา ผลิต พัฒนา และบำรุงรักษาสื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในการใช้สื่อและเทคโนโลยี

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดปัจจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารวิชาการในศตวรรษที่ 21 จากงานวิจัย

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ											ความถี่		
	กลยุทธ์ วิจัยเรพริส (2558)	อดีตพงษ์ สุนาค (2560)	ชูชาติ หงษ์ขาว (2561)	สาริตา จันทร์แรม (2562)	ขวัญศิริ บุญสรรงค์ (2562)	นิวัฒน์ อินทสิทธิ์ (2563)	สุชาดา ถาวรชาติ (2559)	แกรงกล้า สุวรรณโพธิ์ทอง (2560)	อาทิตย์ญา โชคดีวัฒนา (2561)	อริวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562)	ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ (2562)		ไพพนา ป้อมหิน (2562)	ชุติกาญจน์ หลวงแสน (2564)
1. ผู้บริหาร	✓	✓	✓	✓			✓		✓	✓	✓	✓	✓	9
2. ครูผู้สอน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	13
3. งบประมาณ		✓					✓		✓	✓	✓	✓	✓	7
4. อาคารสถานที่		✓			✓		✓		✓					5
5. วัสดุอุปกรณ์		✓			✓				✓					4
6. สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา		✓			✓		✓	✓		✓	✓		✓	7
7. ผู้ปกครองและชุมชน	✓	✓		✓		✓	✓	✓		✓		✓	✓	9
8. ชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ			✓											1
9. นโยบายทางการศึกษา						✓								1
10. วัฒนธรรมองค์กร						✓	✓							2
11. องค์กรแห่งการเรียนรู้				✓										1
12. แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน	✓					✓								2
13. พฤติกรรมด้านการเรียนของนักเรียน	✓			✓										2

จากตารางที่ 2.2 พบว่า ปัจจัยต่าง ๆ มีความสอดคล้องกัน ผู้วิจัยจึงได้คัดเลือกปัจจัยที่มีความถี่ตั้งแต่ 4 ขึ้นไป และนำมาจัดกลุ่มปัจจัย แบ่งได้เป็น 4 กลุ่ม ปรากฏดังตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 การสังเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารวิชาการในศตวรรษที่ 21

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ การบริหารงานวิชาการ ในศตวรรษที่ 21	กตชญา วิเชียรเพริศ (2558)	อดิพงษ์ สุขนาค (2560)	ชูชาติ หงษ์ขาว (2561)	สาริตา จันทรมรรณ (2562)	ขวัญศิริ บุญสรรค์ (2562)	นิธิวัฒน์ อินทสิทธิ์ (2563)	สุชาติ ถาวรชาติ (2559)	แก่งกล้า สุวรรณโพล (2560)	อาทิตย์ญา โชคดีวัฒนา (2561)	อิทธิวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562)	ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ (2562)	ไพพนา ป้อมหิน (2562)	ชุตติกาญจน์ หลวงแสน (2564)	ความถี่
1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร	✓	✓	✓	✓			✓		✓	✓	✓	✓	✓	9
2. สมรรถนะของครูผู้สอน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	13
3. การสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา (งบประมาณ อาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ และสื่อและเทคโนโลยี ทางการศึกษา)		✓			✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	9
4. เครือข่ายความร่วมมือของ ผู้ปกครองและชุมชน	✓	✓		✓		✓	✓	✓		✓		✓	✓	9

จากตารางที่ 2.3 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ได้ 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยที่ 1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ปัจจัยที่ 2 สมรรถนะของครูผู้สอน ปัจจัยที่ 3 การสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา และปัจจัยที่ 4 เครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน

2.1 ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

ในการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร มีนักวิชาการ และนักการศึกษาจำนวนมากให้ความหมายไว้หลากหลาย มีรายละเอียดดังนี้

ชูชาติ หงส์ขาวและคณะ (2561) กล่าวว่าภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้อำนวยการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัว คือ (1) การบริหารงานวิชาการ (2) การพัฒนาวิชาชีพ (3) การนิยามและสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน และ (4) การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ

อาทิตถิยา โชคดีวัฒนา (2561) ให้ความหมายภาวะผู้นำทางวิชาการ ว่า ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนางานด้านวิชาการโดยชี้แนะบุคลากรในสถานศึกษา เข้าใจและตระหนักในจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาเพื่อให้คุณภาพของการจัดการเรียนการสอน และคุณภาพของผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ขวัญศิริ บุญสรณ์ (2562) ให้ความหมายภาวะผู้นำทางวิชาการ ว่าหมายถึง พฤติกรรมที่เป็นแกนนำในเชิงวิชาการ ในการประยุกต์ใช้นำความรู้ แนวคิด วิธีการ ตลอดจนเทคโนโลยี ๆ ที่มีประสิทธิภาพ มาใช้ในการบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์กับคณะครูและนักเรียนของผู้บริหาร เช่น การส่งเสริม กิจกรรมทางวิชาการ เป็นต้น

กุลชลี จงเจริญ (2564) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ คือ ความสามารถของผู้บริหารในการนำความรู้ แนวคิด วิธีการ ตลอดจนเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพมาบูรณาการในการบริหารจัดการ เป็นการช่วยเหลือสนับสนุนโดยตรงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน และการพัฒนาบุคลากร เพื่อเป็นการประกันความก้าวหน้าทางวิชาการของสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน

McEwan (2003) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ คือ ภาวะที่ผู้นำที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งมีความสัมพันธ์กันระหว่างครูผู้สอน ผู้เรียนและหลักสูตร

Larson (2006) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลวขององค์การสถานศึกษา เพราะมีผลกระทบต่อบุคคล และทรัพยากรภายใต้สถานการณ์ต่างๆ ผู้นำที่มีการแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำจะส่งผลให้เกิดผลสำเร็จของงานที่มีประสิทธิภาพ ภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นหนึ่งในเงื่อนไขของปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้การปฏิบัติของโรงเรียนมีความคาดหวังสูงต่อผลสำเร็จที่จะเกิดขึ้น

Hallinger (2009 อ้างถึงใน กุลชลี จงเจริญ , 2564) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง การทำความเข้าใจมิติของพันธกิจของสถานศึกษา โดยการประสานการทำงานร่วมกับบุคลากรในการกำหนดพันธกิจให้ชัดเจน สามารถวัดได้ และมีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาความก้าวหน้า

ของผู้เรียน โดยการพัฒนาและบริหารหลักสูตรการเรียนการสอนและส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ทางบวก

กล่าวสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรู้ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ในการวางแผน บริหารจัดการ ติดต่อสื่อสาร ประสานงาน กำกับติดตาม และชี้แนะในงานด้านวิชาการโดยตรงหรืองานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา

2.2 ปัจจัยด้านสมรรถนะของครูผู้สอน

ในการศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะของครูผู้สอน มีนักวิชาการ และนักการศึกษาจำนวนมากให้ความหมายไว้หลากหลาย มีรายละเอียดดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้กำหนดสมรรถนะครูประกอบด้วย สมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงาน ดังนี้

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) ประกอบด้วย 5 สมรรถนะ ดังนี้

1.1 สมรรถนะที่ 1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (Working Achievement Motivation) หมายถึง ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีคุณภาพถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยมีการวางแผน กำหนดเป้าหมายติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน และปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพและผลงานอย่างต่อเนื่อง

1.2 สมรรถนะที่ 2 การบริการที่ดี (Service Mind) หมายถึง ความตั้งใจและความเต็มใจในการให้บริการและการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ

1.3 สมรรถนะที่ 3 การพัฒนาตนเอง (Self-Development) หมายถึง การศึกษาค้นคว้า หาความรู้ ติดตามและแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ มีการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนางาน

1.4 สมรรถนะที่ 4 การทำงานเป็นทีม (Team Work) หมายถึง การให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ สนับสนุนเสริมแรงให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน การปรับตัวเข้ากับผู้อื่นหรือทีมงาน แสดงบทบาทการเป็นผู้นำหรือผู้ตามได้อย่างเหมาะสมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อสร้างและดำรงสัมพันธภาพของสมาชิก ตลอดจนเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

1.5 สมรรถนะที่ 5 จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู (Teacher's Ethics and Integrity) หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและสังคมเพื่อสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครู

2. สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) ประกอบด้วย 6 สมรรถนะ ดังนี้

2.1 สมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (Curriculum and Learning Management) หมายถึง ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรการออกแบบการเรียนรู้อย่างสอดคล้องและเป็นระบบจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีและการวัดประเมินผลการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

2.2 สมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน (Student Development) หมายถึง ความสามารถในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมการพัฒนาทักษะชีวิตสุขภาพกายและสุขภาพจิตความเป็นประชาธิปไตยความภูมิใจในความเป็นไทย การจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

2.3 สมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน (Classroom Management) หมายถึง การจัดบรรยากาศการเรียนรู้การจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียนประจำวิชาการกำกับดูแลชั้นเรียนรายชั้น รายวิชาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน

2.4 สมรรถนะการวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน (Analysis & Synthesis & Classroom Research) หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจแยกประเด็นเป็นส่วนย่อยรวบรวมประมวลหาข้อสรุปอย่างมีระบบและนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนรวมทั้งสามารถวิเคราะห์ห้องค์กรหรืองานในภาพรวมและดำเนินการแก้ปัญหาเพื่อพัฒนางานอย่างเป็นระบบ

2.5 สมรรถนะภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership) หมายถึง คุณลักษณะและพฤติกรรมของครูที่แสดงถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ส่วนบุคคลและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนโดยปราศจากการใช้อิทธิพลของผู้บริหารสถานศึกษาก่อให้เกิดพลังแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ

2.6 สมรรถนะการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน เพื่อการจัดการเรียนรู้ (Relationship & Collaborative Building for Learning Management) หมายถึง การประสานความร่วมมือสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและเครือข่ายกับผู้ปกครองชุมชนและองค์กรอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้

สุชาติ ถาวรชาติ (2559) กล่าวว่าสมรรถนะของครูผู้สอน หมายถึง การเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี ตลอดจนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครอง และชุมชน

ฉัตรชัย หวังมีงมี และองอาจ นัยพัฒน์ (2560) ให้ความเห็นว่า สมรรถนะของครูผู้สอน หมายถึง ความสามารถในการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้สมรรถนะของครูผู้สอนระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 แบ่งออกเป็น 7 สมรรถนะ ดังนี้ 1) สมรรถนะด้านการจัดการ เรียนการสอนยึดนักเรียน เป็นศูนย์กลาง 2) สมรรถนะด้านการวัดประเมินผลเพื่อการพัฒนาและ คำึงถึงความแตกต่างหลากหลายระหว่างบุคคล 3) สมรรถนะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี และ การรู้เท่าทันสื่อ 4) สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ในวิชาชีพ 5) สมรรถนะด้าน การทำงานเป็นทีมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน 6) สมรรถนะด้านการข้ามวัฒนธรรม และ 7) สมรรถนะด้านการเป็นผู้อำนวยการความสะอาดและ แน่แนวทาง

อาทิวรรณ โขคดีวัฒนา (2561) กล่าวว่าสมรรถนะของครูผู้สอน หมายถึง ความรู้ ความสามารถของครู ในดำเนินการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนการสอน สามารถดำเนินการ ปฏิบัติงานได้อย่างมีระบบ แบบแผน และเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี แบ่งออกเป็น 3 ด้าน

1. การเรียนการสอน เป็นกิจกรรมที่ผู้สอนและผู้เรียนร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมเพื่อให้ ผู้เรียนเกิดความรู้โดยการเลือกหรือสร้างสรรค์วิธีการสอน และเทคนิคการสอน รวมทั้งความเข้าใจ บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน

2. การปฏิบัติงาน หมายถึง การปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ตามภารกิจตามที่ได้กำหนด โดยต้องนำความรู้ ความสามารถ ทักษะ ประสิทธิภาพ หรือมีโน้ตศน์ของตนเองที่มีอยู่มาประยุกต์ใช้ ในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ

3. มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี หมายถึง หลักธรรมจริยาที่สร้างความรู้สึก ผิด ชอบชั่วดีในทางศีลธรรม มีคุณงามความดีภายในจิตใจ มีการปฏิบัติอยู่ในกรอบที่ตั้งงาม เป็นแบบอย่าง ที่ดีทำให้ผู้ที่ได้พบเห็นเกิดความเลื่อมใสศรัทธาและพร้อมที่จะยึดถือเป็นแบบอย่างของความประพฤติ ที่ถูกต้องและเหมาะสม

ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ (2562) กล่าวว่าสมรรถนะของครูผู้สอน ว่าหมายถึง ความรู้ ความสามารถ และทักษะในการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดการเรียน การสอนสอดคล้องกับหลักสูตรที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ สอนตรงตามวิชาเอก ใช้สื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการวัดประเมินผลและนำผลที่ได้ไปปรับปรุงคุณภาพ การเรียนการสอน มีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตนตาม จรรยาบรรณวิชาชีพ และเป็นแบบอย่างที่ดี ตลอดจนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครอง และชุมชน

ขวัญศิริ บุญสรรค์ (2562) กล่าวว่า สมรรถนะของครูผู้สอน หมายถึง การกระทำที่ แสดงออกถึงความสามารถ เทคนิค วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูได้แก่ การเตรียมการ

สอน การดำเนินการสอน การวัดและประเมินผล และคุณลักษณะของอาจารย์ ให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ สร้างองค์ความรู้ เกิดกระบวนการเรียนรู้ได้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

กล่าวสรุปได้ว่า สมรรถนะของครูผู้สอน หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเจตคติที่ดีของครูผู้สอนเกี่ยวกับวิเคราะห์ผู้เรียน สร้างหลักสูตรและออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดำเนินการสอน ใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสม และวัดประเมินผลที่หลากหลาย จัดทำข้อมูลสารสนเทศและวิจัยในชั้นเรียน ประสานความร่วมมือกับชุมชน มุ่งมั่นในการทำงานและศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้สิ่งใหม่ที่เกี่ยวข้องกับวิชาการและวิชาชีพ เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นสมาชิกที่ดีของสถานศึกษา

2.3 ปัจจัยด้านการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา

ในการศึกษาเกี่ยวกับการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา มีนักวิชาการ และนักการศึกษาจำนวนมากให้ความหมายไว้หลากหลาย มีรายละเอียดดังนี้

ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2561) ให้ความหมายการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา ว่า หมายถึง การสนับสนุนทั้งทรัพยากรเงินและไม่ใช้ทรัพยากรเงิน ซึ่งได้แก่ คน วัสดุอุปกรณ์ ข้อมูลสารสนเทศ เทคโนโลยี ระบบบริหารจัดการที่ดิน อาคารสถานที่และรวมถึงเวลาที่บุคคลในสังคมใช้ ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้

รัชชวิญ ธรรมาภรณ์พิลาศ (2561) ให้ความหมายการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา ว่าหมายถึง การสนับสนุน คน อุปกรณ์ วัสดุสิ่งของ เทคโนโลยี และการจัดการที่นำมาใช้เป็นปัจจัยนำเข้าในการจัดการศึกษา ซึ่งปัจจัยนำเข้าเหล่านี้จะถูกนำมาใช้สอยประกอบการจัดการลงทุนหรือการพัฒนาการศึกษาในรูปแบบ ประเภท หรือโครงการต่าง ๆ ทรัพยากรทางการศึกษาแต่ละอย่างอาจนำมาใช้ในปริมาณที่แตกต่างกัน เพื่อจัดการศึกษาแต่ละรูปแบบ

ขวัญศิริ บุญสุวรรณ (2562) ให้ความหมายการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา ว่าหมายถึง การส่งเสริม จัดหาเทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวกที่นำมาใช้ในการทำงานและการจัดการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของโรงเรียน ประกอบด้วย เทคโนโลยีที่ใช้ในการทำงาน หมายถึง โรงเรียนมีการวางแผน มีกระบวนการ นำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ การจัดหาเทคโนโลยีหรือวิธีการต่าง ๆ มาประยุกต์พัฒนาใช้ ในการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน การประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง มีการจัดหา อุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ หรือบริการที่นำมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน และการทำงาน มีจำนวน เพียงพอ และทันสมัยต่อการศึกษาในปัจจุบัน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) ให้ความหมายของการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา หมายถึง การสนับสนุนทรัพยากรทางการเงิน และทรัพยากรที่ไม่ใช่เงิน ได้แก่ ที่ดิน แรงงาน ทุนและการประกอบการ ดังนั้น ทรัพยากรเพื่อการศึกษา หมายถึงรวมถึงบุคลากร ที่ดิน

อาคาร สิ่งก่อสร้าง และวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องทั้งทางตรง และทางอ้อมกับการให้บริการทางการศึกษา ตลอดจนวิทยุโทรทัศน์ดาวเทียม และ อินเทอร์เน็ต

กล่าวสรุปได้ว่า การสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา หมายถึง กระบวนการวางแผน การจัดหา การใช้และประเมินผลเกี่ยวกับงบประมาณ สภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และทรัพยากรทางด้านเทคโนโลยีสำหรับการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ โปร่งใส และตรวจสอบได้ รวมถึงซ่อมบำรุง รักษาให้มีสภาพที่ดีพร้อมสำหรับการใช้งานอยู่เสมอ

2.4 ปัจจัยด้านเครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน

ในการศึกษาเกี่ยวกับเครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน มีนักวิชาการ และนักการศึกษาจำนวนมากให้ความหมายไว้หลากหลาย มีรายละเอียดดังนี้

สุชาติ ถาวรชาติ (2559) กล่าวถึงเครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชนว่า หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและชุมชนในการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ การจัดประชุม การตั้งสมาคม ชมรม ผู้ปกครอง และศิษย์เก่า การติดตาม เอาใจใส่รับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสม การให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการเป็นวิทยากรท้องถิ่น การส่งเสริม สนับสนุน การเรียนรู้ของนักเรียน รวมถึงโรงเรียนมีการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และ ขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชน

อดิพงษ์ สุขนาค (2560) กล่าวว่า เครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ประชาชนและชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น ๆ นับเป็นกระบวนการที่สำคัญที่จะช่วยพัฒนาการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น หากชุมชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา รวมถึงการเชิญผู้ปกครอง ที่มีความรู้และมีเวลาว่างมาเป็นครูพ่อครูแม่ให้ความรู้ในด้านวิชาการ ด้านภูมิปัญญากับบุตรหลาน และด้านอื่น ๆ ย่อมเกิดผลดีโดยตรงต่อโรงเรียนในการที่ได้บุคลากรในการสนับสนุนการจัดการศึกษาเพิ่มในส่วนผู้ปกครองย่อมภาคภูมิใจที่ได้สอนบุตรหลานในโรงเรียน รวมถึงนักเรียนที่จะมีความเคารพและนับถือในตัวผู้ปกครองเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และเกิดประสิทธิภาพ

ชูชาติ หงส์ขาวและคณะ (2561) ให้ความหมายของเครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน ว่าหมายถึง การรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำ และร่วมเรียนรู้ร่วมกันของ ครู ผู้บริหาร และนักการศึกษา บนพื้นฐานวัฒนธรรม ความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร ที่มีวิสัยทัศน์ คุณค่า เป้าหมาย และภารกิจร่วมกัน โดยวัดได้จาก องค์ประกอบที่เป็นตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัว คือ 1) การเน้นที่การเรียนรู้ของผู้เรียน 2) การสร้างวัฒนธรรมความร่วมมือ และ 3) การมุ่งเน้นผลที่เกิดขึ้น

สาริตา จันทรแรม (2562) ให้ความหมายของเครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน หมายถึง กระบวนการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมในการปฏิบัติงานของโรงเรียน

ประถมศึกษา เพื่อดำเนินงาน กิจกรรม โครงการ และภาระงานต่าง ๆ ในการพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ประกอบด้วย 2 ด้าน ได้แก่ ด้านบทบาทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และด้านบทบาทผู้ปกครองและชุมชน

ขวัญศิริ บุญสุวรรค์ (2562) ให้ความหมายของเครือข่ายความร่วมมือของของผู้ปกครองและชุมชน หมายถึง การที่ผู้ปกครอง ชุมชน สังคมมีส่วนร่วมในโรงเรียน โดยการสนับสนุนด้านความคิดเห็นตัดสินใจ ให้โรงเรียนในการวางแผน การกำหนดนโยบาย การแก้ปัญหา การให้ความรู้ในการจัดการเรียนการสอนกับทางโรงเรียน โดยการสนับสนุนของผู้ปกครอง หมายถึง การที่ผู้ปกครอง ชุมชน สังคมให้ ความสละแรงงานและเวลาให้โรงเรียน การสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากร และร่วมกันแก้ไขปัญหากับทางโรงเรียน และสำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดการศึกษา ในระดับขั้นพื้นฐาน

ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2564) สรุปความหมายเครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน หมายถึง การดำเนินงานเพื่อให้สถานศึกษาและชุมชนเกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน และก่อให้เกิดความร่วมมือต่อกัน อันนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าร่วมกันทั้งฝ่ายสถานศึกษาและชุมชน

กล่าวสรุปได้ว่า เครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน หมายถึง การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานราชการ หน่วยงานทางการศึกษา และเครือข่ายของสถานศึกษา ที่มีเป้าหมายในการจัดการศึกษาร่วมกัน เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการวางแผน การกำหนดนโยบาย กำกับ ติดตาม และการแก้ปัญหาระดับโรงเรียนของผู้เรียน รวมไปถึงการสนับสนุนปัจจัยต่าง ๆ สำหรับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

3. บริบทการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

3.1 ข้อมูลทั่วไป

3.1.1 ข้อมูลพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เป็นหน่วยงานทางการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ดังต่อไปนี้

1) จัดทำ นโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่น

2) วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับ ตรวจสอบ ติดตาม การใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว

3) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

4) กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา

5) ศึกษา วิเคราะห์วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา

6) ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดและ พัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

7) จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

8) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา รูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

9) ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและ พัฒนาการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา

10) ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน ด้านการศึกษา

11) ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชนและ องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ในเขตพื้นที่การศึกษา

12) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษา ที่มีได้รับบุให้ เป็นหน้าที่ของหน่วยงานใดโดยเฉพาะ หรือปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

3.1.2 ข้อมูลนักเรียน บุคลากร และสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษานครพนม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม มีเขตพื้นที่บริการ 12 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองนครพนม อำเภอปลาปาก อำเภอธาตุพนม อำเภอเรณูนคร อำเภอนาแก อำเภอท่าอุเทน อำเภอบ้านแพง อำเภอศรีสงคราม อำเภอนาหว้า อำเภอโพธิ์สรวร์ อำเภอนาทม และอำเภอวังยาง มีสถานศึกษาในสังกัดทั้งหมด 51 แห่ง มีจำนวนนักเรียน 30,728 คน มีผู้บริหาร

สถานศึกษา ครู และบุคลากรอื่น ๆ จำนวน 2,229 คน โดยมีรายละเอียดจำนวนสถานศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม, 2565) ดังนี้

ตารางที่ 2.4 ข้อมูลจำนวนสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม

อำเภอ	จำนวน สถานศึกษา	ขนาดสถานศึกษา (แห่ง)			
		ใหญ่พิเศษ	ใหญ่	กลาง	เล็ก
เมืองนครพนม	7	1	1	1	4
ปลาปาก	6	-	-	1	5
ธาตุพนม	6	-	1	1	4
เรณูนคร	2	-	1	-	1
นาแก	5	-	1	1	3
ท่าอุเทน	6	-	-	2	4
บ้านแพง	3	-	-	1	2
ศรีสงคราม	6	-	1	-	5
นาหว้า	4	-	-	1	3
โพนสวรรค์	2	-	-	1	1
นาทม	2	-	-	-	2
วังยาง	2	-	-	-	2
รวมทั้งสิ้น	51	1	5	9	36

ตารางที่ 2.5 ข้อมูลจำนวนผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา นครพนม

ตำแหน่ง	จำนวน (คน)
ผู้อำนวยการโรงเรียน	48
รองผู้อำนวยการโรงเรียน	67
ครู	1,674
ลูกจ้างชั่วคราว (งบประมาณ สพฐ.)	81
ลูกจ้างชั่วคราว (งบประมาณ รร.)	162
ครูชาวต่างชาติ	43
ลูกจ้างประจำ	42
รวมทั้งสิ้น	2,229

3.2 การดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

วิสัยทัศน์

“องค์การบริหารจัดการที่มีสมรรถนะสูง มุ่งส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มี
คุณภาพ สู่มาตรฐานสากล บนพื้นฐานความเป็นไทย”

พันธกิจ

- ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา ผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน เป็นผู้เรียนรู้ตลอด
ชีวิต และมีขีดความสามารถในการแข่งขันระดับประเทศ
- เสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีโอกาสและเข้าถึง
บริการทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม
- ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้ตรงตาม
สมรรถนะและปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครอง
ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาลจากการมีส่วนร่วม
ร่วมของทุกภาคส่วน โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยและมีความเชื่อมโยงทุกระดับ

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันระดับประเทศ
2. ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างโอกาส ลดความเหลื่อมล้ำ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะพึงประสงค์
3. ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริม พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
4. ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง และการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
5. ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาและสร้างความเป็นเลิศในการบริหารจัดการองค์กร ตามหลักธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

เป้าประสงค์

1. เป้าประสงค์ที่ 1 ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและ/หรือ มาตรฐานสากล
2. เป้าประสงค์ที่ 2 ผู้เรียนเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และเป็นเลิศทางวิชาการ ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ active learning
3. เป้าประสงค์ที่ 3 ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างครอบคลุม เสมอภาค เป็นคนดีและมีความสุขในสังคม
4. เป้าประสงค์ที่ 4 ครูและบุคลากรทางการศึกษามีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ มีจิตวิญญาณของความเป็นครู และเป็นมืออาชีพ
5. เป้าประสงค์ที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน และจัดการศึกษา เพื่อความมั่นคง เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
6. เป้าประสงค์ที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด การบริหารจัดการเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างเข้มแข็ง ระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา มีประสิทธิภาพและเชื่อมโยงทุกระดับ
7. เป้าประสงค์ที่ 7 บริหารจัดการโดยใช้เครื่องมือ NKP Education 4.0 Model โดยมีการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

3.2.1 การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา นครพนม (2566) มีการขับเคลื่อน และดำเนินการที่เกี่ยวข้อง โดยจัดทำโครงการขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมรับการประเมินระดับนานาชาติ โครงการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้สู่สากล “การแข่งขันวิชาการนานาชาติ” โครงการ “อา

ชีวิตวิถี” สู่การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาสมรรถนะและทักษะการปฏิบัติงานทำตามบริบทของโรงเรียนและชุมชน โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ทั้งระบบสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเตรียมผู้เรียนให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 จัดอบรม/ประชุมเชิงปฏิบัติการทำความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนเพศวิถีศึกษาให้กับโรงเรียนในสังกัด มีการนิเทศ ติดตาม การดำเนินการจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษาและทักษะชีวิต ด้วยกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ดำเนินการขับเคลื่อนการเตรียมรับการประเมิน PISA 2022 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และดำเนินการสรรหาและคัดเลือกครู บุคลากรทางการศึกษา ที่มีนวัตกรรมการสอนที่สามารถเป็นแบบอย่างได้ รวมไปถึงพัฒนาครูให้มีความสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.2.2 การดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม มีการขับเคลื่อนและดำเนินการที่เกี่ยวข้อง โดยส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานหลักสูตร ระบบท้องถิ่น และความต้องการของสถานศึกษา จัดอบรมเชิงปฏิบัติการในพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2561 และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฯ (ฉบับปรับปรุง 2560) ส่งเสริมให้โรงเรียนในสังกัดทุกแห่งมีคลังหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้น และหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมที่เสริมสร้างสมรรถนะและทักษะอาชีพแก่ผู้เรียน จัดทำโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรท้องถิ่น และนิเทศ ติดตาม ในระดับสถานศึกษา เพื่อนำไปปรับใช้ในสถานศึกษา

3.2.3 การดำเนินงานเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม มีการขับเคลื่อนและดำเนินการที่เกี่ยวข้อง โดย ส่งเสริมและจัดทำข้อมูลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และนำผลมาใช้ในการวางแผนพัฒนา และแก้ไขปัญหาการเรียนเพื่อส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียนในทุกด้าน ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับ เทคนิค วิธีการวัดและประเมินผลโดยเน้นตามสภาพจริง ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดทำหรือจัดหาและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล และนิเทศ กำกับ ติดตาม ให้ครูดำเนินการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมิน ตามสภาพจริง

3.2.4 การดำเนินงานเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม มีการขับเคลื่อนและดำเนินการที่เกี่ยวข้อง โดย จัดทำแผนการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศ การจัดการศึกษา และการนำนโยบายสู่การปฏิบัติโครงการการนิเทศ ติดตาม การขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพมัธยมศึกษา สรุปและรายงานผลการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศ การจัดการศึกษาและการนำนโยบายสู่การปฏิบัติและการนำผลไปใช้ในพัฒนาคุณภาพตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา

3.2.5 การดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม มีการขับเคลื่อนและดำเนินการที่เกี่ยวข้อง โดย จัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จัดทำแผนการดำเนินงานเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ทักษะการศึกษาระดับพื้นฐานของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษา ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อย่างเป็นระบบ ติดตาม ทบทวน ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และนำผลมาใช้ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จัดทำสรุปรายงานผลการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพ การศึกษา และนำผลการสรุปรายงานไปวางแผน พัฒนาระดับคุณภาพการศึกษาและจัดทำเอกสารเผยแพร่

3.2.6 การดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม มีการขับเคลื่อนและดำเนินการที่เกี่ยวข้อง โดยส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษามีการผลิต จัดทำ และพัฒนาสื่อ เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ หลากหลาย ทันต่อการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับการจัดการกระบวนการเรียนรู้และความแตกต่างของผู้เรียน จัดให้มีเครือข่ายบริการเกี่ยวกับสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้กับครูและสถานศึกษา สนับสนุนให้มีการพัฒนาครู เพื่อให้ครูสามารถผลิต และใช้สื่อ อุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อการศึกษา และสนับสนุนครูให้มีการวิจัย พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้

3.3 ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

3.3.1 ด้านคุณภาพการศึกษา

1) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ได้ดำเนินการจัดสอบ เพื่อวัดความรู้ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประจำปีการศึกษา 2564 ซึ่งจัดสอบให้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทุกคนที่มีความสมัครใจสอบ จำนวน 4,604 คน เพื่อวัดความรู้และโรงเรียนจะได้นำผลประเมินที่ได้ไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ตารางที่ 2.6 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2564 จำแนกรายวิชา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา นครพนม เปรียบเทียบระหว่างระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับประเทศ

วิชา/ประเภท	ภาษาไทย	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	ภาษาอังกฤษ	เฉลี่ยรวม
ค่าเฉลี่ยระดับเขตพื้นที่	49.81	22.60	30.42	28.74	32.89
ค่าเฉลี่ยระดับประเทศ	51.19	24.47	31.45	31.11	34.55
ผลต่าง	-1.38	-1.87	-1.03	-2.37	-1.66
การแปลผล	ต่ำกว่า	ต่ำกว่า	ต่ำกว่า	ต่ำกว่า	ต่ำกว่า

จากตารางที่ 2.6 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2564 จำแนกรายวิชา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครพนม เปรียบเทียบระหว่างระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับประเทศในภาพรวม พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับเขตพื้นที่ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชา พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับเขตพื้นที่ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า ระดับประเทศในทุกวิชา โดยค่าเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษของระดับเขตพื้นที่ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศมากที่สุด คือ ร้อยละ 2.37

ตารางที่ 2.7 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เปรียบเทียบ
ระหว่างปีการศึกษา 2563 และปีการศึกษา 2564

วิชา/ปีการศึกษา	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	เฉลี่ยรวม
ปีการศึกษา 2563	52.38	23.68	28.35	30.68	33.77
ปีการศึกษา 2564	49.81	22.60	30.42	28.74	32.89
ผลต่าง	-2.57	-1.08	+2.07	-1.94	-0.88
การแปลผล	ลดลง	ลดลง	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ลดลง

จากตารางที่ 2.7 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เปรียบเทียบระหว่างปีการศึกษา 2563 และปีการศึกษา 2564 ในภาพรวม พบว่า ปีการศึกษา 2564 มีค่าเฉลี่ยรวมลดลงจากปีการศึกษา 2563 เท่ากับร้อยละ 0.88 เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชา พบว่า มีวิชา

คณิตศาสตร์เพียงวิชาเดียวที่มีค่าเฉลี่ยในปีการศึกษา 2564 สูงกว่าค่าเฉลี่ยปีการศึกษา 2564 เท่ากับ ร้อยละ 2.07

ตารางที่ 2.8 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 จำแนกรายวิชา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครพนม เปรียบเทียบระหว่างระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับประเทศ

วิชา/ประเภท	ภาษาไทย	สังคมศึกษา	ภาษาอังกฤษ	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	เฉลี่ยรวม
ค่าเฉลี่ยระดับเขตพื้นที่	44.17	35.38	21.50	17.44	27.03	29.10
ค่าเฉลี่ยระดับประเทศ	46.40	36.87	25.56	21.26	28.65	31.75
ผลต่าง	-2.23	-1.49	-4.06	-3.84	-1.62	-2.65
การแปลผล	ต่ำกว่า	ต่ำกว่า	ต่ำกว่า	ต่ำกว่า	ต่ำกว่า	ต่ำกว่า

จากตารางที่ 2.8 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 จำแนกรายวิชา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครพนม เปรียบเทียบระหว่างระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับประเทศ ในภาพรวม และรายวิชา พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับเขตพื้นที่ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ

ตารางที่ 2.9 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เปรียบเทียบระหว่างปีการศึกษา 2563 และปีการศึกษา 2564

วิชา/ปีการศึกษา	ภาษาไทย	สังคมศึกษา	ภาษาอังกฤษ	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	เฉลี่ยรวม
ปีการศึกษา 2563	38.57	33.86	24.49	20.37	28.67	29.19
ปีการศึกษา 2564	44.17	35.38	21.50	17.44	27.03	29.10
ผลต่าง	+1.28	+0.85	-1.54	-2.07	-1.64	-0.09
การแปลผล	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ลดลง	ลดลง	ลดลง

จากตารางที่ 2.9 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เปรียบเทียบระหว่างปีการศึกษา 2563 และปีการศึกษา 2564 ในภาพรวม พบว่า ปีการศึกษา 2564 มีค่าเฉลี่ยรวม

ลดลงจากปีการศึกษา 2563 เท่ากับร้อยละ 0.09 เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชา พบว่า วิชาภาษาไทยมีค่าเฉลี่ยในปีการศึกษา 2564 สูงกว่าค่าเฉลี่ยปีการศึกษา 2563 มากที่สุด เท่ากับร้อยละ 1.28

2) ความสามารถในการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ตามแนวทาง

PISA

ผลประเมินความสามารถด้านการอ่านการเขียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ปีการศึกษา 2563 พบว่านักเรียนจำนวน 8,611 คน มีผลประเมินความสามารถฯ อยู่ในระดับ “ดี” มากที่สุด จำนวน 4,932 คน คิดเป็นร้อยละ 57.27 รองลงมาคือ ระดับ “พอใช้” จำนวน 2,122 คน คิดเป็นร้อยละ 24.64 ระดับ “ดีมาก” จำนวน 1,159 คน คิดเป็นร้อยละ 13.45 และระดับ “ปรับปรุง” จำนวน 398 คน คิดเป็นร้อยละ 1.13 ตามลำดับ

ผลประเมินความสามารถด้านการอ่านการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ปีการศึกษา 2563 พบว่านักเรียนจำนวน 8,245 คน มีผลประเมินความสามารถฯ อยู่ในระดับ “ดี” มากที่สุด จำนวน 3,961 คน คิดเป็นร้อยละ 48.04 รองลงมา คือ ระดับ “พอใช้” จำนวน 2,374 คน คิดเป็นร้อยละ 28.79 ระดับ “ดีมาก” จำนวน 1,456 คน คิดเป็นร้อยละ 17.65 และระดับ “ปรับปรุง” จำนวน 454 คน คิดเป็นร้อยละ 5.50 ตามลำดับ

ผลประเมินความสามารถด้านการอ่านการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ปีการศึกษา 2563 พบว่านักเรียนจำนวน 7,754 คน มีผลประเมินความสามารถฯ อยู่ในระดับ “ดี” มากที่สุด จำนวน 3,836 คน คิดเป็นร้อยละ 49.47 รองลงมา คือ ระดับ “พอใช้” จำนวน 2,148 คน คิดเป็นร้อยละ 27.7 ระดับ “ดีมาก” จำนวน 1,363 คน คิดเป็นร้อยละ 17.57 และระดับ “ปรับปรุง” จำนวน 407 คน คิดเป็นร้อยละ 5.24 ตามลำดับ

ผลประเมินความสามารถด้านการอ่านการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ปีการศึกษา 2563 พบว่านักเรียนจำนวน 6,358 คน มีผลประเมินความสามารถฯ อยู่ในระดับ “ดี” มากที่สุด จำนวน 3,362 คน คิดเป็นร้อยละ 52.87 รองลงมาคือ ระดับ “ดีมาก” จำนวน 1,825 คน คิดเป็นร้อยละ 28.70 ระดับ “พอใช้” จำนวน 963 คน คิดเป็นร้อยละ 15.14 และระดับ “ปรับปรุง” จำนวน 208 คน คิดเป็น ร้อยละ 3.27

ผลประเมินความสามารถด้านการอ่านการเขียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ปีการศึกษา 2563 พบว่านักเรียนจำนวน 5,853 คน มีผลประเมินความสามารถฯ อยู่ในระดับ “ดี” มากที่สุด จำนวน 3,141

คน คิดเป็นร้อยละ 53.66 รองลงมาคือ ระดับ “พอใช้” จำนวน 1,356 คน คิดเป็นร้อยละ 23.16 คน ระดับ “ดีมาก” จำนวน 1,171 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 และระดับ “ปรับปรุง” จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 3.16

ผลประเมินความสามารถด้านการอ่านการเขียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ปีการศึกษา 2563 พบว่า นักเรียนจำนวน 5,683 คน มี ผลประเมินความสามารถ อยู่ในระดับ “ดี” มากที่สุด จำนวน 2,808 คน คิดเป็นร้อยละ 49.41 รองลงมาคือ ระดับ “ดีมาก” จำนวน 1,559 คน คิดเป็นร้อยละ 27.43 ระดับ “พอใช้” จำนวน 1,144 คน คิดเป็นร้อยละ 20.13 และระดับ “ปรับปรุง” จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 3.02

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยภายในประเทศ

4.1.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการ

กฤตชญา วิเชียรเพริศ (2559) ได้ศึกษาปัจจัยพระระดับที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยระดับนักเรียน พบว่าการสนับสนุนของผู้ปกครอง พฤติกรรมด้านการเรียน และ แรงจูงใจในการเรียน มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการทางสถิติที่ระดับ .05 และปัจจัยระดับนักเรียนด้านแรงจูงใจ ในการเรียนได้รับอิทธิพลจากบรรยากาศการเรียนการสอนในระดับห้องเรียน ปัจจัยระดับห้องเรียนพบว่าคุณภาพการสอนของครูมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการทางสถิติที่ระดับ .001 ปัจจัยระดับโรงเรียนพบว่า วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร, พฤติกรรมการบริหารด้านการเป็นผู้นำ และบรรยากาศโรงเรียน มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการทางสถิติที่ระดับ .01, .05 และ .05 ตามลำดับ ส่วนวัฒนธรรมโรงเรียน มีอิทธิพลต่อค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของคุณภาพการสอนของครูที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการทางสถิติที่ระดับ .05

สุชาดา ถาวรชาติ (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวก ในระดับค่อนข้างสูง (0.40 – 0.88) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงาน

วิชาการในสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่า มีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา และปัจจัยด้านอาคารสถานที่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมเท่ากับ .71

แกร่งกล้า สุวรรณโพล (2560) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัย พบว่า 1. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน จังหวัดเชียงราย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 2. ปัจจัยในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา รองลงมา คือ ปัจจัยด้านผู้สอน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน 3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน จังหวัดเชียงราย ทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน จังหวัดเชียงราย ในทางบวกที่ระดับ .01 และสามารถสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน จังหวัดเชียงราย พบว่า มีปัจจัย 3 ปัจจัยเป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุด ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้สอน ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน มีค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ เท่ากับ 0.90 มีอำนาจการพยากรณ์ ร้อยละ 65 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

อดิพงษ์ สุขนาถ (2560) ได้ศึกษาการสังเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์เชิงเส้นขององค์ประกอบเชิงสาเหตุ ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบทุกตัวส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารวิชาการในโรงเรียน มัธยมศึกษาขนาดใหญ่ โดยรูปแบบความสัมพันธ์ที่ปรับตามรูปแบบที่ปรับแก้ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ประสิทธิภาพการบริหารวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ (EFL) มีค่าเท่ากับ 0.71 แสดงว่า ตัวแปร ในรูปแบบสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรประสิทธิภาพการบริหารวิชาการในโรงเรียน มัธยมศึกษาขนาดใหญ่ได้ร้อยละ 71 โดยองค์ประกอบที่มีอิทธิพลทางตรงมี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านคุณสมบัติของครู ด้านคุณสมบัติของนักเรียน ด้านความร่วมมือของชุมชน และองค์ประกอบที่มีอิทธิพลทางอ้อม มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านคุณสมบัติของผู้บริหาร ด้านวิธีการทางงบประมาณ ด้านการพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีและแหล่งการเรียนรู้

ชูชาติ หงษ์ขาวและคณะ (2561) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัย พบว่า 1) ประสิทธิภาพการบริการงานวิชาการ และปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และทุกปัจจัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) โมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ 3) ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีดังนี้ (1) อิทธิพลทางตรง มี 2 ปัจจัย คือภาวะผู้นำทางวิชาการการจัดกระบวนการเรียนรู้ (2) อิทธิพลทางอ้อม มี 2 ปัจจัย คือภาวะผู้นำทางวิชาการชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ และ (3) อิทธิพลรวม มี 4 ปัจจัย คือภาวะผู้นำทางวิชาการชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมและการจัดกระบวนการเรียนรู้

อริวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2561) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2. ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่า มีปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านงบประมาณ และปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมเท่ากับ .75 สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาได้ร้อยละ 57

อาศิฎิยา โชคดีวัฒนา (2561) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด ประกอบด้วย ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูและปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด แต่ละด้านอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราดมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนจังหวัดตราด พบว่าปัจจัยต่าง ๆ ร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราดได้ร้อยละ 65.6 ที่ระดับนัยสำคัญ .01 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ได้ คือ การปฏิบัติงาน

ศศิกรณ ศรีเขาล้าน (2562) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ ด้านพฤติกรรมการบริหาร ด้านการเป็นผู้นำ ด้านความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษา และด้านพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน 2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการทุกด้านมี ความสัมพันธ์ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพบว่า ตัวแปรพยากรณ์ จำนวน 3 ตัวแปร ประกอบด้วย ด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ และด้านพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ได้ร้อยละ 73 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สาริตา จันทร์แรม (2562) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า 1. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีค่าเฉลี่ยรายด้านและโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยอันดับแรก ได้แก่ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณสมบัติของครู รองลงมาคือ ปัจจัยเชิงสาเหตุด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และอันดับที่สาม คือ ปัจจัยเชิงสาเหตุด้านคุณสมบัติของผู้บริหารมีค่าเฉลี่ย 2. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การบริหารงานวิชาการโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกรายด้านและโดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผล รองลงมาคือ การนิเทศและการประกันคุณภาพ และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การจัดการเรียนการสอนของครู 3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยัน โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และ 4. ผลการ

วิเคราะห์เส้นทาง (Path analysis) ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียง พบว่า การบริหารงานวิชาการโรงเรียน ได้รับอิทธิพลทางตรงจากตัวแปรความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา คุณสมบัตินักเรียน คุณสมบัติของผู้บริหาร และคุณสมบัตินักเรียนโดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.35, 0.42, 0.35 และ 0.39 ตามลำดับ และค่าสัมประสิทธิ์การทำนายของตัวแปรการบริหารงานวิชาการโรงเรียน เท่ากับ 0.93 แสดงว่า ตัวแปรความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา การมีส่วนร่วมของชุมชน การพัฒนาสื่อเทคโนโลยีและแหล่งการเรียนรู้ คุณสมบัติของผู้บริหาร คุณสมบัตินักเรียน และคุณสมบัตินักเรียน อธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนได้ร้อยละ 93

ขวัญศิริ บุญสรณ์ (2562) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุทุกระดับที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียง ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการตรวจสอบความตรงของโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุทุกระดับที่มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียง มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ 2. ผลการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุทุกระดับที่มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียง มีดังนี้ ผลการวิเคราะห์ในครั้งนี้ยอมรับสมมติฐานหลักที่ว่าโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุทุกระดับบุคคลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียง มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และผลการวิเคราะห์ในครั้งนี้ยอมรับสมมติฐานหลักที่ว่าโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุทุกระดับโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียง มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ 3. ผลการพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุทุกระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียง มีดังนี้ 3.1 ระดับบุคคล พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงในระดับบุคคลได้รับอิทธิพลทางตรงจากตัวแปรการจัดการเรียนการสอน โดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3.2 ระดับโรงเรียน พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียง ในระดับโรงเรียน ได้รับอิทธิพลทางตรงจากตัวแปรทรัพยากรในโรงเรียน และการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.45 และ 0.06 ตามลำดับ

ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ (2562) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นต่อน พบว่า มีปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมเท่ากับ .72 สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาได้ร้อยละ 52

นิธิวัฒน์ อินทสิทธิ์ (2563) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุแบบพหุระดับของประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าประการแรก 1) ปัจจัยเชิงสาเหตุอธิบายประสิทธิผลระดับนักเรียนได้ร้อยละ 52.91 โดยตัวแปรปัจจัยสำคัญได้แก่ การจัดสภาพบรรยากาศในห้องเรียน การรับรู้นโยบายการบริหาร วิชาการ การเชื่ออำนาจในตนในการเรียน ทักษะคิดต่อการเรียนตามมาตรฐานสากล และการสนับสนุน ด้านการเรียนของผู้ปกครอง การวิจัยยังพบตัวแปรปัจจัยระดับนักเรียนที่สามารถนำไปเป็นตัวแปรตามได้ ในระดับห้องเรียน คือการเชื่ออำนาจในตนในการเรียน และทักษะคิดต่อการเรียนตามมาตรฐานสากล 2) ปัจจัยเชิงสาเหตุอธิบายประสิทธิผลระดับห้องเรียนได้ร้อยละ 54.05 โดยมีตัวแปรปัจจัยสำคัญ ได้แก่ การจัดครูเข้าสอนและการนิเทศ การดำเนินการสอนและพฤติกรรมการสอนของครู การรับรู้ตัวแบบห้องเรียน คุณภาพ และความผูกพันต่อนักเรียนและโรงเรียนของครู การวิจัยยังพบตัวแปรปัจจัยระดับห้องเรียน ที่สามารถนำไปเป็นตัวแปรตามได้ในระดับโรงเรียน คือ การรับรู้ตัวแบบห้องเรียนคุณภาพ 3) ปัจจัยเชิงสาเหตุ อธิบายประสิทธิผลระดับโรงเรียนได้ร้อยละ 54.65 ตัวแปรปัจจัยสำคัญได้แก่ การกำหนดนโยบาย และ แนวปฏิบัติที่ชัดเจนของโรงเรียน และกระบวนการบริหารวิชาการที่เป็นไปตามหลักมาตรฐานสากล ประการที่สอง พบว่าปัจจัยทุกระดับร่วมกันอธิบายประสิทธิผลการบริหารวิชาการโรงเรียนมาตรฐานสากล ของโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร มากกว่าร้อยละ 50 โดยรูปแบบพหุระดับมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ประการที่สาม พบว่า การบริหารรูปแบบ พหุระดับของปัจจัยที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ยจากการประเมินรายด้านร้อยละ 93.35 ถึง 94.29 ค่าเฉลี่ยรวมร้อยละ 94.11 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 70/75

นันทนา ชมชื่นใส ชื่อทุกคนในกรณีนี้ถึงเป็นครั้งแรก (2564) ได้ศึกษา การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาตาม แนวคิดความเป็นพลเมืองโลก ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการของโรงเรียน มัธยมศึกษาตามแนวคิด ความเป็นพลเมืองโลก จำแนกตามการบริหารวิชาการ ในภาพรวมอยู่ใน ระดับ “ปานกลาง” เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสภาพ ปัจจุบันสูงสุด รองลงมา คือ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และ การวัดและประเมินผล ตามลำดับ สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามแนวคิดความเป็นพลเมืองโลก จำแนกตามการบริหารวิชาการ ในภาพรวมอยู่ใน ระดับ “มาก” พบว่า ด้านการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงสุด รองลงมา คือ การพัฒนา หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตามลำดับ

ชุติกัญจน์ หลวงแสนและคณะ (2564) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศ ในการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดอุดรดิตถ์ ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัจจัยใน การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดอุดรดิตถ์อยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุดคือ ปัจจัยด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ปัจจัยด้าน สื่อและ เทคโนโลยีทางการศึกษา และความเป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัด อุดรดิตถ์อยู่ในระดับมาก สำหรับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ขนาดเล็ก จังหวัดอุดรดิตถ์ ประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ ด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้าน ผู้ปกครองและชุมชน ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา และด้านงบประมาณ ซึ่งส่งผลต่อการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดอุดรดิตถ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ สามารถอธิบายความแปรปรวนรวมได้ร้อยละ 77.20

4.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ

สมิทธิ์ อุดมมะนะ (2561) ได้ศึกษากลยุทธ์การบริหารวิชาการของโรงเรียน เอกชนตามแนวคิดการเรียนการสอนที่มีผลผลิตภาพสำหรับผู้เรียนที่มีความแตกต่าง ผลการวิจัยพบว่า 1) กรอบแนวคิดของการบริหารวิชาการโรงเรียนเอกชน การเรียนการสอนที่มีผลผลิตภาพและผู้เรียนที่มี ความแตกต่าง ได้แก่ 1.1) การบริหารวิชาการ ประกอบด้วย (1) หลักสูตร (2) การเรียนการสอน (3) การวัดและประเมินผล 1.2) การเรียนการสอนที่มีผลผลิตภาพ ประกอบด้วย (1) คุณภาพทางปัญญา (2) การเชื่อมโยง (3) ห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียน (4) การยอมรับและเห็นคุณค่าในความ ต่าง 1.3) ผู้เรียนที่มีความแตกต่าง ประกอบด้วย (1) ผู้เรียนมีผลการเรียนระดับสูง (2) ผู้เรียนมีผลการเรียน ระดับกลาง (3) ผู้เรียนมีผลการเรียนระดับต่ำ 2) สภาพปัจจุบันด้านหลักสูตร ผู้เรียนที่มีผลการเรียน ระดับสูงและ ระดับกลาง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผู้เรียนที่มีผลการเรียนระดับต่ำ โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ด้านการเรียนการสอน ผู้เรียนที่มีผลการเรียนระดับสูง และ ระดับกลาง โดยรวมอยู่ใน

ระดับมาก ผู้เรียนที่มีผลการเรียนระดับต่ำโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการวัดและประเมินผล ผู้เรียนที่มีผลการเรียนระดับสูง และ ระดับกลาง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผู้เรียนที่มีผลการเรียนระดับต่ำ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ในส่วนของสภาพที่พึงประสงค์ด้านหลักสูตรผู้เรียนที่มีผลการเรียน ระดับสูง และระดับกลาง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผู้เรียนที่มีผลการเรียนระดับต่ำ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการเรียนการสอน ผู้เรียนที่มีผลการเรียนระดับสูง ระดับกลาง และระดับต่ำ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการวัดและประเมินผล ผู้เรียนที่มีผลการเรียนระดับสูง และ ระดับกลาง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผู้เรียนที่มีผลการเรียนระดับต่ำ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 3) กลยุทธ์ ประกอบด้วย (1) พัฒนาการบริหารวิชาการด้านจุดมุ่งหมายหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวคิดการเรียนการสอนที่มีผลิตภาพสำหรับผู้เรียนที่มีความแตกต่าง (2) พัฒนาการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนการสอนที่มีผลิตภาพสำหรับผู้เรียนที่มีความแตกต่าง (3) ยกระดับการวัดและประเมินผลตามแนวคิดการเรียนการสอนที่มีผลิตภาพสำหรับผู้เรียนที่มีความแตกต่าง

อมรรัตน์ ศรีพอ (2561) ได้ศึกษากลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนตามแนวคิดทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม ผลการวิจัยพบว่า 1) กรอบแนวคิดการบริหารวิชาการ ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ (1) การพัฒนาหลักสูตร (2) การจัดการเรียนการสอน (3) การวัดผลและประเมินผล กรอบแนวคิดทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ประกอบด้วย 4 กลุ่ม 9 ทักษะ ในขณะที่กรอบแนวคิดทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมประกอบด้วย 5 กลุ่ม 10 ทักษะ 2) สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดการเรียนการสอน 3) จุดแข็ง คือ การพัฒนาหลักสูตร จุดอ่อน คือ การจัดการเรียนการสอน โอกาส คือ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ภาวะคุกคาม คือ การเมืองและนโยบายของรัฐ สภาพเศรษฐกิจ และสภาพสังคม 4) กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนตาม แนวคิดทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์หลัก คือ (1) พัฒนาหลักสูตรที่มุ่งลดจุดอ่อน ผู้เรียนด้านทักษะความคิดยืดหยุ่นคล่องตัวและหลักแหลมและทักษะการคิดแนวขวาง (2) ยกระดับการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งลดจุดอ่อนด้าน ทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเสริมจุดแข็งด้านทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม (3) ปรับระบบการวัดผลและประเมินผลที่มุ่งลดจุดอ่อนผู้เรียน ด้านทักษะความคิดริเริ่มสิ่งใหม่และทักษะการคิดแก้ไขและเข้าใจตัวบุคคล

สุภัชชา โพธิ์เงินใสชื่อทุกคนในกรณีได้ถึงเป็นครั้งแรก (2563) ได้ศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการของโรงเรียนตามแนวคิดการศึกษาเพื่ออาชีพ ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครตามแนวคิดการศึกษาเพื่ออาชีพจำแนกการบริหารวิชาการในภาพรวม ด้านที่มีลำดับ ความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ ด้าน

การพัฒนาหลักสูตร รองลงมา คือ ด้านการแนะแนว เมื่อพิจารณาขั้นตอนการศึกษาเพื่ออาชีพ ชั้นที่มีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดเหมือนกันทั้ง 4 ด้านของการบริหารวิชาการ คือ การเตรียมตัวเข้าสู่งานอาชีพ (Career Preparation) สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครและโรงเรียนฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานคร ควรร่วมกันพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครที่ส่งเสริมการศึกษาเพื่ออาชีพอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยเฉพาะขั้นตอนของการพัฒนานักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนปลายให้มีการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ เพื่อตอบสนองตามนโยบายของกรุงเทพมหานครและตลาดแรงงาน นำไปสู่การพัฒนาของประเทศต่อไป

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Erkan Acar (2011) ได้ศึกษาผลของต้นทุนทางสังคมที่ส่งผลต่อความสำเร็จทางวิชาการ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ในด้านการศึกษา โดยเฉพาะการศึกษาระดับ K-12 แนวคิดเรื่องทุนทางสังคมมักถูกกล่าวถึงว่าเป็นส่วนสนับสนุนที่สำคัญต่อความสำเร็จทางวิชาการของนักเรียนในรูปแบบต่าง ๆ การมีส่วนร่วมของผู้คนได้รับการยอมรับเป็นแหล่งทุนทางสังคมซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จทางการศึกษาอย่างมาก โดยเฉพาะหลังจากรายงานของโคลแมนในปี 2509 การอภิปรายเปลี่ยนจากการที่ทุนทางสังคมส่งผลกระทบต่อความสำเร็จทางการศึกษาหรือไม่ ไปจนถึงการหาปริมาณทุนทางสังคมที่คาดว่าจะมีผลต่อความสำเร็จทางการศึกษา การวิจัยนี้แยกการมีส่วนร่วมและทุนทางสังคมที่เกิดจากสิ่งนั้นการมีส่วนร่วมออกเป็น 2 กลุ่ม คือ (1) ทุนทางสังคมจากครอบครัว และ (2) ทุนทางสังคมจากสังคมที่ใหญ่กว่า โครงสร้างครอบครัว ความสัมพันธ์ภายในและบทสนทนาระหว่างพ่อแม่กับลูกก็เพิ่มขึ้น เพิ่มทุนทางสังคมเพื่อความสำเร็จในการศึกษา ในทางกลับกันถ้าทุนทางสังคมมีน้อยส่งผลกระทบต่อความสำเร็จทางการศึกษาเช่นกัน เนื่องจากความสัมพันธ์ที่เกิดความกังวลหรือเกี่ยวข้องกับปัญหาทางการศึกษาที่เป็นทางการมากขึ้น และเหลือไว้เป็นนโยบายและภาวะผูกพันเป็นลายลักษณ์อักษร และสรุปประโยชน์ที่เป็นรูปธรรมของทุนทางสังคมสำหรับการศึกษา ได้ดังนี้ (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น (2) อัตราบัณฑิตที่สูงขึ้น (3) อัตราการออกกลางคันที่ต่ำกว่า(4) การลงทะเบียนเรียนในวิทยาลัยที่สูงขึ้น และ (5) การมีส่วนร่วมมากขึ้นในโรงเรียนและองค์กรชุมชน

Shuyao Zhang & Kitpinit Usaho (2018) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเมืองเหอเซอ มณฑลซานตง สาธารณรัฐประชาชนจีน การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อระบุปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเมืองเหอเซอ มณฑลซานตง สาธารณรัฐประชาชนจีน และเพื่อเสนอแนวทางที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของการบริหารโรงเรียน การวิจัยใช้การออกแบบวิธีการผสมของการวิเคราะห์เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า มี 4 ปัจจัย ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนเรียงลำดับจากระดับมากไปน้อย ได้แก่ ความเป็นผู้นำของโรงเรียน

ประสิทธิภาพของครู ทรัพยากรทางการศึกษา และการสื่อสารในองค์กร แนวปฏิบัติที่อ้างอิงจากผลการวิจัยมีไว้เพื่อใช้อ้างอิงและการทำงานของผู้บริหารและครูผู้สอน แนวปฏิบัติประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ (1) ผู้นำโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ การสื่อสารกันและระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครู (2) ประสิทธิภาพของครู พยายามใช้วิธีการที่หลากหลายเพื่อเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องกับนักเรียน ในกระบวนการสอนพร้อมให้ข้อเสนอแนะได้อย่างทันท่วงที (3) การสื่อสารในองค์กร ความสามารถในการออกแบบโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสมและเน้นการมีส่วนร่วม (4) การศึกษาทรัพยากร เพื่อมุ่งเน้นการปรับปรุงอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์เพื่อหาวิธีที่จะทำให้ของโรงเรียนยั่งยืนและก้าวหน้า

จากการศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย คัดสรรที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยสามารถสรุปตัวแปรทำนายเพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ 4 ปัจจัย ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร 2) สมรรถนะของครูผู้สอน 3) การสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา และ 4) เครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน สำหรับตัวแปรเกณฑ์ซึ่งเป็นการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สามารถสรุปได้ 6 ขอบข่าย ได้แก่ 1) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 4) การนิเทศการศึกษา 5) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และ 6) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม โดยใช้การวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการพัฒนาเครื่องมือการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากร คือ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ปีการศึกษา 2565 จำนวน 51 แห่ง รวมจำนวนครูทั้งสิ้น 1,674 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ปีการศึกษา 2565 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ ได้จำนวน 323 คน จากนั้นสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดสถานศึกษาแล้วสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดของสถานศึกษา	จำนวน สถานศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดเล็ก	36	608	117
ขนาดกลาง	9	435	84
ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ	6	631	122
รวม	51	1,674	323

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ตำแหน่งวิทยฐานะ และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ได้แก่

ระดับ 5 หมายถึง ปัจจัยคัดสรรอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ปัจจัยคัดสรรอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ปัจจัยคัดสรรอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ปัจจัยคัดสรรอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ปัจจัยคัดสรรอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ได้แก่

ระดับ 5 หมายถึง มีการดำเนินการในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการดำเนินการในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการดำเนินการในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการดำเนินการในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการดำเนินการในระดับน้อยที่สุด

2.2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสารทางวิชาการและวรรณกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามที่มีความเกี่ยวข้อง

2.2.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามากำหนดโครงสร้างของเครื่องมือและขอบเขตเนื้อหาทางพฤติกรรมบ่งชี้ และปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา

2.2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นแล้ว เสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก) พิจารณาเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและภาษา (content validity) และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป มาปรับปรุงแก้ไขความถูกต้องและเหมาะสมของเนื้อหาและภาษาตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.60 ถึง 1.00

2.2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนมที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2.2.5 ผู้วิจัยทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบเนื้อหาและภาษาที่ใช้ จากนั้นผู้วิจัยนำไปปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง และวิเคราะห์หาความเที่ยง (reliability) ของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งค่าความเที่ยงที่ยอมรับได้ควรมีค่าไม่น้อยกว่า 0.70 (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2553) โดยปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ด้านสมรรถนะของครูผู้สอน ด้านการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา และด้านเครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .88 , .83, .82, และ .84 ตามลำดับ และการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษามีค่าความเที่ยงเท่ากับ .87 (ภาคผนวก จ)

2.2.6 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ (ภาคผนวก ค) ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการ ตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ผู้วิจัยบันทึกเสนอให้สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ออกหนังสือขอความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถามถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม และผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ครูเป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

3.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้วยตนเองพร้อมกำหนดเวลาในการติดตามแบบสอบถามภายใน 1 เดือน

3.3 ติดตามและรวบรวมจำนวนแบบสอบถาม พร้อมทั้งขยายเวลาในการตอบแบบสอบถาม และได้รับผลการตอบแบบสอบถามมาทั้งหมด 323 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.4 ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืน ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำไปสู่ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการใน ศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สมรรถนะของครูผู้สอน การสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา และเครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน โดยการหาค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) แปลผลโดยใช้เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2553) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ปัจจัยคัดสรรอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ปัจจัยคัดสรรอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ปัจจัยคัดสรรอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ปัจจัยคัดสรรอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ปัจจัยคัดสรรอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม โดยการหาค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD) แปลผลโดยใช้เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2553) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการดำเนินการในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการดำเนินการในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการดำเนินการในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการดำเนินการในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการดำเนินการในระดับน้อยที่สุด

4.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการใน ศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษานครพนม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product - Moment Correlation Coefficient) แปลผลโดยใช้เกณฑ์ของ Bartz (1999 อ้างถึงใน สุภมาส อังศุ โษติ และ ชูชาติ พ่วงสมจิตร, 2557) ดังนี้

0.80 ขึ้นไป หมายถึง มีความสัมพันธ์กันสูงมาก

0.60 – 0.79 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง

0.40 – 0.59 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันปานกลาง

0.20 – 0.39 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันน้อย

0.00 – 0.19 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันน้อยมาก

4.5 วิเคราะห์ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ 1) ระดับการศึกษาสูงสุด 2) ระยะเวลาปฏิบัติงาน 3) ตำแหน่งวิทยฐานะ และ 4) ขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามดังแสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n=323)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. ระดับการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรี	188	58.20
ปริญญาโท	135	41.80
รวม	323	100

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
2. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน		
น้อยกว่า 1 ปี	23	7.12
1 - 5 ปี	88	27.24
5 - 10 ปี	95	29.41
10 - 15 ปี	44	13.62
15 - 20	35	10.84
20 ปีขึ้นไป	38	11.77
รวม	323	100.00
3. ตำแหน่งวิทยฐานะ		
ครูผู้ช่วย	50	15.48
ครู	100	30.96
ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ	78	24.15
ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ	95	29.41
รวม	323	100.00
4. ขนาดสถานศึกษา		
เล็ก	117	36.22
กลาง	84	26.01
ใหญ่และใหญ่พิเศษ	122	37.77
รวม	323	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 58.20 มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานอยู่ในช่วง 5 - 10 ปี จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 29.41 มีตำแหน่งครู จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 30.96 และปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 37.77

**ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ
ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา นครพนม**

จากการวิเคราะห์ผลการวิเคราะห์ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เป็นรายด้าน และรายชื่อ ซึ่งประกอบไปด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สมรรถนะของครูผู้สอน การสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา และเครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน โดยในภาพแสดงดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครพนม ในภาพรวม

(n=323)

ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้อง	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD.)	แปลผล	อันดับ
1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร	3.88	0.96	มาก	4
2. สมรรถนะของครูผู้สอน	4.27	0.61	มาก	1
3. การสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา	4.06	0.78	มาก	3
4. เครือข่ายความร่วมมือของ ผู้ปกครองและชุมชน	4.12	0.75	มาก	2
เฉลี่ยรวม	4.10	0.68	มาก	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.10$, $SD. = 0.68$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านสมรรถนะของครูผู้สอน ($M = 4.27$, $SD. = 0.61$) ด้านเครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน ($M = 4.12$, $SD. = 0.75$) ด้านการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา ($M = 4.06$, $SD. = 0.78$) และด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ($M = 3.88$, $SD. = 0.96$)

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เป็นรายด้านทั้ง 4 ปัจจัย ปรากฏรายละเอียดดังตารางที่ 4.3 – 4.6

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

(n=323)

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD.)	แปลผล	อันดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถในการวางแผนการบริหารงานวิชาการ	3.94	0.94	มาก	1
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด	3.89	0.98	มาก	3
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการสื่อสารและมอบหมายงานวิชาการให้กับครูอย่างชัดเจน	3.84	1.13	มาก	7
4. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถประสานงานด้านวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งกับครูและผู้เกี่ยวข้องภายนอก	3.83	1.12	มาก	8
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับติดตามผลการดำเนินงานวิชาการอย่างสม่ำเสมอ	3.87	1.03	มาก	4
6. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถชี้แนะแนวทางการบริหารงานวิชาการให้กับครูอย่างถูกต้อง	3.85	1.15	มาก	6

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

(n=323)

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD.)	แปลผล	อันดับ
7. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนตามแนวทางการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21	3.87	1.10	มาก	5
8. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	3.94	0.98	มาก	2
เฉลี่ยรวม	3.88	0.96	มาก	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ปัจจัยคัตสรรที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 3.88$, $SD. = 0.96$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 3 ลำดับ เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถในการวางแผนการบริหารงานวิชาการ ($M = 3.94$, $SD. = 0.94$) รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ($M = 3.94$, $SD. = 0.98$) และ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด ($M = 3.89$, $SD. = 0.98$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถประสานงานด้านวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งกับครูและผู้เกี่ยวข้องภายนอก ($M = 3.83$, $SD. = 1.12$)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยคัตสรรที่เกี่ยวกับการบริหารงาน
วิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา นครพนม ด้านสมรรถนะของครูผู้สอน

(n=323)

สมรรถนะของครูผู้สอน	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD.)	แปลผล	อันดับ
1. ครูผู้สอนมีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการสอน	4.32	0.71	มาก	2
2. ครูผู้สอนมีความมุ่งมั่นและมีเจต คติที่ดีต่อการสอน	4.33	0.67	มาก	1
3. ครูผู้สอนรู้จักและสามารถ วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.23	0.70	มาก	8
4. ครูผู้สอนสามารถออกแบบการ จัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ หลักสูตรและเน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ	4.24	0.74	มาก	6
5. ครูผู้สอนสามารถใช้สื่อเทคโนโลยี ที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการ สอน	4.30	0.70	มาก	5
6. ครูผู้สอนมีวิธีการวัดประเมินผล การสอนที่หลากหลาย	4.23	0.82	มาก	9
7. ครูผู้สอนสามารถจัดทำข้อมูล สารสนเทศที่เกี่ยวกับการสอนได้ อย่างเหมาะสมและเป็นปัจจุบัน	4.22	0.83	มาก	10
8. ครูผู้สอนมีการจัดทำวิจัยในชั้น เรียน เพื่อหาแนวทางในการ แก้ปัญหาผู้เรียนที่พบในชั้นเรียน	4.23	0.80	มาก	7
9. ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองทั้ง ด้านวิชาการและวิชาชีพอย่าง ต่อเนื่อง	4.32	0.71	มาก	2

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

(n=323)

สมรรถนะของครูผู้สอน	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD.)	แปลผล	อันดับ
10. ครูผู้สอนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดี ในการปฏิบัติงาน	4.32	0.77	มาก	4
เฉลี่ยรวม	4.27	0.61	มาก	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านสมรรถนะของครูผู้สอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.27$, $SD. = 0.61$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 3 ลำดับ เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ครูผู้สอนมีความมุ่งมั่นและมีเจตคติที่ดีต่อการสอน ($M = 4.33$, $SD. = 0.67$) รองลงมาได้แก่ ครูผู้สอนมีความรู้ ความสามารถและทักษะในการสอน ($M = 4.32$, $SD. = 0.71$) และครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ($M = 4.32$, $SD. = 0.71$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ ครูผู้สอนสามารถจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับการสอนได้อย่างเหมาะสมและเป็นปัจจุบัน ($M = 4.22$, $SD. = 0.83$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครพนม ด้านการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา

(n=323)

การสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD.)	แปลผล	อันดับ
1. สถานศึกษามีการจัด สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ จัดการเรียนการสอนอย่าง เหมาะสม	4.10	0.85	มาก	2

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

(n=323)

การสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD.)	แปลผล	อันดับ
2. สถานศึกษามีการจัดเตรียม อาคารสถานที่สำหรับการเรียน การสอนไว้อย่างเพียงพอและ เหมาะสม	4.05	0.90	มาก	4
3. สถานศึกษามีการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ที่มีคุณภาพสำหรับการ จัดการเรียนสอนไว้อย่างเพียงพอ	4.00	0.90	มาก	8
4. สถานศึกษามีการจัดหาสื่อ เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน ที่ทันสมัยและสอดคล้องกับ รายวิชา	4.07	0.88	มาก	3
5. สถานศึกษามีการกำกับติดตาม และประเมินผลการใช้ทรัพยากร ทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.02	0.91	มาก	6
6. สถานศึกษามีการบำรุงรักษา ทรัพยากรทางการศึกษาให้มี สภาพพร้อมใช้อยู่เสมอ	4.01	0.88	มาก	7
7. สถานศึกษามีจัดการทำแผนการ ใช้งบประมาณสำหรับการจัดการ เรียนการสอนอย่างเหมาะสม	4.11	0.93	มาก	1
8. สถานศึกษาจัดหาแหล่ง งบประมาณจากภายนอกเพื่อ นำมาใช้ในการจัดการเรียนการ สอนอย่างต่อเนื่อง	4.04	0.94	มาก	5
เฉลี่ยรวม	4.06	0.78	มาก	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.06$, $SD. = 0.78$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 3 ลำดับ เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ สถานศึกษามีการกำกับติดตามการใช้งบประมาณให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับ ($M = 4.19$, $SD. = 0.82$) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษามีจัดการทำแผนการใช้งบประมาณสำหรับการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม ($M = 4.11$, $SD. = 0.93$) และสถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม ($M = 4.10$, $SD. = 0.85$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพสำหรับการจัดการเรียนสอนไว้อย่างเพียงพอ ($M = 4.00$, $SD. = 0.90$)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านเครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน

(n=323)

เครือข่ายความร่วมมือ ของผู้ปกครองและชุมชน	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD.)	แปลผล	อันดับ
1. ผู้ปกครองและชุมชนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา	4.28	0.77	มาก	2
2. ผู้ปกครองและชุมชนมีการติดต่อสื่อสารกันอย่างต่อเนื่องและหลากหลายช่องทาง	4.28	0.74	มาก	1
3. ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการประชุมวางแผนการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ	4.06	0.91	มาก	6
4. ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา	4.02	0.95	มาก	7

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

(n=323)

เครือข่ายความร่วมมือ ของผู้ปกครองและชุมชน	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD.)	แปลผล	อันดับ
5. ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม ในการกำกับ ติดตามการจัด การศึกษาในสถานศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง	4.08	0.90	มาก	4
6. ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมใน การเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหา การเรียนรู้ของผู้เรียนอย่าง เหมาะสม	4.06	0.90	มาก	5
7. ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมใน การจัดการเรียนการสอน เช่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือ การให้ ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้	4.02	0.98	มาก	8
8. ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมใน การสนับสนุนปัจจัยต่าง ๆ สำหรับ การจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.23	0.75	มาก	3
เฉลี่ยรวม	4.13	0.75	มาก	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านเครือข่ายความร่วมมือผู้ปกครองและชุมชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.13$, $SD. = 0.75$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 3 ลำดับ เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ผู้ปกครองและชุมชนมีการติดต่อสื่อสารกันอย่างต่อเนื่องและหลากหลายช่องทาง ($M = 4.28$, $SD. = 0.74$) รองลงมา ได้แก่ ผู้ปกครองและชุมชนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา ($M = 4.28$, $SD. = 0.77$) และผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนปัจจัยต่าง ๆ สำหรับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($M = 4.23$, $SD. = 0.75$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน เช่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือ การให้ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ ($M = 4.02$, $SD. = 0.98$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

จากการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เป็นรายด้านและรายข้อ โดยภาพแสดงดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ในภาพรวม

(n=323)

การบริหารงานวิชาการ ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD.)	แปลผล	อันดับ
1. การจัดการเรียนการสอนใน สถานศึกษา	4.23	0.69	มาก	1
2. การพัฒนาหลักสูตร	4.12	0.87	มาก	5
3. การวัดผล ประเมินผล และ ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.14	0.76	มาก	2
4. การนิเทศการศึกษา	4.13	0.81	มาก	3
5. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในและมาตรฐานการศึกษา	4.13	0.90	มาก	4
6. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี การศึกษา	4.03	0.78	มาก	6
เฉลี่ยรวม	4.11	0.77	มาก	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.11$, $SD. = 0.77$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 3 ลำดับ เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ($M = 4.23$, $SD. = 0.69$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ($M = 4.14$, $SD. = 0.76$) และด้าน การนิเทศการศึกษา ($M = 4.13$, $SD. = 0.81$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีการศึกษา ($M = 4.03$, $SD. = 0.78$)

ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม เป็นรายด้านทั้ง 6 ด้าน ปรากฏรายละเอียดดังตารางที่ 4.8 – 4.13

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

(n=323)

การจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษา	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD.)	แปลผล	อันดับ
1. สถานศึกษาจัดกิจกรรม และ ประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนอย่าง หลากหลาย	4.14	0.88	มาก	5
2. สถานศึกษาจัดกิจกรรม และ ประสบการณ์การเรียนรู้ที่ตรงตามความ ต้องการของผู้เรียน	3.97	0.95	มาก	6
3. สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมี ปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน	4.33	0.74	มาก	1
4. สถานศึกษาจัดครูผู้สอนเข้าสอนตรง ตามสาขาวิชา	4.30	0.72	มาก	4
5. สถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้จัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วม ของผู้เรียน	4.31	0.75	มาก	2
6. สถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนจัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์การเรียนรู้	4.31	0.77	มาก	3
เฉลี่ยรวม	4.23	0.69	มาก	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.23$, $SD. = 0.69$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ใน

ระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน ($M = 4.33, SD. = 0.74$) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ($M = 4.31, SD. = 0.75$) และสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ($M = 4.31, SD. = 0.77$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีการศึกษา ($M = 4.03, SD. = 0.78$)

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ด้านการพัฒนาหลักสูตร

(n=323)

การพัฒนาหลักสูตร	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD.)	แปลผล	อันดับ
1. สถานศึกษามีการกำหนดจุดมุ่งหมาย หลักสูตรอย่างชัดเจน	4.22	0.90	มาก	1
2. สถานศึกษามีการกำหนดเนื้อหาหรือ สาระของหลักสูตรที่สอดคล้องกับ สถานการณ์ปัจจุบัน	4.07	0.97	มาก	5
3. สถานศึกษามีการกำหนดกิจกรรมการ เรียนการสอนโดยคำนึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคลและสอดคล้องกับ ความต้องการของผู้เรียน	4.09	0.95	มาก	3
4. สถานศึกษามีการกำหนดวิธีการวัดและ ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนที่ สอดคล้องกับหลักสูตรและสภาพจริง	4.13	0.95	มาก	2
5. สถานศึกษามีการประเมินผลหลักสูตร เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง	4.09	0.96	มาก	4
เฉลี่ยรวม	4.12	0.87	มาก	

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านการพัฒนาหลักสูตรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.12$, $SD. = 0.87$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 3 ลำดับ เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ สถานศึกษามีการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตรอย่างชัดเจน ($M = 4.22$, $SD. = 0.90$) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษามีการกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรและสภาพจริง ($M = 4.13$, $SD. = 0.95$) และสถานศึกษามีการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ($M = 4.09$, $SD. = 0.95$) สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ($M = 4.07$, $SD. = 0.97$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการกำหนดเนื้อหาหรือสาระของหลักสูตรที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ($M = 4.07$, $SD. = 0.97$)

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

(n=323)

การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)	แปลผล	อันดับ
1. สถานศึกษากำหนดระเบียบแนวปฏิบัติและกระบวนการวัด ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนอย่างชัดเจน	4.20	0.85	มาก	1
2. สถานศึกษากำหนดเทคนิค วิธีการวัดผล และประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน อย่างหลากหลาย	4.06	0.92	มาก	6
3. สถานศึกษากำหนดบุคลากรที่ทำหน้าที่ในการวัดและประเมินผล ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน อย่างเหมาะสม	4.19	0.81	มาก	3
4. สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.19	0.79	มาก	2

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

(n=323)

การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD.)	แปลผล	อันดับ
5. สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูพัฒนาเครื่องมือ วัดผลประเมินผล	4.08	0.82	มาก	5
6. สถานศึกษาติดตาม ตรวจสอบ และรายงาน ผลการเรียนอย่างเป็นระบบ	4.11	0.89	มาก	4
เฉลี่ยรวม	4.14	0.76	มาก	

จากตารางที่ 4.10 พบว่า การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.14$, $SD. = 0.76$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 3 ลำดับ เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ สถานศึกษากำหนดระเบียบแนวปฏิบัติและกระบวนการวัด ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนอย่างชัดเจน ($M = 4.20$, $SD. = 0.85$) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ($M = 4.19$, $SD. = 0.79$) และสถานศึกษากำหนดบุคลากรที่ทำหน้าที่ในการวัดและประเมินผล ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนอย่างเหมาะสม ($M = 4.19$, $SD. = 0.81$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สถานศึกษากำหนดเทคนิควิธีการวัดผลและประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน อย่างหลากหลาย ($M = 4.06$, $SD. = 0.92$)

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านการนิเทศการศึกษา

(n=323)

การนิเทศการศึกษา	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน(SD.)	แปลผล	อันดับ
1. สถานศึกษามีการวางแผนกำกับติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู	4.25	0.78	มาก	1
2. สถานศึกษามีการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการกำกับติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู	4.17	0.86	มาก	2
3. สถานศึกษามีการกำกับติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างต่อเนื่อง	4.13	0.87	มาก	3
4. สถานศึกษาชี้แนะแนวทางและให้ความช่วยเหลือครูในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม	4.07	0.98	มาก	4
5. สถานศึกษาจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างครูกับบุคลากรทางการศึกษาอื่นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน	4.04	1.00	มาก	5
เฉลี่ยรวม	4.13	0.81	มาก	

จากตารางที่ 4.11 พบว่า การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านการนิเทศการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.13$, $SD. = 0.81$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 3 ลำดับ เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ สถานศึกษามีการวางแผนกำกับติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู ($M = 4.25$, $SD. = 0.78$) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษามีการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการกำกับติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู ($M = 4.17$, $SD. = 0.86$) และสถานศึกษามีการกำกับติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างต่อเนื่อง ($M = 4.13$, $SD. = 0.87$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สถานศึกษาจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์

ระหว่างครูกับบุคลากรทางการศึกษาอื่นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน ($M = 4.04$, $SD. = 1.00$)

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

(n=323)

การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)	แปลผล	อันดับ
1. สถานศึกษาสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาให้กับครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง	4.11	0.99	มาก	5
2. สถานศึกษากำหนดให้ครูและบุคลากรทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา	4.13	1.00	มาก	4
3. สถานศึกษามีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งระยะสั้นและระยะยาว	4.18	0.94	มาก	1
4. สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแผนที่กำหนดไว้	4.11	1.00	มาก	6
5. สถานศึกษามีการตรวจสอบ ติดตาม ดำเนินงานในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.13	0.94	มาก	2
6. สถานศึกษาประเมินผลการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบตามกลไกของการประกันคุณภาพภายใน	4.13	0.95	มาก	3
เฉลี่ยรวม	4.13	0.90	มาก	

จากตารางที่ 4.12 พบว่า การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.13$, $SD. = 0.90$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 3 ลำดับ เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งระยะสั้นและระยะยาว ($M = 4.18$, $SD. = 0.94$) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษากำหนดให้ครูและ

บุคลากรทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา ($M = 4.13$, $SD. = 1.00$) และสถานศึกษามีการตรวจสอบ ติดตาม การดำเนินงานในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($M = 4.13$, $SD. = 0.94$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแผนที่กำหนดไว้ ($M = 4.11$, $SD. = 1.00$)

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีการศึกษา

(n=323)

การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีการศึกษา	ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)	แปลผล	อันดับ
1. สถานศึกษาศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.11	0.85	มาก	1
2. สถานศึกษาวิเคราะห์คุณภาพของสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.07	0.90	มาก	2
3. สถานศึกษาจัดหาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่มีคุณภาพและเพียงพอ กับความต้องการ	3.97	0.89	มาก	6
4. สถานศึกษาเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้เหมาะสมกับผู้เรียน และสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	4.03	0.88	มาก	4
6. สถานศึกษามีการประเมินผลการใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.96	0.90	มาก	7
7. สถานศึกษาจัดเก็บรักษาและซ่อมบำรุงสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ	4.01	0.83	มาก	5
เฉลี่ยรวม	4.03	0.78	มาก	

จากตารางที่ 4.13 พบว่า การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี การศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.03$, $SD. = 0.78$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้อมี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 3 ลำดับ เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ สถานศึกษาศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ($M = 4.11$, $SD. = 0.85$) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษาวิเคราะห์คุณภาพของสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ($M = 4.07$, $SD. = 0.90$) และสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ($M = 4.06$, $SD. = 0.81$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการ ประเมินผลการใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($M = 3.96$, $SD. = 0.90$)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัตสรรที่เกี่ยวข้อกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัตสรรที่เกี่ยวข้อกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม (Pearson's Product Correlation Coefficient) แสดงดังตารางที่ 4.14 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- X_1 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
- X_2 หมายถึง สมรรถนะของครูผู้สอน
- X_3 หมายถึง การสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา
- X_4 หมายถึง เครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน
- $X_{รวม}$ หมายถึง ปัจจัยคัตสรรที่เกี่ยวข้อกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21

โดยรวม

- Y_1 หมายถึง การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- Y_2 หมายถึง การพัฒนาหลักสูตร
- Y_3 หมายถึง การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- Y_4 หมายถึง การนิเทศการศึกษา
- Y_5 หมายถึง การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

Y_6 หมายถึง การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

$Y_{รวม}$ หมายถึง การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาโดยรวม

ตารางที่ 4.14 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

(n=323)

ตัวแปร	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_5	Y_6	$Y_{รวม}$
X_1	0.666**	0.627**	0.678**	0.675**	0.661**	0.567**	0.684**
X_2	0.762**	0.751**	0.746**	0.754**	0.724**	0.704**	0.786**
X_3	0.782**	0.771**	0.784**	0.780**	0.796**	0.775**	0.837**
X_4	0.766**	0.777**	0.781**	0.774**	0.778**	0.775**	0.832**
$X_{รวม}$	0.826**	0.811**	0.831**	0.829**	0.822**	0.780**	0.871**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมาก ($r = .871$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูง และระดับสูงมาก (r อยู่ระหว่าง .684 - .837) โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา (X_3) มีค่า $r = .837$ เครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน (X_4) มีค่า $r = .832$ สมรรถนะของครูผู้สอน (X_2) มีค่า $r = .786$ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร (X_1) มีค่า $r = .684$ ตามลำดับ

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ
ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา นครพนม

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) แสดงดังตารางที่ 4.15 - 4.16 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- X_1 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
 X_2 หมายถึง สมรรถนะของครูผู้สอน
 X_3 หมายถึง การสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา
 X_4 หมายถึง เครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน
 $X_{รวม}$ หมายถึง ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21

โดยรวม

- R หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
 R^2 หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย
Adjusted R^2 หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายที่ปรับแก้
b หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยคะแนนดิบ
 β หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยคะแนนมาตรฐาน

ตารางที่ 4.15 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายที่ปรับแก้ (Adjusted R^2) และการทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์การทำนายที่ปรับแก้

(n=323)

ตัวแปรทำนาย	Adjusted			Std. Error	F	P
	R	R^2	R^2			
X_3	.837	.701	.700	.420	751.110	.000
X_3X_4	.868	.753	.752	.382	68.205	.000
$X_3X_4X_2$.881	.776	.774	.364	32.164	.000
$X_3X_4X_2X_1$.883	.779	.776	.362	4.397	.037

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.15 พบว่าเมื่อปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ทั้ง 4 ปัจจัย มาวิเคราะห์เพื่อค้นหาว่าปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องใดบ้างที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม โดยใช้วิธี Stepwise พบว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา (X_3) สามารถทำนายการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายที่ปรับแก้หรืออำนาจพยากรณ์ (Adjusted R^2) เท่ากับ .700 แสดงว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษาสามารถทำนายการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ได้ร้อยละ 70.00

เมื่อเพิ่มตัวแปรทำนายในการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยด้านเครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน (X_4) ช่วยทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายที่ปรับแก้หรืออำนาจพยากรณ์ (Adjusted R^2) เพิ่มขึ้นเป็น .752 แสดงว่าปัจจัยด้านเครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชนสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นหมายความว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษาและด้านเครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชนสามารถรวมพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 75.20

เมื่อเพิ่มตัวแปรทำนายในการวิเคราะห์อีกหนึ่งตัว พบว่า ปัจจัยด้านสมรรถนะของครูผู้สอน (X_2) ช่วยทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายที่ปรับแก้หรืออำนาจพยากรณ์ (Adjusted R^2) เพิ่มขึ้นเป็น .774 แสดงว่าปัจจัยด้านสมรรถนะของครูผู้สอน สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นหมายความว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา ด้านเครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน และด้านสมรรถนะของครูผู้สอนสามารถรวมพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 77.40

และเมื่อเพิ่มตัวแปรทำนายในการวิเคราะห์อีกหนึ่งตัว พบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร (X_1) ยิ่งทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายที่ปรับแก้หรืออำนาจพยากรณ์ (Adjusted R^2) เพิ่มขึ้นเป็น .776 แสดงว่าปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .03 นั่นหมายความว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา ด้านเครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน ด้านสมรรถนะของครูผู้สอน และด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สามารถรวมพยากรณ์การบริหารงานวิชาการ

ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เพิ่มขึ้น เป็นร้อยละ 77.60

ตารางที่ 4.16 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยคะแนนดิบ (b) และคะแนนมาตรฐาน (β) ของตัวแปร ทำนาย ค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์สมการถดถอย และการทดสอบ นัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย

(n=323)

ตัวแปรทำนาย	Unstandardized		Standardized	T	p
	Coefficients		Coefficients		
	B	Std. Error	β		
X ₃	.294	.059	.298	5.011	0.000
X ₄	.351	.054	.344	6.568	0.000
X ₂	.296	.056	.236	5.266	0.000
X ₁	.067	.032	.084	2.097	0.037
ค่าคงที่	-.067	.144		-.463	0.644

R = .883 R² = .779 Adjusted R² = .776 F = 4.397

จากตารางที่ 4.16 พบว่าปัจจัยคัตสรรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เรียงตามลำดับดังนี้ ปัจจัยด้านการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา (X₃) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (β) เท่ากับ .298 ปัจจัยด้านเครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน (X₄) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (β) เท่ากับ .344 ปัจจัยด้านสมรรถนะของครูผู้สอน (X₂) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (β) เท่ากับ .236 และปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (β) เท่ากับ .084 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ (R) เท่ากับ .883 มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายที่ปรับแก้ (Adjusted R²) เท่ากับ .776 และปัจจัยทั้ง 4 ด้าน ดังกล่าวร่วมกันทำนายการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ได้ร้อยละ 77.60

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยคัตสรรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y' = -0.067 + 0.294 X_3 + 0.351 X_4 + 0.296 X_2 + 0.067 X_1$$

และสามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z_{Y'} = 0.298 Z_{X_3} + 0.344 Z_{X_4} + 0.236 Z_{X_2} + 0.084 Z_{X_1}$$

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ผู้วิจัยได้สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

1.1.2 เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

1.1.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

1.1.4 เพื่อศึกษาปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

1.2 สมมติฐานการวิจัย

1.2.1 ปัจจัยคัดสรรที่นำมาศึกษาทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

1.2.2 ปัจจัยคัดสรรที่นำมาศึกษาอย่างน้อย 1 ปัจจัย ที่สามารถทำนายการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ปีการศึกษา 2565 จำนวน 51 แห่ง รวมจำนวนครูทั้งสิ้น 1,674 คน กลุ่ม

ตัวอย่าง คือ ครูจำนวน 323 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ จากนั้น สุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดสถานศึกษาแล้วสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย

1.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ เกี่ยวกับ ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ฉบับ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ตำแหน่งวิทยฐานะ และขนาดสถานศึกษา ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบ มาตรฐานประมาณค่า (Rating scale) โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60 ถึง 1.00 และมีค่าสัมประสิทธิ์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตาม วิธีการของครอนบาคของปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ด้านสมรรถนะของครูผู้สอน ด้านการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา และด้านเครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน มีค่า ความเที่ยงเท่ากับ .88 , .83, .82, และ .84 ตามลำดับ และการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษามีค่าความเที่ยงเท่ากับ .87

1.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บ ข้อมูลเพื่อการวิจัยจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถึงผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม และผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อขอความ อนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยให้ครูรวมจำนวนทั้งสิ้น 323 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบ แบบสอบถาม และผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามและติดตามแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยได้รับ แบบสอบถามคืนกลับมาจำนวน 323 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

1.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรม สำเร็จรูปตามรายละเอียดดังนี้ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ตำแหน่งวิทยฐานะ และขนาดสถานศึกษา โดยใช้ความถี่และร้อยละ 2) วิเคราะห์ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 โดยหาค่าเฉลี่ยและ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3) วิเคราะห์การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4)

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 กับ การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และ 5) วิเคราะห์ปัจจัย คัดสรรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้วิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณแบบขั้นตอน

1.4 สรุปการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น สรุปได้ดังนี้

1.4.1 ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสมรรถนะของครูผู้สอน ด้านเครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน ด้านการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา และด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถสรุปได้ ดังนี้

1) ด้านสมรรถนะของครูผู้สอน พบว่า ในภาพรวมสมรรถนะของครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 3 ลำดับ ได้แก่ ครูผู้สอนมีความมุ่งมั่นและมีเจตคติที่ดีต่อการสอน รองลงมาได้แก่ ครูผู้สอนมีความรู้ ความสามารถและทักษะในการสอน ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองทั้งด้านวิชาการ และวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ครูผู้สอนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงาน ครูผู้สอนสามารถใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ ครูผู้สอนสามารถจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับการสอนได้อย่างเหมาะสมและเป็นปัจจุบัน

2) ด้านเครือข่ายความร่วมมือผู้ปกครองและชุมชน พบว่า ในภาพรวมเครือข่ายความร่วมมือผู้ปกครองและชุมชนอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 3 ลำดับ ได้แก่ ผู้ปกครองและชุมชนมีการติดต่อสื่อสารกันอย่างต่อเนื่องและหลากหลายช่องทาง ผู้ปกครองและชุมชนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา รองลงมาได้แก่ ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนปัจจัยต่าง ๆ สำหรับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตามการจัดการศึกษาในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา และผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน เช่น ปรากฏการณ์ชาวบ้าน หรือ การให้ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้

3) ด้านการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา พบว่า ในภาพรวมการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 3 ลำดับ ได้แก่ สถานศึกษามีการกำกับติดตามการใช้งบประมาณให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับ รองลงมาได้แก่ สถานศึกษามีจัดการ

ทำแผนการใช้งบประมาณสำหรับการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพสำหรับการจัดการเรียนสอนไว้อย่างเพียงพอ

4) ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถในการวางแผนการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด และผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับติดตามผลการดำเนินงานวิชาการอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนตามแนวทางการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถประสานงานด้านวิชาการได้เป็นอย่างดีประสิทธิภาพทั้งกับครูและผู้เกี่ยวข้องภายนอก

1.4.2 การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม พบว่า ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การนิเทศการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีการศึกษา และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถสรุปได้ ดังนี้

1) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา พบว่า การปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน รองลงมาได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน สถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ สถานศึกษาจัดครูผู้สอนเข้าสอนตรงตามสาขาวิชา สถานศึกษาจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนอย่างหลากหลาย และสถานศึกษาจัดกิจกรรม และประสบการณ์การเรียนรู้ที่ตรงตามความต้องการของผู้เรียน

2) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน พบว่าในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ สถานศึกษากำหนดระเบียบแนวปฏิบัติและกระบวนการวัด ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนอย่างชัดเจน รองลงมาได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และสถานศึกษากำหนดบุคลากรที่ทำหน้าที่ในการวัดและประเมินผล ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนอย่างเหมาะสม สถานศึกษาติดตาม ตรวจสอบ และ

รายงานผลการเรียนอย่างเป็นระบบ สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูพัฒนาเครื่องมือวัดผลประเมินผลและสถานศึกษากำหนดเทคนิค วิธีการวัดผลและประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนอย่างหลากหลาย

3) การนิเทศการศึกษา พบว่า ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ สถานศึกษามีการวางแผนกำกับ ติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู รองลงมาได้แก่ สถานศึกษามีการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการกำกับติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู สถานศึกษามีการกำกับติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาชี้แนะแนวทางและให้ความช่วยเหลือครูในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม และสถานศึกษาจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างครูกับบุคลากรทางการศึกษาอื่นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน

4) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา พบว่า ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งระยะสั้นและระยะยาว รองลงมาได้แก่ สถานศึกษากำหนดให้ครูและบุคลากรทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาสถานศึกษามีการตรวจสอบ ติดตาม การดำเนินงานในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาประเมินผลการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบตามกลไกของการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาให้กับครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง และสถานศึกษาดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแผนที่กำหนดไว้

5) การพัฒนาหลักสูตร พบว่า ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ สถานศึกษามีการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตรอย่างชัดเจน รองลงมาได้แก่ สถานศึกษามีการกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรและสภาพจริง สถานศึกษามีการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษามีการประเมินผลหลักสูตรเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง และสถานศึกษามีการกำหนดเนื้อหาหรือสาระของหลักสูตรที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

6) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีการศึกษา พบว่า ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ ได้แก่ สถานศึกษาศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน รองลงมาได้แก่ สถานศึกษาวิเคราะห์คุณภาพของสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนการ

สอนอย่างต่อเนื่อง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ สถานศึกษามีการประเมินผลการใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม พบว่า ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 โดยเรียงลำดับความสัมพันธ์ ดังนี้ การสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา เครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน สมรรถนะของครูผู้สอน โดยปัจจัยข้างต้นมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในระดับสูงมาก และภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในระดับค่อนข้างสูง

1.4.4 ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม พบว่า ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 4 ด้าน ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 เรียงตามลำดับ ได้แก่ ปัจจัยด้านการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา ปัจจัยด้านเครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยด้านสมรรถนะของครูผู้สอน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .037 และปัจจัยทั้ง 4 ด้าน ดังกล่าวรวมกันทำนaylorการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ได้ร้อยละ 77.60

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยพบว่า มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายดังนี้

2.1 ผลการวิจัยปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสมรรถนะของครูผู้สอน ด้านเครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน ด้านการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา และด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร เหตุที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนมมีนโยบายในการส่งเสริมและพัฒนางานวิชาการในสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมีทักษะและสมรรถนะการ

เรียนรู้ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 รวมถึงส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีสมรรถนะที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะที่จำเป็นของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โดยมีการขับเคลื่อนและดำเนินการที่เกี่ยวข้อง จัดกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ทั้งระบบสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเตรียมผู้เรียนให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 โดยกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) พัฒนาครูให้มีความสามารถจัดการเรียนรู้อย่างยืดหยุ่น เป็นสำคัญ โดยจัดทำโครงการ เช่น โครงการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อ KCU Smart Learning มีดำเนินการขับเคลื่อนการเตรียมรับการประเมิน PISA 2022 ระดับเขตพื้นที่ การศึกษา โครงการพัฒนาและเสริมสร้างสมรรถนะผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ดำเนินการสรรหา และคัดเลือกครู บุคลากรทางการศึกษา ที่มีนวัตกรรมการสอนที่สามารถเป็นแบบอย่างได้ ให้สถานศึกษา ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ สนับสนุนครูให้มีการวิจัย พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และจัดให้มีเครือข่ายบริการเกี่ยวกับสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้กับครูและสถานศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม, 2565) สอดคล้องกับที่สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย (2560) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นงานที่จะต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีในอนาคต การบริหารงานวิชาการเป็นการบริหาร ที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน และกระบวนการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน บทบาทสำคัญของสถานศึกษาต้องยึดหลักตอบสนองต่อผู้เรียนโดยยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคน มีความรู้ความสามารถ และพัฒนาตนเองได้ ถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด การจัดการเรียนการสอน ต้องจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เหมาะสม กับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน มุ่งเน้นประเมินพัฒนาการของผู้เรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ การเข้าร่วมกิจกรรม วัตถุประสงค์และประเมินผลผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายเหมาะสมกับระดับและรูปแบบการจัดการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของแกร่งกล้า สุวรรณโพล (2560) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา รองลงมา คือ ปัจจัยด้านผู้สอน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน

เมื่อพิจารณาจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และต่ำที่สุด ผู้วิจัยมีประเด็นในการอภิปราย ดังนี้

ด้านสมรรถนะของครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เหตุที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนมมีการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาและเสริมสร้าง

สมรรถนะผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เพื่อให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในระเบียบ กฎหมาย พัฒนาจิตใจให้เป็นผู้มีคุณธรรม สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีอุดมการณ์ของความเป็นครู ตระหนักในหน้าที่ พัฒนา ความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีระเบียบวินัย มีเจตคติที่ดีศรัทธา ในอาชีพและรู้จักวิธีการดำรงตนในสภาพแวดล้อมของสังคมได้อย่างเหมาะสม (สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม, 2565) สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ที่มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์สมรรถนะครู อันประกอบด้วย เจตคติ ค่านิยม ความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานตามภารกิจงานในสถานศึกษา ประกอบด้วย สมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของชุตติกาญจน์ หลวงแสน และ คณะ (2564) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัจจัยในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดอุดรธานีอยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ปัจจัยด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษายังขาดการสื่อสารงานวิชาการด้านวิชาการ การชี้แนะแนวทางการบริหารงาน วิชาการ ให้กับครูผู้สอนและบุคลากรในสถานศึกษาได้อย่างถูกต้องและชัดเจน รวมไปถึงยังขาดการติด ประสานงานด้านวิชาการและสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ด้านวิชาการกับบุคลากรภายนอกที่เกี่ยวข้อง ด้วย ซึ่ง กุลชลี จงเจริญ (2564) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารต้องนำความรู้ แนวคิด วิธีการ ตลอดจน เทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพมาบูรณาการในการบริหารจัดการ เป็นการช่วยเหลือสนับสนุนโดยตรงที่ เกี่ยวข้องกับการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน และการพัฒนาบุคลากร เพื่อเป็นการประกัน ความก้าวหน้าทางวิชาการของสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ ในการเรียนสอดคล้องกับงานวิจัยของนวลแสง สุคีรี ถ้ากล่าวถึงครั้งแรกก็ต้องใส่ชื่อทุกคนเหมือนใน บรรณานุกรม แล้ว ชื่อนี้มีปรากฏอยู่ในบทที่ 2 หรือ ไม่ถ้ายังไม่มีการต้องนำไปใส่ในบทที่ 2 ด้วย (2560) ที่ศึกษาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลทางวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดภาคใต้ ผลวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลทางวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษาโดยรวมจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ บรรยากาศทาง วิชาการ ภาวะผู้นำทางวิชาการ และพฤติกรรมการสอนของครู

2.2 ผลการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบ

โอนผลการเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีการศึกษา เหตุที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนมให้ความสำคัญกับการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษา ซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยตรง และสถานศึกษายังตระหนักถึงปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ที่ยังต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานและมีแนวโน้มลดลงจากปีการศึกษาที่ผ่านมา ๆ มา รวมทั้งยังมีการส่งเสริมการจัดการเรียนสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ด้วย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม, 2565) โดยทัศนีย์ วงศ์เย็น (2554) ให้แนวคิดว่า ผู้บริหารต้องตระหนักเห็นความสำคัญของงานวิชาการซึ่งเป็นงานหลักของสถานศึกษา เพราะความสำเร็จของสถานศึกษาส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ต้องวางแผนและพัฒนางานวิชาการร่วมกับครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ปรับปรุงและพัฒนางานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน และร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนในการพัฒนา การเรียนการสอนตามความต้องการของผู้เรียนและชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยดวงแขมานะปรีชางามเลิศ (2562) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด และต่ำที่สุด ผู้วิจัยมีประเด็นในการอภิปราย ดังนี้

การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เหตุที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมทางด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มทักษะและสมรรถนะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 โดยมีการขับเคลื่อนและดำเนินงานด้วยโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ เช่น โครงการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน “เด็กไทยวิถีใหม่ อ่านออกเขียนได้ทุกคน” โครงการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้สู่สากล “การแข่งขันวิชาการนานาชาติ” โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โครงการ “อาเซียนวิถี” สู่การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาสมรรถนะและทักษะการปฏิบัติงานทำตามบริบทของโรงเรียนและชุมชน โครงการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทย กิจกรรมพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูง และโครงการการนิเทศ ติดตาม การขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพมัธยมศึกษา ซึ่งส่งผลต่อผู้เรียนโดยตรง มีจุดเน้นในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันระดับประเทศ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม, 2565) ซึ่ง Hoy and Miskel (2007) ที่ได้เสนอแนวคิดว่าการบริหารงานวิชาการ

โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นสิ่งสำคัญของการบริหารสถานศึกษา และเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก และถือเป็นเป้าหมายของการจัดการศึกษาด้วย และวิจารณ์ พานิช (2556) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาทักษะเพื่อการดำรงชีวิตผ่านสาระวิชาสำคัญ เนื่องจากสาระวิชาสำคัญนั้นไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อมีชีวิตในยุคศตวรรษที่ 21 ปัจจุบันนั้น การเรียนรู้สาระวิชาควรจะเป็นจากการค้นคว้าของนักเรียนเป็นหลัก โดยมีครูเป็นผู้แนะนำ และสอดคล้องกับงานวิจัยของอาทิฎิยา โชคดีวัฒนา (2561) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับ ค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา ตามลำดับ

การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เหตุที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ยังขาดสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่มีคุณภาพ และมีไม่เพียงพอกับความต้องการในการใช้งาน รวมไปถึงยังขาดการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตามแนวคิดของปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันท์ (2563) ที่กล่าวว่า เทคโนโลยีและสื่อการสอน เป็นเครื่องมือสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงการศึกษาได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ดังนั้นการบริหารงานวิชาการจึงมีภารกิจที่สำคัญในการบริหารจัดการและสนับสนุนให้ผู้สอนได้ใช้เทคโนโลยี และสื่อการสอน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพ อีกทั้งเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งความต้องการของผู้เรียน สังคม และเทคโนโลยี สอดคล้องกับแกร่งกล้า สุวรรณโพลง (2560) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน จังหวัดเชียงราย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2.3 ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา ด้านเครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน ด้านสมรรถนะของครูผู้สอนพบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก และด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับ

ค่อนข้างสูง ที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากการบริหารงานวิชาการให้ประสบผลสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาผู้เรียน มีความจำเป็นต้องอาศัยสภาพแวดล้อมที่ดี มีอาคาร วัสดุอุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ และงบประมาณ เพียงพอและเหมาะสมสำหรับการจัดการเรียนการสอนสถานศึกษา ซึ่งเครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนสำคัญในการสนับสนุนและระดมทรัพยากร เพื่อใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีความพร้อมในการจัดการศึกษา หากผู้ปกครองและชุมชนมีความสัมพันธ์อันดีกับสถานศึกษา และสถานศึกษาให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษาอยู่เสมอ ย่อมส่งผลให้ได้รับการสนับสนุนปัจจัยต่าง ๆ อย่างเต็มที่ นอกจากนี้หากในสถานศึกษามีครูผู้สอนที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเจตคติที่ดีในการเรียนการสอน มีความมุ่งมั่นในการทำงาน และเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีได้ ทำให้การผู้เรียนได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพ สามารถพัฒนาให้เป็นผู้ที่มีความรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และมีทักษะตามที่สังคมต้องการได้ และหากในสถานศึกษามีผู้บริหารสถานศึกษาที่ภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความรู้ ด้านงานวิชาการ สามารถชี้แนะแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม รวมไปถึงมีความสามารถในการติดต่อ สื่อสาร ประสานงานกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ การดำเนินงานวิชาการย่อมเกิดผลดี ซึ่งปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 เหล่านี้ ล้วนเป็นปัจจัยที่สำคัญส่งเสริมให้การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามีประสิทธิภาพ ดังที่สุภัญญา แซ่ม้อย (2565) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหน้าที่สำคัญที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ดังนั้นสถานศึกษาทุกประเภทจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับงานวิชาการ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ มีคุณภาพ หรือมีผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ ทั้งนี้การบริหารงานวิชาการจะบรรลุจุดประสงค์ได้ ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะเกี่ยวกับการดำเนินการด้านวิชาการ เป็นผู้นำทางวิชาการทั้งทางด้านการออกแบบ หลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการประเมินการเรียนรู้ รวมทั้งเข้าใจบริบทท้องถิ่น เพื่อให้สามารถจัดการศึกษาได้ตอบสนองความต้องการของชุมชน และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบันและอนาคตที่มีความพลิกผัน นอกจากนี้การบริหารงานวิชาการที่ดียังเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพและความสำเร็จของโรงเรียน และเป็นปัจจัยหนึ่งที่น่าไปสู่การจัดสรรปริมาณงานและทรัพยากรต่าง ๆ ของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของศศิกรณ ศรีเขาล้าน (2562) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร อยู่ใน ระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ ด้านพฤติกรรมกรรมการบริหารด้านการเป็นผู้นำ ด้าน ความพร้อมด้านวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษาและ ด้านพฤติกรรมกรรมการเรียนของนักเรียน

และทุกปัจจัยส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงทุกด้าน ทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเกร่งกล้า สุวรรณโพล (2560) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการกับการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงรายมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่าง .58 ถึง .75 โดยทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เอกชน จังหวัดเชียงราย ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.4 ปัจจัยคัตสรรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา

อย่างน้อย 1 ปัจจัย ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 โดยปัจจัยทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา ด้านเครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและ ชุมชน ด้านสมรรถนะของครูผู้สอน และด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ ตามลำดับ สามารถร่วมกันทำนาย การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครพนม ได้ร้อยละ 77.60 เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ปัจจัยด้านการสนับสนุน ทรัพยากรการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ หมายรวมถึงงบประมาณ สภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และทรัพยากรทางด้านเทคโนโลยีสำหรับการจัดการเรียนการสอน โดยสุทธิวรรณ ตันติ รจนาวงศ์ (2546 อ้างถึงใน ชูชาติ พวงสมจิตร, 2561) ได้กล่าวถึงความสำคัญของทรัพยากรการศึกษา ว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานในการบริหารและจัดการศึกษา ซึ่งต้องใช้สิ่งอำนวยความสะดวก โดยเฉพาะเงิน วัสดุอุปกรณ์ ข้อมูลสารสนเทศ ซึ่งจะทำให้สถานศึกษามีระบบการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ มีระบบ บริหารจัดการที่ทันสมัย คล่องตัว และทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของสังคม โดยการระดมทรัพยากรทุก ด้าน ส่วนในด้านเครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน ชูชาติ พวงสมจิตร (2560) ได้ให้ ข้อคิดเห็นว่าการสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษาและชุมชน มีความสำคัญเนื่องจากมี ส่วนช่วยให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน แก้ปัญหาความขัดแย้ง และทำให้เกิดการมีส่วนร่วม ไม่ใช่เพียง การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษาเท่านั้น แต่รวมไปถึงการมีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการ ทั้งการวางแผน พัฒนาหลักสูตร และพัฒนาการเรียนการสอน โดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ หลักในการสื่อสาร ประสานความร่วมมือ เพื่อให้เกิดการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารงานวิชาการ ให้มีประสิทธิภาพ จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับทุกปัจจัยที่กล่าวมา ข้างต้น ควรมีการส่งเสริมและพัฒนาปัจจัยทั้ง 4 ด้าน อย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพ ดังที่กระทรวงศึกษาธิการ (2551) กล่าวว่า งานวิชาการเป็น งานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่

แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มุ่งให้การกระจายอำนาจการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของอริวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2561) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน มีปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านงบประมาณ และปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาได้ร้อยละ 57 และสอดคล้องกับสอดคล้องกับไทพนา บ่อมหิน (2562) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 พบว่าปัจจัยการบริหารงานวิชาการสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 90.50

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยปัจจัยคัตสรรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

3.1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ควรจัดให้มีการประชุมผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อรับทราบนโยบายและรายงานผลเกี่ยวกับด้านการบริหารงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง

3.1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ควรกำหนดแนวทางในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับการสอนอย่างเป็นรูปธรรม

3.1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ควรมีนโยบายส่งเสริมการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

3.1.4 สถานศึกษาควรจัดหาสื่อและเทคโนโลยี วัสดุอุปกรณ์ สำหรับการจัดการเรียนสอนที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อความต้องการ

3.1.5 สถานศึกษาควรกำหนดแนวทางในการบำรุงรักษาทรัพยากรทางการศึกษาให้มีสภาพพร้อมใ้ใช้อยู่เสมอ

3.1.6 สถานศึกษาควรจัดการเรียนการสอนที่ให้ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ หรือเชิญปราชญ์ชาวบ้านเพื่อถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนอยู่เสมอ

3.1.7 สถานศึกษาควรจัดให้มีการสำรวจความต้องการของผู้เรียนในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ต่าง ๆ ในสถานศึกษา

3.1.8 สถานศึกษาควรกำหนดเนื้อหาหรือสาระของหลักสูตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

3.1.9 สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนกำหนดเทคนิค วิธีการวัดผลและประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน อย่างหลากหลาย

3.1.10 สถานศึกษาควรจัดให้มีประเมินผลการใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3.1.11 สถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษา

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไปดังต่อไปนี้

3.2.1 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ

3.2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2.3 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2552). *คู่มือครูการปฏิบัติงานข้าราชการครู*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
ประเทศไทย.
- _____. (2561). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อ
การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา*. กระทรวงศึกษาธิการ.
- กฤตชญา วิเชียรเพริศ. (2558). *ปัจจัยพระระดับที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ของ
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
ดุขฎิบัณทิต ไม้ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- เก็จกนก เอ็ววงศ. (2561). *ผู้นำกับการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา. ใน ประมวลสาระชุด
วิชาการพัฒนาทักษะและประสบการณ์วิชาชีพ สำหรับผู้นำทางการศึกษา*. (หน่วยที่ 11,
น. 11-1 - 11-55). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กุลชลี จงเจริญ. (2564). *ภาวะผู้นำเพื่อการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. ใน ประมวลสาระชุด
วิชาการพัฒนาทักษะและประสบการณ์วิชาชีพ สำหรับผู้นำทางการศึกษา* (หน่วยที่ 2, น.
2-1 - 2-52). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- แกร่งกล้า สุวรรณโพลง. (2560). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มัธยมศึกษา
เอกชน จังหวัดเชียงราย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณทิต ไม้ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัย
พะเยา, พะเยา.
- ขวัญศิริ บุญสรรรค์. (2562). *ปัจจัยเชิงสาเหตุพระระดับที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียง
(วิทยานิพนธ์ปริญญาดุขฎิบัณทิต ไม้ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ฉัตรชัย หวังมีจมี และองอาจ นัยพัฒน์. (2560). *สมรรถนะของครูไทยในศตวรรษที่ 21: ปรับการ
เรียน เปลี่ยนสมรรถนะ*. *Journal of HRintelligence*, 12(2),47-63.
- ชุตติกาญจน์ หลวงแสน,หยกแก้ว กมลวรเดช และสุกัญญา รุจิเมธาภาสน. (2564). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อ
ความเป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดอุดรดิถ์*.
Journal of Roi Kaensarn Academi, 6(9), 23-34.

- ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2561). แนวคิดการบริหารงานวิชาการและทรัพยากรการศึกษา. ใน *ประมวลสารະชຸດວິຊາການບຶຮາຮາວິຊາການແລະທຣຸ່ຢາກກາຣຕຶກສາ*. (หน่วยที่ 1, น. 1-1 - 1-50). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2564). หน่วยที่ 14 ผู้นำกับการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และเครือข่ายการเรียนรู้. ใน *ประมวลสารະชຸດວິຊາການພັດທະນາທັກະຂະແລະປຣະສບກາຣຸ່ມວິຊາຊີຢຳຮັບຜູ່ນຳທາງກາຣຕຶກສາ* (หน่วยที่ 14, น. 14-1 - 14-48). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ชูชาติ หงส์ขาว, สมคิด สร้อยน้ำ, และภูมิ พระรักษา. (2561). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารดุขฎฐิบัณฑิตทางสังคมศาสตร์*, 10(1), 70-86.
- ดวงแข มานะปรีชางามเลิศ. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]*. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ดรุณี จำปาทอง. (2564). ผู้นำกับการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้. ใน *ประมวลสารະชຸດວິຊາການກາຣພັດທະນາທັກະຂະແລະປຣະສບກາຣຸ່ມວິຊາຊີຢຳຮັບຜູ່ນຳທາງກາຣຕຶກສາ* (หน่วยที่ 10, น. 10-1 - 10-43). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ทัศนีย์ วงศ์เย็น. (2554). *การบริหารงานวิชาการ เครือข่ายบริหารการศึกษา*. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ไทพนา ป้อมหิน. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยนครพนม, นครพนม.
- นิธิวัฒน์ อินทสิทธิ์. (2563). *ปัจจัยเชิงสาเหตุแบบพหุระดับของประสิทธิผลการบริหารวิชาการ ของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- นवलแสง สุคีรี, รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ และจรัส อติวิทยากรณ์. (2560). โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลทางวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดภาคใต้. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี*, 11(1), 75-90.

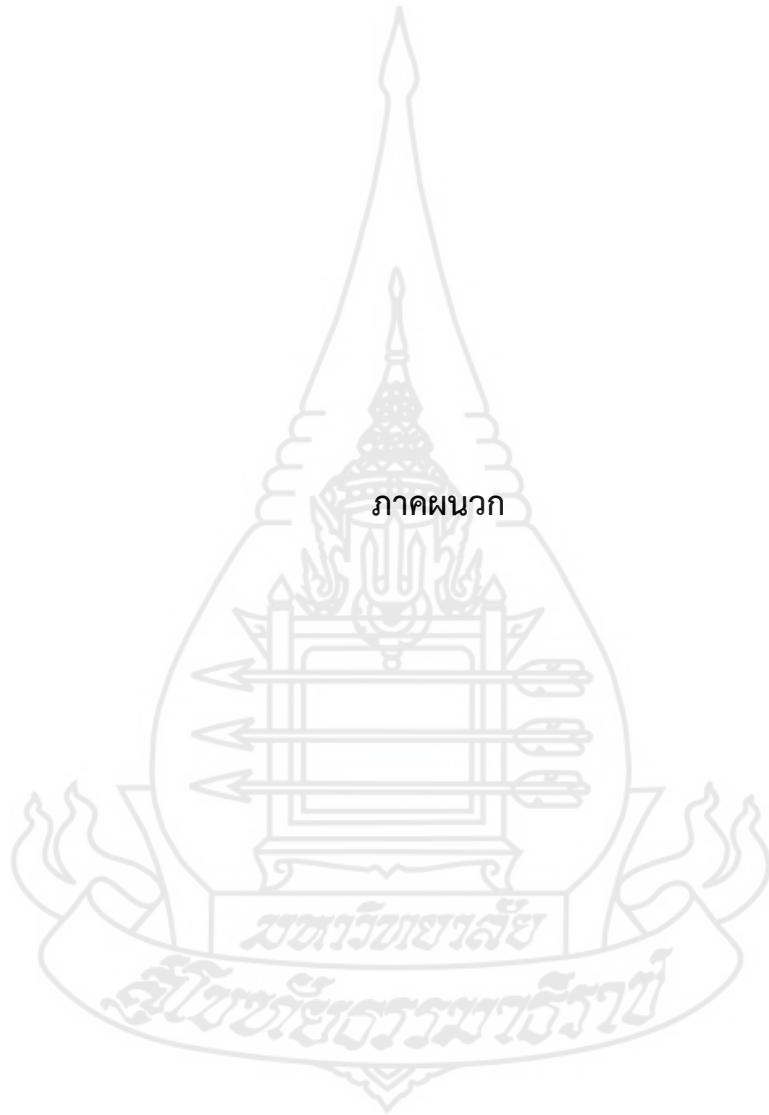
- นันทนา ชมชื่น, แอนจิรา ศิริภิรมย์, และสืบสกุล นรินทรางกูร ณ อยุธยา. (2564). การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลเมืองโลก. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยนอร์ธกรุงเทพ*, 10(1), 319-334.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่9). สุวีริยาสาส์น.
- บุญธรรม กิจปรีดาภิรุทธิ์. (2553). *สถิติวิเคราะห์เพื่อการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). เรือนแก้วการพิมพ์.
- ประยงค์ เนาวบุตร .(2558). ผู้นำกับการบริหารงานวิชาการ หลักสูตรและการเรียนรู้. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารวิชาการและทรัพยากรการศึกษา*. (หน่วยที่ 11, น. 11-1 - 11-55). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันท์. (2563). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). ห้างหุ้นส่วนจำกัด มีน เซอร์วิส ซัพพลาย.
- ไพฑูรณ์ สีนลารัตน์. (2560). *ความเป็นผู้นำทางการศึกษา*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รับขวัญ ธรรมาภรณ์พิลาศ. (2561). ทรัพยากรกับการลงทุนทางการศึกษา. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารวิชาการและทรัพยากรการศึกษา* (หน่วยที่ 6, น. 6-1 - 6-61). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). *ครูเพื่อศิษย์สร้างห้องเรียนกลับทาง*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). มูลนิธิสยามกัมมาจล.
- ศราวุธ ศรีสวัสดิ์. (2562). *แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 (กาฬสินธุ์) [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศศิกรณ์ ศรีเขาล้าน. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ศิตา เขี่ยมขันติถาวร. (2563). *นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้. ใน ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาหลักสูตรและการสอน. (ฉบับปรับปรุงครั้งที่, หน่วยที่ 12, น. 12-1 - 12-51)*. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2564). *ผลการประเมิน PISA 2018 การอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์*. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.).
- สมิทธิ์ อุดมมะนะ. (2561). *กลยุทธ์การบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดการเรียนการสอนที่มีผลดีภาพสำหรับผู้เรียนที่มีความแตกต่าง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

- สาริตา จันท์แรม. (2562). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี).
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม. (2565). รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. 2564. กลุ่มนโยบายและแผน.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม. (2566). รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. 2565. กลุ่มนโยบายและแผน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและ
การจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตาม
กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัด
การศึกษา พ.ศ.2550. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2553). คู่มือการประเมินสมรรถนะครู. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเท
ศไทย.
- _____. (2556). คู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล.
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2559). คู่มือการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกัน
คุณภาพภายในของสถานศึกษา. โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- _____. (2559). แผนปฏิบัติการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. โรงพิมพ์
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560- 2579. พริกหวาน
กราฟฟิค.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2560). มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียน มัธยมศึกษา
พ.ศ. 2560 (ปรับปรุง พ.ศ. 2562). โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. (2560). Thailand 4.0 ขับเคลื่อนอนาคตสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน.
วารสารไทยคู่ฟ้า, 1(33), 1-44.
- สิริวรรณ ศรีพหล. (2563). การพัฒนาหลักสูตร. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการสัมมนาหลักสูตรและ
การสอน* . (ฉบับปรับปรุงครั้งที่1, หน่วยที่ 3, น. 3-1 - 3-55). นนทบุรี: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2565). การบริหารวิชาการที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคพลิกผัน.
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุชาดา ถาวรชาติ. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.
- สุกมาส อังสุโชติ และชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2557). การวิเคราะห์และการแปลผลข้อมูลเชิงปริมาณ. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยการบริหารการศึกษา*. (หน่วยที่ 11, น. 11-1 - 11-95). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุภัสชา โพธิ์เงิน, พงษ์สิทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์, และเพ็ญวรา ชูประวัตติ. (2563). ความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการของโรงเรียนตามแนวคิดการศึกษาเพื่ออาชีพ. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์นฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 11(2), 82-93.
- อดิพงษ์ สุขนาค. (2560). การสังเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์เชิงเส้นขององค์ประกอบเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- อริวัฒน์ พันธุ์รัตน์. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.
- อมรรัตน์ ศรีพอ. (2561). กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนตามแนวคิดทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- อรรณพ จินะวัฒน์. (2561). มาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพสถานศึกษา. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารวิชาการและทรัพยากรการศึกษา*. (หน่วยที่ 5, น. 5-1 - 5-68). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อาทิจิญา โชคดีวัฒนา. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Erkan Acar. (2011). *Effects of social capital on academic success: A narrative synthesis*. Department of Human Development, Marywood University, PA, USA.
- Glickman, C. D. (2004). *Supervision and instructional leadership: A developmental approach (6thed.)*. Allyn & Bacon.

- Hoy, W.K., & Miskel, G.G. (2007). *Educational Administration: Theory, Research, and Practice*. New York: McGraw-Hill Higher Education.
- Larson, J. L. (2006). Subjective fatigue, influencing variable, and consequences in chronic obstructive pulmonary disease. *Nursing Research*, 55(1), 10–17.
- McEwan, E.K. (2003). *Seven steps to effective instructional leadership*. Thousand Oak: Corwin Press.
- Shuyao Zhang & Kitpinit Usaho. (2018). Factors Affecting School Administration Effectiveness in Public Upper Secondary Schools of Heze City, Shandong Province, the People's Republic of China. *EAU HERITAGE JOURNAL*, 9(3), 108–121.
- Thompson, G. (2013). *Aligning Curriculum, Instruction, and Assessment*. (Prezi) Retrieved 1, 2021, from <https://prezi.com/xew2nz2dj0sp/aligningcurriculum-instruction-and-assessment/>

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ก

ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือ

ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือ

1. ชื่อ นายองอาจ จุมสีมา
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยาลัยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนลือคำหาญวารินชำราบ
37 หมู่ 11 ถนนสกลมารค์ ตำบลแสนสุข
อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี
วุฒิการศึกษา ดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น
ประสบการณ์หรือความชำนาญ บริหารสถานศึกษาเป็นเวลา 19 ปี
ได้รับรางวัลโรงเรียนพระราชทาน และรางวัล OBECQA
2. ชื่อ นายประชา สมศรี
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยาลัยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนรามราชพิทยาคม หมู่ 14 ตำบลรามราช
อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม
วุฒิการศึกษา กศ.ม. การวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ป.บัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม
ประสบการณ์หรือความชำนาญ การวิจัยการศึกษาและการบริหารสถานศึกษา
3. ชื่อ นายอภิชัย ทำมาน
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา วิทยาลัยฐานะ
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญ
สถานที่ทำงาน ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม
เขต 1
วุฒิการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ประสบการณ์หรือความชำนาญ รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา เป็นเวลา 12 ปี
ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา เป็นเวลา 8 ปี

4. ชื่อ อาจารย์ ดร.เอกอมร เอี่ยมศิริรักษ์
 ตำแหน่ง/สถานที่ทำงาน อาจารย์ประจำงานศูนย์ภาษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
 วุฒิการศึกษา ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) บริหารการศึกษา
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ อาจารย์มหาวิทยาลัยระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา
 รวมเวลา 16 ปี
5. ชื่อ นางสาววรรณฐกัญจน์ สมลักษณ์
 ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะรองผู้อำนวยการ
 ชำนาญการพิเศษ
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนซีทวนวิทยาสามัคคี
 วุฒิการศึกษา ศีลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ สอนรายวิชาภาษาไทย 14 ปี

ภาคผนวก ข
หนังสือประสานงาน

ที่ อว.0602.16 (บ) / ช

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๙ มกราคม 2566

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายองอาจ จุมสีมา

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวณัฐญา วงศ์จำปา นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 088-517-3233

ที่ อว.0602.16 (บ) / ๖

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๙ มกราคม 2566

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายประชา สมศรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวณัฐญา วงศ์จำปา นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้น มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรินาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 088-517-3233

ที่ อว.0602.16 (บ) / ๒

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๙ มกราคม 2566

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายอภิชัย ห้ามาน

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวณัฐญา วงศ์จำปา นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษานำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 088-517-3233

ที่ อว.0602.16 (บ) / ๖

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๙ มกราคม 2566

เรื่อง ขอรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.เอกอมร เอี่ยมศิริรักษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวณัฐญา วงศ์จำปา นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บัณฑิตที่ส่งผลกระทบต่อ การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและ ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความ ครบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์ จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็น เพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรมาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 088-517-3233

ที่ อว.0602.16 (บ) / ๒

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๕ มกราคม 2566

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาววรรณธรรณกาญจน์ สมลักษณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวณัฐญา วงศ์จำปา นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาวิทยานิพนธ์ เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและ ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความ ครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์ จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็น เพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 088-517-3233

ที่ อว.0602.16 (บ) / ๒๓

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒๑ มกราคม 2566

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม

ด้วยนางสาวณัฐญา วงศ์จำปา นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษาศาสาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือสำหรับการวิจัย โดยเก็บข้อมูลจากครูในสถานศึกษาจำนวน 30 คน ทั้งนี้ จะมีให้เป็นกรรพกรบกรนเวลาจัดการเรียนการสอนตามปกติของครู โดยผลการวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตจากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 088-517-3233

ที่ อว.0602.16 (บ) / ๗4

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒๗ มกราคม 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ฉบับ

ด้วยนางสาวณัฐญา วงศ์จำปา นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษาศาสาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากครูผู้สอนในสถานศึกษาในสังกัดของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วยที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรินาถ แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 088-517-3233

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม โดยสอบถามการรับรู้ของครู

1. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 4 ด้านได้แก่ 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร 2) สมรรถนะของครูผู้สอน 3) การสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา และ 4) เครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน

ตอนที่ 3 การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 4) การนิเทศการศึกษา 5) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และ 6) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

2. ขอความกรุณาท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อตามสภาพที่เป็นจริงของสถานศึกษาที่ท่านปฏิบัติหน้าที่อยู่ โดยผู้วิจัยจะเก็บคำตอบของท่านไว้เป็นความลับและใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น และจะไม่ส่งผลกระทบต่อตัวท่านและหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์ด้วยดี และขอขอบพระคุณในการช่วยเหลือและความร่วมมือของท่านไว้ ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

นางสาวณัฐญา วงศ์จำปา

แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. ระดับการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก

2. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

- น้อยกว่า 1 ปี 1 - 5 ปี
 5 - 10 ปี 10 - 15 ปี
 15 - 20 ปี มากกว่า 20 ปี

3. ตำแหน่งวิทยฐานะ

- ครูผู้ช่วย ครู (คศ.1)
 ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ (คศ.2) ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ (คศ.3)
 ครู วิทยฐานะครูเชี่ยวชาญ (คศ.4) ครู วิทยฐานะครูเชี่ยวชาญพิเศษ (คศ.5)

5. ขนาดสถานศึกษา

- ขนาดเล็ก (1 - 499 คน)
 ขนาดกลาง (500 - 1,499 คน)
 ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ (1,500 ขึ้นไป)

ตอนที่ 2 ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อคำถามต่อไปนี้เกี่ยวกับปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาของท่าน แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงตามสภาพที่เป็นจริงตามความเห็นของท่านมากที่สุด โดยพิจารณาตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

5	หมายถึง	ปัจจัยคัดสรรอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ปัจจัยคัดสรรอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	ปัจจัยคัดสรรอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ปัจจัยคัดสรรอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	ปัจจัยคัดสรรอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ ในศตวรรษที่ 21	ระดับปัจจัยคัดสรร				
		1	2	3	4	5
ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร						
1.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถในการวางแผนการบริหารงานวิชาการ					
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด					
3.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการสื่อสารและมอบหมายงานวิชาการให้กับครูอย่างชัดเจน					
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถประสานงานด้านวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งกับครูและผู้เกี่ยวข้องภายนอก					
5.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับติดตามผลการดำเนินงานวิชาการอย่างสม่ำเสมอ					
6.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถชี้แนะแนวทางในการดำเนินงานวิชาการให้กับครูอย่างถูกต้อง					
7.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนตามแนวทางการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21					

ข้อ	ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ ในศตวรรษที่ 21	ระดับปัจจัยคัดสรร				
		1	2	3	4	5
8.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง					
สมรรถนะของครูผู้สอน						
9.	ครูผู้สอนมีความรู้ ความสามารถและทักษะในการสอน					
10.	ครูผู้สอนมีความมุ่งมั่นและมีเจตคติที่ดีต่อการสอน					
11.	ครูผู้สอนรู้จักและสามารถวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล					
12.	ครูผู้สอนสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
13.	ครูผู้สอนสามารถใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน					
14.	ครูผู้สอนมีวิธีการวัดประเมินผลการสอนที่หลากหลาย					
15.	ครูผู้สอนสามารถจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับการสอนได้อย่างเหมาะสมและเป็นปัจจุบัน					
16.	ครูผู้สอนมีการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาผู้เรียนที่พบในชั้นเรียน					
17.	ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง					
18.	ครูผู้สอนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงาน					
การสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา						
19.	สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม					
20.	สถานศึกษามีการจัดเตรียมอาคารสถานที่สำหรับการเรียนการสอนไว้อย่างเพียงพอและเหมาะสม					
21.	สถานศึกษามีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพสำหรับการจัดการเรียนสอนไว้อย่างเพียงพอ					

ข้อ	ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ ในศตวรรษที่ 21	ระดับปัจจัยคัดสรร				
		1	2	3	4	5
22.	สถานศึกษามีการจัดหาสื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและสอดคล้องกับรายวิชา					
23.	สถานศึกษามีการกำกับติดตามและประเมินผลการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
24.	สถานศึกษากำหนดให้มีการบำรุงรักษาทรัพยากรทางการศึกษาให้มีสภาพพร้อมใ้ใช้อยู่เสมอ					
25.	สถานศึกษามีจัดการทำแผนการใช้งบประมาณสำหรับการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม					
26.	สถานศึกษาจัดหาแหล่งงบประมาณจากภายนอกเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง					
27.	สถานศึกษามีการกำกับติดตามการใช้งบประมาณให้ถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับ					
เครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน						
28.	ผู้ปกครองและชุมชน มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อสถานศึกษา					
29.	ผู้ปกครองและชุมชนมีการติดต่อสื่อสารกันอย่างต่อเนื่องและหลากหลายช่องทาง					
30.	ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการประชุมวางแผนการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ					
31.	ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา					
32.	ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตามการจัดการศึกษาในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
33.	ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเหมาะสม					
34.	ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน เช่น ปรากฏ์ชาวบ้าน หรือ การให้ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้					

ข้อ	ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ ในศตวรรษที่ 21	ระดับปัจจัยคัดสรร				
		1	2	3	4	5
35.	ผู้ประกอบการและชุมชน มีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากร ต่าง ๆ สำหรับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา					

ตอนที่ 3 การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษานครพนม

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ใน
สถานศึกษาของท่าน แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง □ ที่ตรงตามสภาพที่เป็นจริงตาม
ความเห็นของท่านมากที่สุด โดยพิจารณาตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

5	หมายถึง	มีการดำเนินงานในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการดำเนินงานในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการดำเนินงานในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการดำเนินงานในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการดำเนินงานในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม	ระดับการดำเนินงาน				
		1	2	3	4	5
การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา						
1.	สถานศึกษาจัดกิจกรรม และประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนอย่าง หลากหลาย					
2.	สถานศึกษาจัดกิจกรรม และประสบการณ์การเรียนรู้ที่ตรงตามความ ต้องการของผู้เรียน					
3.	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน					
4.	สถานศึกษาจัดครูผู้สอนเขาสอนตรงตามสาขาวิชา					
5.	สถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการ มีส่วนร่วมของผู้เรียน					
6.	สถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้อง กับวัตถุประสงค์การเรียนรู้					
การพัฒนาหลักสูตร						
7.	สถานศึกษามีการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตรอย่างชัดเจน					
8.	สถานศึกษามีการกำหนดเนื้อหาหรือสาระของหลักสูตรที่สอดคล้องกับ สถานการณ์ปัจจุบัน					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม	ระดับการดำเนินงาน				
		1	2	3	4	5
9.	สถานศึกษามีการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					
10.	สถานศึกษามีการกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรและสภาพจริง					
11.	สถานศึกษามีการประเมินผลหลักสูตร เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง					
การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน						
12.	สถานศึกษากำหนดระเบียบแนวปฏิบัติ และกระบวนการวัด ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนอย่างชัดเจน					
13.	สถานศึกษากำหนดเทคนิค วิธีการวัดผลและประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน อย่างหลากหลาย					
14.	สถานศึกษากำหนดบุคลากรที่ทำหน้าที่ในการวัดและประเมินผล ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน อย่างเหมาะสม					
15.	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผล ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
16.	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูพัฒนาเครื่องมือวัดผลประเมินผล					
17.	สถานศึกษาติดตาม ตรวจสอบ และรายงานผลการเรียนอย่างเป็นระบบ					
การนิเทศการศึกษา						
18.	สถานศึกษามีการวางแผนกำกับ ติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู					
19.	สถานศึกษามีการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการกำกับติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู					
20.	สถานศึกษามีการกำกับติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างต่อเนื่อง					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม	ระดับการดำเนินงาน				
		1	2	3	4	5
21.	สถานศึกษาชี้แนะแนวทางและให้ความช่วยเหลือครูในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม					
22.	สถานศึกษาจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างครูกับบุคลากรทางการศึกษาอื่นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน					
การพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา						
23.	สถานศึกษาสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาให้กับครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง					
24.	สถานศึกษากำหนดให้ครูและบุคลากรทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา					
25.	สถานศึกษามีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งระยะสั้นและระยะยาว					
26.	สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแผนที่กำหนดไว้					
27.	สถานศึกษามีการตรวจสอบ ติดตาม การดำเนินงานในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
28.	สถานศึกษาประเมินผลการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบตามกลไกของการประกันคุณภาพภายใน					
การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา						
29.	สถานศึกษาศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
30.	สถานศึกษาวิเคราะห์คุณภาพของสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
31.	สถานศึกษาจัดหาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่มีคุณภาพและเพียงพอกับความต้องการ					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม	ระดับการดำเนินงาน				
		1	2	3	4	5
32.	สถานศึกษาเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ					
33.	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง					
34.	สถานศึกษามีการประเมินผลการใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
35.	สถานศึกษาจัดเก็บรักษาและซ่อมบำรุงสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ					

ภาคผนวก ง

ค่าดัชนีความสอดคล้อง

(Index of Item-objective Congruence: IOC)

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

แบบสอบถามปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม

ตอนที่ 2 ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21

ข้อ	ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับ การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ					รวม = ΣR	IOC = R/N	แปลผล
		1	2	3	4	5			
ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร									
1.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความสามารถในการวางแผนการ บริหารงานวิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหาร จัดการสถานศึกษาบรรลุตามเป้าหมายที่ กำหนด	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
3.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถใน การสื่อสารและมอบหมายงานวิชาการ ให้กับครูอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถประสานงาน ด้านวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งกับ ครูและผู้เกี่ยวข้องภายนอก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
5.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับติดตามผล การดำเนินงานวิชาการอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
6.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถชี้แนะ แนวทางในการบริหารงานวิชาการให้กับ ครูอย่างถูกต้อง	+1	+1	+1	-1	+1	3	0.6	ใช้ได้
7.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนและส่งเสริม ให้ครูจัดการเรียนการสอนตามแนว ทางการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับ การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ					รวม = ΣR	IOC = R/N	แปลผล
		1	2	3	4	5			
8.	ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
สมรรถนะของครูผู้สอน									
9.	ครูผู้สอนมีความรู้ ความสามารถและทักษะในการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
10.	ครูผู้สอนมีความมุ่งมั่นและมีเจตคติที่ดีต่อการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
11.	ครูผู้สอนรู้จักและสามารถวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
12.	ครูผู้สอนสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
13.	ครูผู้สอนสามารถใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
14.	ครูผู้สอนมีวิธีการวัดประเมินผลการสอนที่หลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
15.	ครูผู้สอนสามารถจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับการสอนได้อย่างเหมาะสมและเป็นปัจจุบัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
16.	ครูผู้สอนมีการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาผู้เรียนที่พบในชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
17.	ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
18.	ครูผู้สอนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงาน	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้

ข้อ	ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับ การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ					รวม = ΣR	IOC = R/N	แปลผล
		1	2	3	4	5			
การสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา									
19.	สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
20.	สถานศึกษามีการจัดเตรียมอาคารสถานที่สำหรับการเรียนการสอนไว้อย่างเพียงพอและเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
21.	สถานศึกษามีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพสำหรับการจัดการเรียนสอนไว้อย่างเพียงพอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
22.	สถานศึกษามีการจัดหาสื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและสอดคล้องกับรายวิชา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
23.	สถานศึกษามีการกำกับติดตามและประเมินผลการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
24.	สถานศึกษากำหนดให้มีการบำรุงรักษาทรัพยากรทางการศึกษาให้มีสภาพพร้อมใช้อยู่เสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
25.	สถานศึกษามีจัดการทำแผนการใช้งบประมาณสำหรับการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
26.	สถานศึกษาจัดหาแหล่งงบประมาณจากภายนอกเพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับ การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ					รวม = ΣR	IOC = R/N	แปลผล
		1	2	3	4	5			
27.	สถานศึกษามีการกำกับติดตามการใช้งบประมาณให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
เครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน									
28.	ผู้ปกครองและชุมชน มีความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
29.	ผู้ปกครองและชุมชนมีการติดต่อสื่อสารกันอย่างต่อเนื่องและหลากหลายช่องทาง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
30.	ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมวางแผนการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
31.	ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
32.	ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตามการจัดการศึกษาในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
33.	ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาการเรียนรู้อของผู้เรียนอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
34.	ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน เช่น ปรากฏชาวบ้าน หรือ การให้ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
35.	ผู้ปกครองและชุมชน มีส่วนร่วมในการสนับสนุนปัจจัยต่าง ๆ สำหรับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ตอนที่ 3 การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษานครพนม

ข้อ	การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษานครพนม	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ					รวม = ΣR	IOC = R/N	แปลผล
		1	2	3	4	5			
การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา									
1.	สถานศึกษาจัดกิจกรรม และประสบการณ์ การเรียนรู้ให้ผู้เรียนอย่างหลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2.	สถานศึกษาจัดกิจกรรม และประสบการณ์ การเรียนรู้ที่ตรงตามความต้องการของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3.	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์ที่ ดีกับผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
4.	สถานศึกษาจัดครูผู้สอนเข้าสอนตรงตาม สาขาวิชา	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
5.	สถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้จัดทำแผนการ จัดการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
6.	สถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนจัดทำแผนการ จัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การ เรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
การพัฒนาหลักสูตร									
7.	สถานศึกษามีการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตร อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
8.	สถานศึกษามีการกำหนดเนื้อหาหรือสาระของ หลักสูตรที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
9.	สถานศึกษามีการกำหนดกิจกรรมการเรียน การสอนโดยคำนึงความแตกต่างระหว่าง บุคคลและสอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ					รวม = ΣR	IOC = R/N	แปลผล
		1	2	3	4	5			
10.	สถานศึกษามีการกำหนดวิธีการวัดและ ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนที่ สอดคล้องกับหลักสูตรและสภาพจริง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
11.	สถานศึกษามีการประเมินผลหลักสูตร เพื่อ พัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน									
12.	สถานศึกษากำหนดระเบียบแนวปฏิบัติและ กระบวนการวัด ประเมินผล และดำเนินการ เทียบโอนผลการเรียนอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
13.	สถานศึกษากำหนดเทคนิค วิธีการวัดผลและ ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการ เรียน อย่างหลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
14.	สถานศึกษากำหนดบุคลากรที่ทำหน้าที่ในการ วัดและประเมินผล ดำเนินการเทียบโอนผล การเรียน อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
15.	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำ เครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้อง กับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
16.	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูพัฒนาเครื่องมือ วัดผลประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
17.	สถานศึกษาติดตาม ตรวจสอบ และรายงาน ผลการเรียนอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
การนิเทศการศึกษา									
18.	สถานศึกษามีการวางแผนกำกับ ติดตามการ จัดการเรียนการสอนของครู	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ					รวม = ΣR	IOC = R/N	แปลผล
		1	2	3	4	5			
19.	สถานศึกษามีการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการ กำกับติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
20.	สถานศึกษามีการกำกับติดตามการจัดการ เรียนการสอนของครูอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
21.	สถานศึกษาชี้แนะแนวทางและให้ความ ช่วยเหลือครูในการจัดการเรียนการสอนอย่าง เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
22.	สถานศึกษาจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ระหว่างครูกับบุคลากรทางการ ศึกษาอื่นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการ เรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา									
23.	สถานศึกษาสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการ ประกันคุณภาพการศึกษาให้กับครูและ บุคลากรอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
24.	สถานศึกษากำหนดให้ครูและบุคลากรทุกคน เข้ามามีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพ การศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
25.	สถานศึกษามีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาทั้งระยะสั้นและระยะยาว	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
26.	สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาตามแผนที่กำหนดไว้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
27.	สถานศึกษามีการตรวจสอบ ติดตาม การ ดำเนินงานในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
28.	สถานศึกษาประเมินผลการจัดการศึกษาอย่าง เป็นระบบตามกลไกของการประกันคุณภาพ ภายใน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ					รวม = ΣR	IOC = R/N	แปลผล
		1	2	3	4	5			
การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา									
29.	สถานศึกษาศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
30.	สถานศึกษาวิเคราะห์คุณภาพของสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
31.	สถานศึกษาจัดหาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่มีคุณภาพและเพียงพอกับความต้องการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
32.	สถานศึกษาเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
33.	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
34.	สถานศึกษามีการประเมินผลการใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
35.	สถานศึกษาจัดเก็บรักษาและซ่อมบำรุงสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้

ภาคผนวก จ

ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

ค่าความเที่ยง (Reliabilities)

ปัจจัยคัตสรรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารวิชาการในศตวรรษที่ 21

1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.881	8

2) สมรรถนะของครูผู้สอน

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.827	10

3) การสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.819	9

4) เครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน

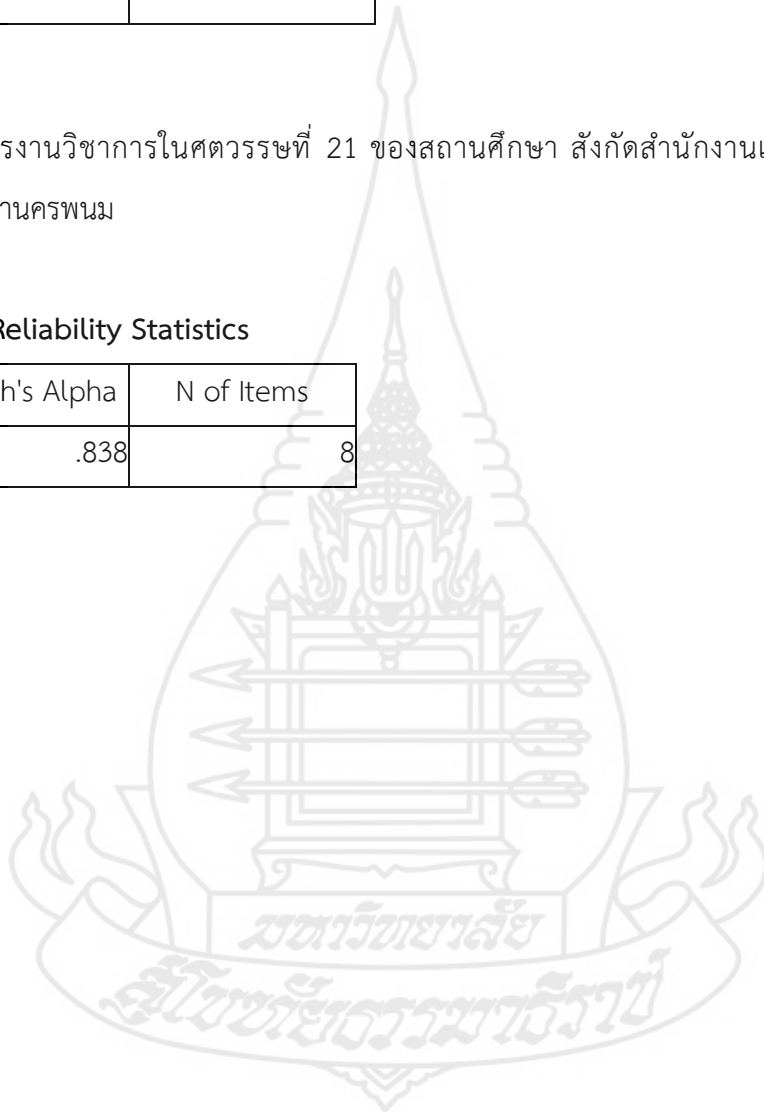
Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.838	8

การบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา นครพนม

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.838	8

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวณัฐญา วงศ์จำปา
วัน เดือน ปีเกิด	4 พฤศจิกายน 2535
สถานที่เกิด	บ้านท่าลาด ตำบลท่าลาด อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม
ประวัติการศึกษา	ระดับประถมศึกษา โรงเรียนเซนต์ยอแซฟนาแก ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัยมุกดาหาร ระดับอุดมศึกษา สาขาวิชา วิทยาศาสตร์ - ฟิสิกส์ หลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนธรรมโฆสิตวิทยา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม
ตำแหน่ง	ครู

